

บทที่ 4

อะกิตะฮุอิสลามในสุเราะฮุอัลฟุรกอน

4.1 อะกิตะฮุเตอฮิด

4.1.1 เตอฮิดรูนูบียะฮุ

4.1.1.1 ความหมายของเตอฮิดรูนูบียะฮุในด้านภาษา

เตอฮิดรูนูบียะฮุประกอบด้วยสองคำ คือ คำว่า “เตอฮิด” ซึ่งได้นิยามความหมายไว้แล้ว ส่วนคำว่า “รูนูบียะฮุ” มาจากคำว่า “ร็อบ” เป็นอาการนามที่มีความหมายเป็นประธาน (al-Asfa hāniy,1997:336) และเป็นคำภาษาอาหรับที่รุ่มรวยด้วยความหมายดังนี้

ความหมายที่หนึ่ง : ผู้ครอบครองและเป็นเจ้าของสิ่งหนึ่ง

al-Jawhariy ได้กล่าวว่า : ร็อบของทุกสิ่งทุกอย่างคือ ผู้มีอิทธิพลในสิ่งนั้น

al-Azhariy ได้กล่าวว่า : ใครก็ตามที่ครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งเขาผู้นั้นคือ ร็อบ แปลว่า เจ้าของ ดังคำกล่าวอาหรับที่ว่า สุวะ ร็อบนูดดาบะฮุ แปลว่า เขาเป็นเจ้าของพาหนะคันนี้ วะร็อบนูดคาร์ แปลว่า และเป็นเจ้าของบ้านหลังนี้ (1967:15/176)

ความหมายที่สอง : กษัตริย์หรือผู้มีอำนาจ

al-Azhariy ได้กล่าวว่า : ในคำตรัสของอัลลอฮุ ﷻ ที่ว่า *اذكركني عند ربك* หมายถึง “จงเล่าเรื่องของฉันแก่ร็อบ (กษัตริย์) ของท่านด้วย” ซึ่งในที่นี้ท่านนบียุซุฟได้ใช้คำว่าร็อบเป็นคำที่ใช้เรียกกษัตริย์ (1967:15/176)

ความหมายที่สาม : เจ้านายที่ได้รับการเชื่องฟัง

al-Jawhariy ได้กล่าวว่า : ร็อบบัยตุลเกอวุมะ (ฉันเป็นผู้นำของเผ่านี้) หมายความว่าฉันอยู่เหนือพวกเขา

ความหมายที่สี่ : ผู้อบรมดูแล

al-Asfahāniy ได้กล่าวว่า : เดิมของคำว่าร็อบ มาจากคำว่า ตัรบียะฮุ ซึ่งหมายถึงกระบวนการสร้างสิ่งหนึ่งจากช่วงเวลาหนึ่งไปยังอีกช่วงเวลาหนึ่งกระทั่งได้รับความสำเร็จ ดังคำกล่าวอาหรับที่ว่า ร็อบบะฮุ วะร็อบบาฮุ วะรอบบีบาฮุ หมายถึง อบรมดูแล (1917:336)

ความหมายที่ห้า : ผู้ปรับปรุงแก้ไขสิ่งนั้น ๆ

Ibn Faris ได้กล่าวว่า : อัรร็อบ หมายถึง อัลมุสลิมุหลิซซัยฮ์ (ผู้ปรับปรุงแก้ไขสิ่งนั้น ๆ) ชาวอาหรับได้กล่าวว่า ร็อบบะ ฟุลาณุน ฎ็อะตะฮุ (เขาได้ปรับปรุงสิ่งที่เสียหายของเขา) อียา กอ มะ อะลา อิศลาหิสา (ในเมื่อเขาได้ทำการปรับปรุงแก้ไขสิ่งนั้น) . (1991:2/381)

4.1.1.2 ความหมายของเตาฮีดรุมบียะฮฺในด้านวิชาการ

ความหมายที่หนึ่ง : การยอมรับว่าอัลลอฮฺ ﷻ คือ ร็อบของทุกสรรพสิ่งผู้ทรงครอบครอง ผู้ทรงสร้าง ผู้ประทานปัจจัยยังชีพ (ริซกี) และพระองค์คือผู้ให้ชีวิตและความตาย ผู้ทรงให้คุณให้โทษ เป็นผู้เดียวที่ทรงตอบรับคำวิงวอนของปวงบ่าวในยามเดือดร้อน กิจการทั้งหลายเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ﷻ เท่านั้น ความดีทั้งมวลอยู่ที่พระหัตถ์ของพระองค์ ผู้ทรงอาณาภาพเหนือทุกสิ่งทีพระองค์ทรงปรารถนาโดยไม่มีการตั้งภาคีใด ๆ ในการเป็นพระเจ้าของพระองค์ (Sulaimān,nd :33)

ความหมายที่สอง : การให้ความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮฺ ﷻ ในการสร้าง (الخلق) การครอบครอง (المملك) และการบริหารจัดการ (التدبير). (al-'Uthaimīn ,2005 :39-40)

จากนิยามข้างต้น พอสรุปได้ว่าความหมายแรกเป็นการอธิบายถึงการงานต่าง ๆ ของอัลลอฮฺ ﷻ ในฐานะร็อบอย่างละเอียด ส่วนความหมายที่สองเป็นการสรุปหรือจำกัดขอบเขตของเตาฮีดรุมบียะฮฺไว้ในสามลักษณะของพระองค์ คือ ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงครอบครอง ผู้ทรงบริหารจัดการ สิ่งต่าง ๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะในเรื่องการให้ปัจจัยยังชีพ (ริซกี) การให้ชีวิตและความตายและการให้คุณให้โทษ เป็นต้น

4.1.1.2 หลักฐานต่าง ๆ ที่บ่งชี้ถึงเตาฮีดรุมบียะฮฺ

ทุกตัวบทในอัลกุรอานและอัลหะดีษที่กล่าวถึงคำว่าอัลร็อบ (الرَّبُّ) หรือกล่าวถึงคุณลักษณะเฉพาะของอัลลอฮฺ ﷻ ในฐานะร็อบผู้ทรงอภิบาล เช่น การสร้าง การประทานปัจจัยยังชีพ การมีอำนาจ การกำหนดสิ่งต่าง ๆ และการบริหาร ฯลฯ ทั้งหมดนี้ถือเป็นหลักฐานของเตาฮีดรุมบียะฮฺ (al-Jibrīn , 2004 : 41) เช่น

1. ตัวบทจากอัลกุรอาน อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ﴾

(الفرقان: 2)

ความว่า : “สำหรับพระองค์ เป็นผู้ครอบครองบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน และพระองค์จะไม่ตั้งผู้ใดเป็นพระบุตร และสำหรับพระองค์นั้น ไม่มีหุ้นส่วนร่วมกับพระองค์ในการครองอำนาจและพระองค์ทรงให้บังเกิดทุกสิ่ง แล้วทรงกำหนดมันให้เป็นไปตามกฎสภาวะ”

(อัลฟุรกอน :2)

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสอีกว่า :

﴿ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَأَلْ بِهِ خَيْرًا ﴾

(الفرقان : 59)

ความว่า: “พระเจ้าทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินและสิ่งที่มีอยู่ระหว่างทั้งสองนั้นในระยะเวลา 6 วัน แล้วพระองค์ทรงสถิตอยู่บนบัลลังก์ พระเจ้าทรงกรุณาปราณี ดังนั้นจงถามผู้รู้เกี่ยวกับพระองค์”

(อัลฟรกออน : 59)

2. ศิวบตจากอัลหะดีษ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้คำสั่งเสียแก่อิบน์ อับบาสว่า :

((...وَأَعْلَمُ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوْ اجْتَمَعَتْ عَلَىٰ أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَىٰ أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ رُفِعَتْ الْأَقْلَامُ وَحُفَّتِ الصُّحُفُ))

(أحرجه الترمذی، 576/4:1987)

ความว่า : “... และพึงทราบเถิดว่าถ้าหากประชาชาติตกลงร่วมมือกันที่จะทำประโยชน์ให้แก่เจ้าด้วยสิ่งใด ๆ พวกเขาจะทำประโยชน์แก่เจ้าไม่ได้ นอกจากด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ได้กำหนดไว้ให้แก่เจ้าแล้ว และถ้าหากพวกเขาตกลงร่วมมือกันทำร้ายท่านด้วยสิ่งใด ๆ พวกเขาจะไม่สามารถทำร้ายท่านได้ นอกจากด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ได้กำหนดว่า มันจะเกิดกับเจ้า ปากกาถูกยกออกไปแล้วและบันทึกก็แห้งแล้ว”

(บันทึกโดย al-Tirmidhī, 1987 : 4/576)⁽¹⁾

4.1.2 เตาฮีดอูลูฮียะฮฺ

4.1.2.1 ความหมายของเตาฮีดอูลูฮียะฮฺในด้านภาษา

เตาฮีดอูลูฮียะฮฺประกอบด้วยสองคำ คือ คำว่า “เตาฮีด” ซึ่งได้นิยามความหมายไว้แล้ว ส่วน “อูลูฮียะฮฺ” เป็นคำที่พาดพิงถึงคำว่า “อิลลาฮฺ” (إِلَهٌ) มีพหูพจน์เป็น อาลียะฮฺ (آلهة) และคำว่า อิลลาฮฺอยู่ในมาตราฟิอาล (فَعَّلَ) ที่ให้ความหมายมีฟูล (مَفْعُولٌ) ดังนั้นคำว่าอิลลาฮฺจึงหมายถึง มะอ์ลูลุฮฺ

⁽¹⁾ หะดีษหะสัน เสาะฮีนฺ (al-Tirmidhī, 1987 : 4/576)

(مَالِكُ) ซึ่งให้ความหมาย มะอูบุด (مَعْبُود) คือ สิ่งที่ถูกเคารพสักการะ และทุก ๆ สิ่งที่ถูกนำมาสักการะบูชา ก็คือ อิลาฮฺ(พระเจ้า)สำหรับผู้นั้น ดังนั้นคำว่าอิลาฮฺเป็นชื่อที่ถูกใช้เรียกกับทุก ๆ สิ่งที่ถูกสักการะบูชา.(al-Firūz Abādī, 1996 :1603 ; al-Asfahānī, 1998 :82-83)

แท้จริงคำว่าอิลาฮฺถูกนำมาใช้ในอัลกุรอานที่มีความหมายมะอูบุด (مَعْبُود) หลายที่ด้วยกันในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ต่อไปนี้

1. คำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا تَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ
لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا﴾

(الفرقان : 3)

ความว่า :“ พวกเขาได้เคารพบูชาพระเจ้าอื่น ๆ จากพระองค์ โดยที่พระเจ้าเหล่านั้นมิได้สร้างสิ่งใดทั้ง ๆ ที่พวกเขาถูกสร้างขึ้นมา และพวกเขาไม่มีอำนาจที่จะให้โทษและให้คุณแก่ตัวเองได้ และพวกเขาไม่มีอำนาจควบคุมความตายและความเป็นและการฟื้นคืนชีพ”

(อัลฟุรกอน :3)

2. คำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿أَرَأَيْتَ مَنْ آخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا﴾

(الفرقان : 43)

ความว่า :“เจ้าไม่เห็นดอกหรือ ผู้ที่ยึดอารมณ์ต่ำของเขาเป็นพระเจ้า ของเขา แล้วเจ้าจะเป็นผู้คุ้มครองเขากระนั้นหรือ”

(อัลฟุรกอน : 43)

3. คำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ...﴾

(الفرقان : 68)

ความว่า:“และบรรดาผู้ที่ไม่วิงวอนขอพระเจ้าอื่นใดคู่เคียงกับอัลลอฮฺ....”

(อัลฟุรกอน :68)

และคำว่า “อิลาฮฺ” ที่คัมภีร์อัลกุรอานใช้นั้นมีความหมายอยู่สองนัยด้วยกัน คือ

1. หมายถึง สิ่งที่เป็นวัตถุและสิ่งที่มีชีวิตที่คนให้ความเคารพสักการะโดยไม่คำนึงว่า มันจะถูกหรือผิด

2. หมายถึง สิ่งที่คุณควรแก่การเคารพสักการะอย่างแท้จริง

จากความหมายทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้น อัลลอฮฺ ﷻ ได้ให้ความชัดเจนไว้ในคำตรัสของพระองค์ที่ว่า :

﴿ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۗ إِنَّ الْحَكْمَ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴾

(القصص: 88)

ความว่า :“และอย่าวิงวอนขอต่ออิลาฮฺอื่นคู่เคียงกับอัลลอฮฺ ไม่มีอิลาฮฺอื่นใดนอกจากพระองค์ ทุกสิ่งย่อมพินาศนอกจากพระพักตร์ของพระองค์ การชี้ขาดนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น และยังพระองค์เท่านั้นพวกท่านจะถูกนำกลับ”

(อัลเกาะฮ์:88)

ในอายะฮ์นี้คำว่า “อิลาฮฺ” คำแรก หมายถึง อิลาฮฺในความหมายแรกและ“อิลาฮฺ” คำที่สองหมายถึง อิลาฮฺในความหมายที่สอง (al-Maudūdī, nd :6)

4.1.1.2 ความหมายของเตาฮีดอูลูฮียะฮฺในด้านวิชาการ

ความหมายที่หนึ่ง : การให้ความเป็นหนึ่งเดียวแก่อัลลอฮฺ ﷻ ด้วยการทำอิบาเดฮฺ (al-Sa‘adī, 2002 :40 ; Ibn ‘Uthaimīn, 1999 : 1 /14)

ความหมายที่สอง : การให้ความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮฺ ﷻ ด้วยการกระทำของปวงบ่าวโดยอยู่บนพื้นฐานการแสวงหาความใกล้ชิดชิดพระองค์ ซึ่งชอบด้วยบัญญัติศาสนา อาทิ การขอพร (ดุอาอ์) การบนบาน (นะฆรุ) การเชือดสัตว์ (นะฆรุ) ความหวัง (เราะญูอ์) ความเกรงกลัว (ลาวฟ) การมอบหมาย (ตะวักกุล) ความปรารถนา (รือฆบะฮฺ) ความหวังเกรง (รือฮบะฮฺ) การกลับตัว (อินาบะฮฺ) . (al-Fawzān,1999 : 46)

จากความหมายข้างต้นจะเห็นได้ว่าเตาฮีดอูลูฮียะฮฺมีความเกี่ยวข้องกับคำว่าอิบาเดฮฺ ด้วยเหตุนี้เองจึงมีนักวิชาการบางท่านเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเตาฮีดอิบาเดฮฺ

4.1.2.2 ความหมายและประเภทของอิบาเดฮฺ

คำว่า “อิบาเดฮฺ” ในทางภาษาเป็นอาการนาม มาจากรากศัพท์ของคำกริยา “อะบะดะ” “ยะอุนุคฺ” “อิบาเดตัน วะ อุนุคียะตัน” เป็นคำที่มีคำจำกัดความว่า “อัญญอะฮฺ มะอะฮฺ อัลคูลูฮิ”

แปลว่า การเชื่อฟังปฏิบัติตามควบคู่กับการนอบน้อม (Ibn Manzūr,1997:9/12)

ในหนังสือ “ลิสานุ อัลอะหรับ” ได้อธิบายว่า : รากศัพท์ของคำว่า “อุบูดียะฮฺ” คือ “อัลคุดู อุตตะฆัลลุล” แปลว่า การนอบน้อม และความรู้สึกต่ำต้อย (Ibn Manzūr,1997:9/10)

ในหนังสือ “อัลมุฟรอคาต” ได้อธิบายว่า : คำว่า “อุบูดียะฮฺ” แปลว่า ภาวะความเป็นบ่าว คือ การแสดงออกถึงความถ่อมตนหรือความรู้สึกต่ำต้อย ส่วนคำว่า “อุบาตะฮฺ” จะให้ความหมายที่ลึกซึ้งไปกว่านั้น เพราะว่าเป็นการถ่อมตนอย่างถึงที่สุด (al-Asfahānī,1998:319)

ในหนังสือ “ญามิอุ อัลบะฮาน” ได้อธิบายว่า : คำว่า “อุบูดียะฮฺ” ในทัศนะของชาวอาหรับ มาจากรากศัพท์เดิมของคำว่า “อัยฮุล” แปลว่า ต่ำต้อย ดังคำกล่าวชาวอาหรับที่ว่า “ถนนหนทางได้ทรุดลงก็เนื่องจากบรรดาฝ่าเท้าได้ทำการเหยียบมัน” (Ibn Jarīr ,n.d : 1/161)

อัลเมาดูดี (al-Mawdūdī, 1397:97) มีความเห็นว่า : คำว่า “อุบาตะฮฺ” มาจากรากศัพท์ของคำในภาษา อาหรับที่ประกอบด้วยอักษร (ฮิน) (บาว) (คาล) ซึ่งหมายถึง

1. การยอมจำนนที่เต็มเปี่ยม “الإِذْعَانُ الْكُلِّيُّ”
2. การนอบน้อมที่สมบูรณ์ “الْخُضُوعُ الْكَامِلُ”
3. การเชื่อฟังอย่างสิ้นเชิง “الطَّاعَةُ الْمَطْلُوعَةُ”

ส่วนคำว่า “อุบาตะฮฺ” ในทางวิชาการมีความหมายดังนี้

อิบนุ ตัยมียะฮฺ (Ibn Taimiyah, 1999 :19) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าอุบาตะฮฺว่า “เป็นคำนามที่รวมทุกสิ่งทุกอย่างที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงรักและทรงพอพระทัย ไม่ว่าสิ่งนั้นจะด้วยคำพูด การกระทำ ทั้งที่เคลือบแฝงอยู่ในใจ (الْبَاطِنُ) และปรากฏออกมาให้เห็น (الظَّاهِرُ) เช่น การละหมาด การจ่ายชะกาต การถือศีลอด การประกอบพิธีฮัจญ์ การพูดจริง การรักษาความซื่อสัตย์ การทำดีต่อบิดามารดา การรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ การรักษาสัญญา การเชิญชวนสู่การทำดี และห้ามการทำชั่วการต่อสู้กับผู้กระทำตนเป็นศัตรูของอิสลาม การทำดีต่อเพื่อนบ้าน เด็กกำพร้า ผู้อนาถา ผู้เดินทางทาสและสัตว์ การวิงวอนขอพร การระลึกถึงอัลลอฮฺ ﷻ สิ่งเหล่านี้เป็นอุบาตะฮฺทั้งสิ้น”

อิบนุ ก็อยยิม (Ibn Qaiyim,1392:1/74) ได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องนี้ว่า : “ อุบาตะฮฺนั้นวางอยู่บนรากฐาน 2 ประการ คือ ความรักที่เต็มเปี่ยมพร้อมด้วยการนอบน้อมถ่อมตนอย่างถึงที่สุด”

เสาหลักของการอุบาตะฮฺจะช่วยจัดระเบียบการกระทำทุกอย่างของมนุษย์ ทั้งในด้านจิตใจ กาย ไม่ว่าเป็นการกระทำส่วนบุคคลหรือส่วนรวม นั่นก็คือ ความรัก ความกลัว และความหวัง ซึ่งท่าน อิบนุ ก็อยยิมได้วางหลักทั้ง 3 ประการ ไว้ในจิตใจของผู้ศรัทธาเปรียบดังนกตัวหนึ่ง กล่าวคือ ความรักก็เปรียบดังส่วนหัวของนก ความกลัวและความหวังเหมือนกับปีกทั้งสองของนก เมื่อส่วนหัวและปีกทั้งสองครบสมบูรณ์ นกตัวนั้นก็จะเป็นได้ด้วยดี แต่เมื่อใดส่วนหัวของ

มันขาดหายไป แน่นอนนกด่วนนั้นก็จะตาย และเมื่อใดที่มันไร้ปีกทั้งสองข้าง มันก็จะเผชิญกับอันตรายจากนักล่าและผู้ที่ยังจะทำลายมัน (Ibn Qaiyim ,1392 :1/517)

จากการนิยามของอิบนุ คัยมียะฮ์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า อิบาอะฮ์จะครอบคลุมถึงทุก ๆ อิริยาบถของมนุษย์ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงยอมรับและพอใจ ซึ่งสามารถจำแนกตามอวัยวะของมนุษย์ ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันดังนี้

1. การอิบาอะฮ์ทางใจ เช่น ความรักต่ออัลลอฮ์ ﷻ ความเกรงกลัว การมุ่งหวังและมอบหมายต่อพระองค์ เป็นต้น

2. การอิบาอะฮ์ทางวาจา เช่น การอ่านอัลกุรอาน การรำลึก การขออภัย การบอกกล่าวในสิ่งที่ดีงาม ห้ามปรามและยับยั้งความชั่ว(การใส่ร้ายป้ายสี การนินทาว่าร้าย) เป็นต้น

3. การอิบาอะฮ์ทางกาย เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบริจาคซะกาต การประกอบพิธีฮัจญ์ และการจัดสิ่งกีดขวางออกจากถนนหนทาง เป็นต้น

4.1.2.3 การเป็นบ่าวด้วยการดูอาห์ต่ออัลลอฮ์ ﷻ

1) ความหมาย “ดูอาห์” ทางภาษา

รากศัพท์เดิมของคำว่า “ดูอาห์” มาจากคำกล่าวอาหรับที่ว่า : ตะเอาตุ อัจชะยะอะ อัตุ ดูอาอัน แปลว่า การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งเอนเอียงไปสู่ท่าน อันเนื่องจากน้ำเสียงและวาจาที่เปล่งออกมาจากท่าน (Ibn Pāris ,1946 : 2/279)

อิบนุ มัณซุร (Ibn Manzūr,1997:4/360) ได้กล่าวว่า:ตะอา อัจเราะญุละ ตะอวัน วะ ดูอาอัน หมายถึง นาดาสฺ แปลว่า การเชิญชวนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และได้กล่าวต่ออีกว่า วะตะอาตุ ฟุลาณัน หมายถึง สิหฺตุบิฮฺ วัสตะคฺอัยตุสฺ แปลว่า การตะ โคนร้องเรียกและการเชิญชวนคนใดคนหนึ่ง

2) ความหมาย “ดูอาห์” ทางวิชาการ

คำว่า “ดูอาห์” นั้นมีความหมายอยู่หลายนัยด้วยกันดังต่อไปนี้

ความหมายที่ 1 คือ การแสดงออกถึงความปรารถนา (อัจเราะฆุบะฮฺ) ของมนุษย์ที่มีต่ออัลลอฮ์ ﷻ.(Ibn Manzūr,1997:4/360)

ความหมายที่ 2 คือ การที่บ่าววิงวอนขอความคุ้มครองและยื่นมือขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ ﷻ และข้อเท็จจริงของการดูอาห์นั้น คือ การแสดงออกของบ่าวถึงการพึ่งอัลลอฮ์ ﷻ พร้อมกับแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของตนที่ปราศจากพลังและอำนาจนี้แหละคือ คุณลักษณะของภาวะความเป็นบ่าว สำนึกในความเป็นมนุษย์ที่ต่ำต้อยและยอมรับในความกรุณาปรานีอย่างมหาศาลของอัลลอฮ์ด้วยการสรรเสริญพระองค์. (al-Khattābī,1404:4)

ความหมายที่ 3 คือ การนอบน้อมต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยการวิงวอนหรือร้องขอและปรารถนาที่จะได้รับซึ่งสิ่งที่อยู่ ณ ที่พระองค์อันได้แก่ความดีงาม.(al-Faiyūmī,1987:74)

ความหมายที่ 4 คือ การวิงวอนขอเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ขอ และเพื่อปกป้องให้พ้นจากโทษภัยอันตรายหรือความเลวร้ายทั้งหมด.(Ibn Qaiyim ,2001 :3/3)

จากความหมายข้างต้นที่บรรดานักวิชาการได้ให้การนิยามนั้นยังไม่ได้ครอบคลุมความหมายของคำว่าคฺุอาอ์อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าความหมายที่ครอบคลุมที่สุด คือ การแสดงความปรารถนาต่ออัลลอฮฺ ﷻ และการมุ่งไปสู่พระองค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ปรารถนาหรือให้พ้นจากสิ่งที่ไม่พึงประสงค์และการวิงวอนร้องขอจะเป็นไปอย่างมุ่งมั่นต่อพระองค์ในสิ่งดังกล่าวไม่ว่าการคฺุอาอ์นั้นจะอยู่ในรูปแบบของการวิงวอนขอ หรือการแสดงความนอบน้อมถ่อมตน ความรู้สึกต่ำต้อย ความหวัง และความเกรงกลัว (al-‘Arūsī,1987:1/48)

เหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้อย่างชัดเจนในการอธิบายประเภทของคฺุอาอ์หลังจากนี้

3) ความหมายของ “คฺุอาอ์” ดังปรากฏในอัลกุรอาน

คำว่า “คฺุอาอ์” ตามที่ปรากฏในอัลกุรอานมีความหมายดังต่อไปนี้ (al-Asfahānī, 1997:315-316 ; Ibn Hajar ,1987:11/97)

1. การเคารพภักดี (อัลอิบาดะฮฺ) ดังปรากฏในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴾

(غافر: 14)

ความว่า : “ดังนั้นจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺเถิด โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์ แม้ว่าพวกปฏิเสธศรัทธาจะเกลียดชังก็ตาม”

(หมอฟีร :14)

2. การวิงวอนขอ(อัญญาละดับ วัสสุอาล) ดังปรากฏในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ﴾

(غافر: 60)

ความว่า : “และพระเจ้าของพวกเจ้าตรัสว่า จงวิงวอนขอต่อข้า ข้าจะตอบรับแก่พวกเจ้า”

(หมอฟีร :60)

3. การขอความช่วยเหลือ(อัลอิสติอหมะฮฺ)ดังปรากฏในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า:

﴿ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾

(البقرة: 23)

ความว่า : “และพวกเจ้าจงขอความอนุเคราะห์บรรดาผู้ที่อยู่ในหมู่พวกเจ้า
อื่นจากอัลลอฮฺ หากพวกเจ้าเป็นผู้สัจจริง”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 23)

4. การร้องเรียก (อันนิตาอ์) ดังปรากฏในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴾

(الإسراء : 52)

ความว่า : “วันที่พระองค์จะทรงเรียกร้องพวกเจ้า แล้วพวกเจ้าตอบสนอง
ด้วยการสรรเสริญพระองค์ และพวกเจ้าจะนึกว่ามีใค้อยู่ (ในโลกนี้) เว้น
แต่เพียงชั่วครู่เท่านั้น”

(อัลอิสรออ : 52)

5. คำพูด (อัลเกาว์ล) ดังปรากฏในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ دَعَوْتُهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَحَمِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ۖ وَأٰخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

(يونس : 10)

ความว่า : “ คำพูดของพวกเขาก็คือ มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์
ท่าน ข้าแต่พระเจ้าของเราและคำทักทายของพวกเขานั้นคือ ความสันติ
สุข และสุดท้ายคำพูดของพวกเขาก็ การสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺพระ
เจ้าแห่งสากลโลก”

(ยูนุส : 52)

6. การสรรเสริญ (อัยษะนาอ์) ดังปรากฏในคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ ﴾

(الإسراء : 110)

ความว่า : “ เจ้า(มุฮัมมัด)จงกล่าวเถิดว่า ท่านทั้งหลายจงสรรเสริญอัลลอฮฺ
หรือจงสรรเสริญพระเจ้าทรงเมตตายิ่ง (อิรเราะห์มาน) เถิด”

(อัลอิสรออ : 110)

4) ประเภทของคฺุอาอ์

บรรดาอฺุละมาอ์ได้แบ่งคฺุอาอ์ไว้สองประเภทด้วยกัน

ประเภทที่ 1 คฺุอาอ์มัศอะละฮฺ นั่นคือ การคฺุอาอ์ในรูปแบบของการขอวิงวอนในสิ่งที่เป็นคุณแก่ผู้ขอ และขจัดโทษภัยอันตรายจากเขา รวมทั้งปกป้องให้พ้นจากความเลวร้ายทั้งหมด(Ibn Qaiyim ,2001 : 3/3)

ประเภทที่ 2 คฺุอาอ์อิบาดะฮฺ นั่นคือ การเข้าไปใกล้ชิดกับอัลลอฮฺ ﷻ ด้วยการประกอบอิบาดะฮฺทุก ๆ รูปแบบไม่ว่ามาจากคำพูด การกระทำ การเนียต (ตั้งใจตนา) และการละทิ้งจะโดยวิธีเปิดเผยหรือซ่อนเร้นก็ตาม สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นจากจิตใจที่เปี่ยมล้นด้วยความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ﷻ (Abu Zaid ,1999 :17)

คฺุอาอ์ประเภทนี้ไม่ค่อยเป็นที่เข้าใจกันในคนส่วนใหญ่เพราะทุกครั้งที่เราพูดถึงการคฺุอาอ์เรามักคิดถึงเฉพาะคฺุอาอ์ที่เป็นการขอพรด้วยการกล่าววิงวอน และไม่เคยมองว่าทุก ๆ อิบาดะฮฺของเราที่เป็นคฺุอาอ์ (al-Sa‘adī ,1992 :127) แก่นแท้ของการทำอิบาดะฮฺ คือ การหวังให้อัลลอฮฺทรงตอบแทนนั้นนั่นก็คือ การขอจากพระองค์นั่นเอง ถึงแม้ไม่ได้เปล่งด้วยวาจา แต่การกระทำได้แสดงการขอวิงวอนจากอัลลอฮฺ ﷻ แล้ว

การแยกให้มีคฺุอาอ์อิบาดะฮฺ เป็นการยกอ้างมาจากคำตรัสของอัลลอฮฺในสุเราะฮฺ อัลฟุรกออน อายะฮฺสุดท้ายที่ว่า :

﴿ فُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ لَفَقَدَ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴾

(الفرقان:77)

ความว่า :“จงกล่าวเถิด(มุฮัมมัด) พระผู้เป็นเจ้าของฉันจะไม่โยนตีต่อพวกท่าน หากไม่มีการวิงวอนภักดีของพวกท่าน เพราะพวกท่านได้ปฏิเสธไม่รับฟัง ดังนั้นการลงโทษจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน”

(อัลฟุรกออน :77)

คำว่าคฺุอาอ์ที่ทรงกล่าวถึงในอายะฮฺข้างต้น ได้มีผู้อธิบายความหมายของมันก็คือ การอิบาดะฮฺนั่นเอง (al-Baghawī,1997 :6/100)

ดังนั้นจึงมีผู้กล่าวว่า ความหมายของอายะฮฺดังกล่าวได้รวมเอาทั้งคฺุอาอ์อิบาดะฮฺและคฺุอาอ์มัศอะละฮฺ ทั้งสองประเภทไว้ด้วยกันแล้ว.(Abu Zaid ,1999 :17)

5) ความสัมพันธ์ระหว่างคฺุอาอ์ทั้งสองประเภท

คฺุอาอ์มัศอะละฮฺมีความสัมพันธ์กับคฺุอาอ์อิบาดะฮฺในลักษณะมีความจำเป็นต่อกันสองด้านด้วยกันดังนี้

ด้านที่หนึ่ง :“ผู้ขอ” เพราะแท้จริงคูอาอ์ทั้งสองประเภทวางอยู่บนพื้นฐานความกลัว (อัลเคาวฟ) และความหวัง (ฮัรเราะฮฺญาอ์)

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا ﴾

(السجدة:16)

ความว่า :“สิ่งข้างของพวกเขาคเล็ดร่อนห่างจากที่นอนพลางวิงวอนต่อพระเจ้าของเขาด้วยความกลัว(การลงโทษของพระองค์)และความหวัง(ในเมตตาและการตอบแทนของพระองค์)”

(อัลสัจญะฮฺ :16)

อิบน์ ตัยมียะฮฺ (Ibn Taimiyah,1978 :10/240) ได้กล่าวว่า : เป็นไปไม่ได้สำหรับผู้ที่ร้องขอต่ออัลลอฮฺ ﷻ ไม่ว่าจะเป็ญคูอาอ์อิบาดะฮฺหรือคูอาอ์มัสอะละฮฺที่จะปราศจากความหวังและความกลัว

ด้านที่สอง : “ผู้ที่ถูกร้องขอ” จะต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจที่จะให้คุณและให้โทษอย่างแท้จริงได้ ดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ปฏิเสธผู้ที่เคารพภักดีนอกเหนือพระองค์ว่า :

﴿ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِۦ

ظَهِيرًا ۗ

(الفرقان : 55)

ความว่า :“ และพวกเขาเคารพอิบาดะฮฺอื่นจากอัลลอฮฺ ซึ่งมันไม่ให้คุณแก่พวกเขาและไม่ให้โทษแก่พวกเขา และผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นเป็นผู้ช่วยเหลือ (ช่วยถือน) ให้ฝ่าฝืนพระเจ้าของเขา”

(อัลฟุรกอญ :55)

จากอายะฮฺข้างต้นอัลลอฮฺ ﷻ ได้ปฏิเสธบรรดาผู้ที่ถูกเคารพบูชาที่ไม่มีอำนาจ จะให้คุณและให้โทษแก่ตัวเองและแก่ผู้อื่นแต่ผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพภักดีอย่างแท้จริงคือผู้ที่มีอำนาจจะให้คุณและให้โทษได้ เขาผู้นั้นถูกร้องขอที่จะได้รับในสิ่งเหล่านั้น ย่อมเรียกได้ว่าเป็น คูอาอ์มัสอะละฮฺ ในขณะที่เขาวิงวอนขอด้วยความหวัง และความเกรงกลัว เรียกได้ว่าเป็น คูอาอ์อิบาดะฮฺ ดังนั้นคูอาอ์ทั้งสองประเภทนั้นจึงมีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ เมื่อมีคูอาอ์อิบาดะฮฺก็จำเป็นต้องมีคูอาอ์มัสอะละฮฺ และทุก ๆ คูอาอ์มัสอะละฮฺย่อมต้องมีคูอาอ์อิบาดะฮฺรวมอยู่ด้วยกัน.(Ibn Qaiyim,2001 :3/3-4)

อัลอัศฟาฮานีย์ (al-Aṣḥāḥānī, 1998: 882) ได้กล่าวว่า : คำว่า “ตะวักุล” สามารถนำมาใช้ได้กับสองความหมายด้วยกันดังนี้

ความหมายแรก คือ การมอบหมาย ถ้าใช้ควบคู่กับ “ลาม” ที่เป็นคำบุพบท ดังคำกล่าวอาหรับที่ว่า : ตะวักัลตุ ลิลุลาณิน หมายถึง ตะวัลลัตุ ละฮู แปลว่า ฉันได้มอบหมายให้กับเขา

ความหมายที่สอง คือ การพึ่งพา ถ้าใช้ควบคู่กับ “อะลา” ที่เป็นคำบุพบท ดังคำกล่าวอาหรับที่ว่า : ตะวักัลตุ อะลัฮิ หมายถึง อือตะมัดตุฮู แปลว่า ฉันได้พึ่งพาเขา

2) ความหมาย “ตะวักุล” ทางวิชาการ

อิบน์ อับบาส (Ibn Abbas) ได้กล่าวว่า : ตะวักุล คือ การไว้วางใจต่อ อัลลอฮ์ ﷻ (Ibn Jawzī ,1407:2/24)

อิมาม อะหมัด (Imam Ahmad) ได้กล่าวว่า :ตะวักุล หมายถึง การมอบ หมายงานต่าง ๆ ให้กับอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ซึ่งได้รับการสรรเสริญที่ยิ่งใหญ่และการไว้วางใจต่อพระองค์ (Ibn abi Ya'la ,n.d:1/416)

อิบน์ เราะญับ (Ibn Rajab, n.d:409) ได้กล่าวว่า : ตะวักุล หมายถึง การที่จิตใจมีความมุ่งมั่นอย่างแท้จริงในการพึ่งพาอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อที่จะได้ซึ่งคุณประโยชน์และกำจัดภัยอันตรายต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลกนี้และในโลกอาคิเราะฮ์ทั้งปวง

จากความหมายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำว่า “ตะวักุล” มีความหมายที่หลากหลายมาประกอบกัน ดังที่อิบน์ ก็อยยิม (Ibn Qaiyim ,1988 : 2/122) ได้กล่าวว่า “ จากการให้นิยามของปราชญ์อิสลามที่ผ่านมาพบว่าส่วนใหญ่จะให้ความหมายตะวักุลด้วยการเชื่อมั่นหรือไว้วางใจ (الْمُؤْتَمِنُ) บางส่วนได้ให้ความหมายด้วยการมอบหมาย (التَّوَكُّلُ) และบางส่วนได้ให้ความหมายด้วยการยอมจำนน (التَّسَلُّمُ) ดังนั้นฉันจึงรู้ว่าตะวักุลนั้นจะครอบคลุมความหมายที่กล่าวมาทั้งหมด ”

อิบน์ ก็อยยิม (Ibn Qaiyim, 1973 : 1/82) ได้ให้คำนิยามตะวักุลอย่างครอบคลุมว่า หมายถึง สภาพของจิตใจที่เกิดขึ้นจากการรู้จักอัลลอฮ์ ﷻ และการอิมานต่อความเป็นหนึ่งเดียวของพระองค์ด้วยการสร้าง การควบคุมดูแล การให้คุณ ให้โทษ การมอบ การขยับยั้งและสิ่งใดที่พระองค์ทรงประสงค์ให้เกิด มันก็เกิดและสิ่งใดที่พระองค์ไม่ประสงค์ให้เกิด มันก็ไม่เกิด ดังนั้นจะต้องพึ่งพา มอบหมาย มั่นใจและไว้วางใจ พร้อมกับเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ในสิ่งที่ได้ทำการตะวักุลต่อพระองค์ ”

3) อายะฮฺในสุเราะฮฺอัลฟุรคอนที่บ่งชี้ถึงการตะวักุลต่ออัลลอฮ์ ﷻ

ในสุเราะฮฺนี้ได้กล่าวถึงการที่จะเอาชนะอุปสรรคและความยากลำบากต่าง ๆ ในระหว่างการปฏิบัติภารกิจแห่งการเชิญชวนผู้คนสู่อิสลามนั้นต้องมีการตะวักุลต่ออัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งท่านนบีได้รับคำแนะนำให้มีความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงมีชีวิตและไม่ตาย

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۗ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ ﴾

(الفرقان : 56-58)

ความว่า : “และเรามีได้ส่งเจ้ามาเพื่ออื่นใด นอกจากเป็นผู้แจ้งข่าวดีและผู้ตักเตือน จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ฉันมิได้ขอค่าจ้างจากพวกท่านในการเผยแผร์ เว้นแต่ว่าผู้ใดประสงค์ก็ให้เขายึดเป็นแนวทางไปสู่พระเจ้าของเขา และเจ้าจงมอบหมายต่อพระเจ้าผู้ทรงดำรงชีวิตตลอดกาล ไม่ตาย และจงแช่ซ้องสกุติด้วยการสรรเสริญพระองค์ และพอเพียงแล้วสำหรับพระองค์ ผู้ทรงรอบรู้ในความคิดทั้งหลายของปวงบ่าวของพระองค์”

(อัลฟุรคอน : 56-58)

4.1.3 เตาฮีดอัสมาอ์วัศฟีฟาต

4.1.3.1 ความหมายของเตาฮีดอัสมาอ์วัศฟีฟาต

อ็ดตะมีมียี (al-Tamīmī, 1996 : 31) ได้นิยามเตาฮีดอัสมาอ์ วัศฟีฟาตว่า “หมายถึงการให้ความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในพระนามทั้งดงามดีเลิศและคุณลักษณะที่สูงส่งของพระองค์ตามที่มีปรากฏอยู่ในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ของท่านรอซูล ﷺ พร้อมทั้ง ศรัทธาในสิ่งที่บ่งชี้ถึงความหมายต่าง ๆ ตลอดจนหุกุมต่างๆที่เป็นผลพวงสืบเนื่องมาจากการศรัทธาต่อพระนามและคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น”

อัลอุษัยมีน (al-Uthaimīn, 2005 : 40) ได้นิยามเตาฮีดอัสมาอ์วัศฟีฟาตว่า คือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยสิ่งที่พระองค์ได้ให้พระนามและคุณลักษณะต่อตัวของพระองค์เองเอาไว้ในคำภีร์อัลกุรอาน หรือโดยวาจาของผู้เป็นเราะฮ์ลุลของพระองค์ กล่าวคือ การยืนยันในสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงยืนยันและปฏิเสธในสิ่งที่พระองค์ทรงปฏิเสธ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง(تحريف) ไม่มีการปฏิเสธ(تعطيل) ไม่มีการตั้งข้อปรีศนาคลางแคลงใจ(تكيف) และไม่มีการเปรียบเทียบ(تمثيل) .

จากความหมายที่ได้นำเสนอข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการศรัทธาในเตาฮีดอัสมาอ์วัศฟีฟาตนั้น ขึ้นอยู่กับหลักสำคัญ 2 ประการด้วยกันดังนี้

1. การยืนยันว่า พระองค์ทรงมีพระนามอันงดงามยิ่ง และเปรียบพร้อมไปด้วยคุณลักษณะอันสูงส่งและสมบูรณ์แบบ เป็นการยืนยัน (اثبات) ที่ปราศจากการอุปมา (تمثيل)
  2. การปฏิเสธความคล้ายคลึงกับบรรดาสິงที่ถูกสร้างทั้งหมด เป็นการให้ความบริสุทธิ์ต่ออัลลอฮ์ ﷻ (تنزيه) ที่ปราศจากข้อปฏิเสธใด ๆ (تعطيل)
- อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴾

(الشورى: 11)

ความว่า : “ไม่มีสิ่งใดมาเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์ทรงไต่ยินทรงเห็น”

(อิซซุรอ :11)

และเพื่อความกระจ่างในความหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้นมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขออธิบายคำศัพท์ต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบ (تمثيل) คือ การเปรียบเทียบคุณลักษณะอัลลอฮ์ ﷻ กับสรรพสิ่งซึ่งพระองค์เป็นผู้บันดาลขึ้นมา เช่น การเปรียบอวัยวะต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ กับอวัยวะของมนุษย์ เป็นต้น
2. การเปลี่ยนแปลง (تحريف) หมายถึง การเบี่ยงเบนหรือสับเปลี่ยนแทนที่สำนวนคำอธิบายพระนามและคุณลักษณะแห่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จากหลักคำสอนปฐมภูมิ ซึ่งอาจกระทำได้ด้วยการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งคำหรือไวยากรณ์ภาษาอาหรับให้ผิดเพี้ยนไปจากเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากจะผิดหลักภาษาอาหรับแล้ว ยังจะทำให้ความหมายและแก่นสารของสำนวนคำเปลี่ยนแปลงและหันเหไปด้วย
3. การปฏิเสธ (تعطيل) หมายถึง การไม่ยอมรับพระนามและคุณลักษณะสมบูรณ์แห่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ในฐานะพระผู้เป็นเจ้าของผู้ทรงเกรียงไกร เช่น ปฏิเสธพระองค์ในฐานะผู้ทรงบันดาลสรรพสิ่ง
4. การแจกแจงเพื่อเสาะแสวงหาเหตุผล (تكييف) หมายถึง การตั้งปมปัญหาในกระบวนการวิธีการและรูปแบบ หรือสถานภาพแห่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ที่เกี่ยวกับพระนามและคุณลักษณะแห่งพระองค์ ด้วยคำถามต่าง ๆ เพื่อต้องการหาคำตอบด้วยเหตุผลทางปัญญา เช่น อะไรอย่างไร ทำไม หรือการอธิบายหรือเจาะจง ยืนยัน และจำกัดความพระนามและคุณลักษณะสมบูรณ์แห่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ (Yāsīn ,1991:18-19)

และมีชนสองกลุ่มด้วยกันที่หลงผิดในเรื่องเตฮิดอัสมาอ์วศิฟาดดังนี้

กลุ่มแรกได้ชื่อว่า **المعلم** (กลุ่มอัครมุอ์ฏอญิดะฮฺ) คือ บรรดาผู้ที่ปฏิเสธพระนาม และคุณลักษณะ หรือบางคนในกลุ่มนี้อ้างว่า การยืนยันว่าอัลลอฮฺ ﷻ มีพระนามและคุณลักษณะนั้น จำเป็นต้องมีการเสมอเหมือน กล่าวคือ มีการเปรียบเทียบอัลลอฮฺ ﷻ ว่าเหมือนกับสิ่งที่ถูกสร้างของพระองค์ การกล่าวอ้างเช่นนี้ถือว่าเป็นเรื่องกล่าวเท็จและเหลวไหลไร้สาระ ด้วยประการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การกล่าวอ้างเช่นนี้ ทำให้ส่วนประกอบที่เกิดขึ้นเป็นเช่นการค้านกันในลักษณะตรงกันข้ามในคำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ทั้งนี้ก็เพราะว่าอัลลอฮฺ ﷻ นั้น ได้ยืนยันแก่พระองค์เองว่า พระองค์มีพระนามและคุณลักษณะ (ซิฟาด) แต่พระองค์ปฏิเสธว่า ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ ถ้าหากว่าการยืนยันว่ามีพระนามและคุณลักษณะ ทำให้เกิดการเปรียบเทียบขึ้น ก็จำเป็นต้องมีการต้านกับแบบตรงกันข้าม ในคำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ และมีการปฏิเสธบางส่วนต่ออีกบางส่วน

2. ไม่จำเป็นว่าของสองสิ่งที่แตกต่างกันในทางชื่อหรือคุณลักษณะจำต้องเหมือนกันท่านเองก็เคยเห็นคนสองคนมีความพ้องกันในความเป็นมนุษย์ ได้ยิน มองเห็น พูดได้ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกอย่าง ในความหมายของการเป็นมนุษย์ การได้ยิน การเห็น และการพูดและท่านก็เคยเห็นสัตว์ต่าง ๆ มีมือ มีเท้า มีตา แต่ไม่จำเป็นว่าจะมีมือ มีเท้า มีตา เหมือนตรงกันทุกอย่าง ก็ในเมื่อปรากฏว่ามีความแตกต่างในระหว่างสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลาย ทั้งที่มีชื่อ หรือมีคุณลักษณะพ้องต้องกัน ดังนั้นความแตกต่างระหว่างผู้ทรงสร้างกับผู้ถูกสร้างย่อมจะชัดเจน และใหญ่หลวงยิ่งนัก

กลุ่มที่สอง **المشبه** (กลุ่มอัครมุชับบิฮะฮฺ) บรรดาผู้ที่ยืนยันว่า มีพระนามและคุณลักษณะ พร้อมกับเปรียบเทียบอัลลอฮฺ ﷻ ว่าเหมือนกับสิ่งที่ถูกสร้างของพระองค์ โดยอ้างว่าการยืนยันดังกล่าวเป็นตามข้อชี้แจงของดัวบท เพราะอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสแก่ปวงบ่าวในสิ่งที่เขาเหล่านั้นเข้าใจ ข้ออ้างนี้เป็นเท็จเหลวไหลไร้สาระ ด้วยประการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง การเปรียบเทียบอัลลอฮฺ ﷻ ว่าเหมือนกับสิ่งที่ถูกสร้างของพระองค์ นั้นเป็นเรื่องเหลวไหล สติปัญญาและบทบัญญัติก็ถือว่าเป็นเรื่องเหลวไหลและเป็นไปไม่ได้ที่ดัวบทของอัลกุรอานและซุนนะฮฺจะเป็นเรื่องเหลวไหล(เพราะอัลลอฮฺ ﷻ ทรงปฏิเสธความเหมือนไว้แล้ว)

ประการที่สอง อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสกับปวงบ่าวในสิ่งที่พวกเขาเข้าใจ เป็นการตรัสตามมูลฐานของความหมาย ส่วนความแท้จริง และภาพความเป็นจริงตามที่พระองค์ทรงให้ความหมายนั้นเป็นสิ่งที่พระองค์ยึดถือไว้เฉพาะพระองค์ด้วยความรอบรู้ของพระองค์ ในส่วนที่เกี่ยวกับอาดมัน (ชาติ) และคุณลักษณะของพระองค์

ฉะนั้นในเมื่อพระองค์ทรงยืนยันด้วยพระองค์เองว่า พระองค์ทรงได้ยิน การได้ยินนั้นเป็นที่ทราบกันดี แต่ข้อเท็จจริงของการได้ยิน เมื่อเทียบกับการได้ยินของอัลลอฮฺ ﷻ นั้นเป็นที่

ทราบกัน เพราะชื่อเท็จจริงนั้นแตกต่างกัน แม้แต่การได้ยินของสิ่งถูกสร้างทั้งหลายยังแตกต่างกัน ฉะนั้นความแตกต่างในการได้ยินระหว่างอัลลอฮฺ ﷻ กับสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลาย จึงแตกต่างกันอย่างชัดเจนและใหญ่หลวงนัก (al-'Uthaimīn, 1988 :16)

4.1.3.2 อัลอัสมาอ์ อัลหุสนา

คำว่า “อัลอัสมาอ์” เป็นคำพหูพจน์ของภาษาอาหรับ มาจากคำว่า อิศมฺ แปลว่า นาม ซึ่งตามหลักไวยากรณ์อาหรับหมายถึง คำที่ให้ความหมายในตัวมันเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาคำอื่น และไม่ผูกพันกับเวลา (al-Jurjānī, 1996 : 46) ส่วนคำว่า “อัลหุสนา” แปลว่า งดงามยิ่ง ดังนั้น อัลอัสมาอ์ อัลหุสนา จึงมีความหมายว่า พระนามต่าง ๆ ของอัลลอฮฺ ﷻ อังคางมยิ่ง มีความหมายอันสมบูรณ์ที่สุด ปราศจากความบกพร่องใดๆ ทั้งมวล และยังมีความหมายอันทรงเกียรติ ทรงบริสุทธิ์ ทรงความยิ่งใหญ่อันจะหาสิ่งใดมาเปรียบเทียบกับมิได้ ซึ่งพระนามเหล่านี้ เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงการสรรเสริญ พระองค์และเป็นของพระองค์แต่เพียงผู้เดียว อาทิ พระนามอรรเราะหฺมาน (الرَّحْمَنُ) ดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนที่ว่า :

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝﴾
(الفرقان : 60)

ความว่า : “และเมื่อได้ถูกกล่าวแก่พวกเขาว่า จงสุญูดต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานี พวกเขาได้กล่าวว่าใครคือพระผู้ทรงกรุณาปรานีจะให้เราสุญูดตามที่ท่านสั่งเรานั้นหรือ และมันได้เพิ่มการหันห่างออกไปแก่พวกเขา”

(อัลฟุรกอน : 60)

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงให้คุณลักษณะพระนามของพระองค์ด้วยคำว่า الْحَسَنَى (อันงดงาม) ไว้ในอัลกุรอานทั้งหมดสี่อายะฮ์ด้วยกันดังนี้

1. อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا عَمَلُونَ ۝﴾

(الأعراف: 180)

ความว่า : “และอัลลอฮฺ(ช.บ) นั้นมีบรรดาพระนามอันสวยงาม ดังนั้น พวกเจ้า จงเรียกร้องหาพระองค์ด้วยกับพระนามเหล่านั้นเถิด และจง

ปล่อยบรรดาผู้ที่ทำให้เฉในพระนามของพระองค์เถิด พวกเขาเหล่านั้น
จะถูกตอบแทนในสิ่งที่พวกเขากระทำ”

(อัลอะอูรอฟ:180)

2. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ... ﴾

(الإسراء : 110)

ความว่า : “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจงเรียกอัลลอฮ์หรือจงเรียก
อัครเราะหฺมานเถิด อันใดก็ตามที่เจ้าเรียก สำหรับพระองค์นั้นพระนาม
สวยงามยิ่ง....”

(อัลอิสรออ:110)

3. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ﴾

(طه : 8)

ความว่า : “อัลลอฮ์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากพระองค์สำหรับ
พระองค์นั้นทรงพระนามอันสวยงาม”

(ฏอฮา : 8)

4. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ... ﴾

(الحشر : 24)

ความว่า : “พระองค์คืออัลลอฮ์ ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงให้บังเกิด ผู้ทรงทำให้
เป็นรูปร่าง สำหรับพระองค์คือพระนามทั้งหลายอันสวยงามไปเพราะ....”

(อัลหัชรู : 24)

การศรัทธามั่นต่อพระนามของพระองค์อันวิจิตรนี้ ควรคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) ต้องศรัทธามั่นต่อพระนามของอัลลอฮ์ ﷻ ที่มีปรากฏอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอาน และ
สุนนะฮ์ของท่านรอซูลโดยไม่เพิ่มเติมหรือตัดทอน

2) การศรัทธาว่า อัลลอฮ์ ﷻ คือ ผู้ทรงตั้งชื่อนี้แต่พระองค์เองโดยไม่มีผู้ใดตั้งให้กับ

พระองค์ พระองค์ทรงยกย่องพระองค์เอง โดยใช้พระนามต่างๆนี้ ซึ่งไม่ใช่สิ่งแปลกใหม่แต่อย่างใด

3) การศรัทธาว่า พระนามของอัลลอฮฺ ﷻ อันสูงส่งนี้เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความหมายอันสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งปราศจากความบกพร่องใดๆทั้งหมด ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องศรัทธาต่อ ความหมายดังกล่าว นี้ เหมือนกับที่จำเป็นต้องศรัทธามั่นในพระนามของพระองค์

4) จำเป็นต้องให้เกียรติต่อพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ และไม่ปฏิเสธความหมายของพระนามเหล่านั้นโดยไม่ตีความหมายเบี่ยงเบนจากความหมายดั้งเดิม

5) เราจะต้องศรัทธาต่อสิ่งที่พระนามต่างๆ ได้บ่งชี้ไว้หรือเป็นผลพวงมาจากพระนามนี้ (al-Tamimī, 1999 : 1/30)

และเพื่อความกระจ่างในความหมายของประเด็นทั้งห้าที่ผ่านมา ขอยกตัวอย่างดังกล่าวด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ السميع (อัสสะมีอ) แปลว่า ผู้ทรงได้ยิน โดยต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ :

1) ต้องศรัทธาว่า (السميع) นี้เป็นพระนามหนึ่งของพระองค์เนื่องจากได้ปรากฏอยู่ในอัลกุรอานและฮาดิษของเราะสูล ﷺ

2) ต้องศรัทธาว่า อัลลอฮฺ ﷻ ทรงขนานนามพระองค์เองว่า (السميع) และพระองค์ได้ทรงตรัสถึงพระนามของพระองค์นามนี้และประทานลงมาในคัมภีร์ของพระองค์

3) ต้องศรัทธาว่า (السميع) นี้มีความหมายบอกถึงการได้ยินของพระองค์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮฺ ﷻ

4) ต้องให้เกียรติต่อคุณลักษณะการได้ยิน ของพระองค์ ซึ่งมีความหมายมาจาก (السميع) โดยไม่มีการตีความเบี่ยงเบน หรือปฏิเสธการยอมรับในคุณลักษณะนี้

5) ต้องศรัทธาว่า อัลลอฮฺ ﷻ นั้นทรงได้ยินทุกสิ่ง เสียงทุกชนิดทุกประเภท และสืบเนื่องจากสิ่งดังกล่าว จึงต้องศรัทธาต่อการติดตามเฝ้าดูและควบคุมของอัลลอฮฺ ﷻ จะต้องมีความกลัว และเกรงต่อพระองค์ และต้องเชื่อมั่นว่า อัลลอฮฺ ﷻ นั้นไม่มีความลับใดๆสำหรับพระองค์.

4.1.3.3 อัสซิฟาต อัลอูลา

คำว่า “อัสซิฟาต”เป็นคำพหูพจน์ของภาษาอาหรับ มาจากคำว่า ศิฟะฮฺ แปลว่า คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งที่ดำรงอยู่กับอาตมันที่สามารถจำแนกความแตกต่างจากสิ่งอื่นที่มีตัวตนที่เป็นนามธรรมหรือที่เป็นกิริยา(al-Jurjānī, 1992 : 175) ส่วนคำว่า “อัลอูลา” แปลว่า สูงส่ง ฉะนั้นอัสซิฟาต อัลอูลา จึงมีความหมายว่า คุณลักษณะที่สูงส่ง สมบูรณ์ ปราศจากความบกพร่องใด ๆ ทั้งสิ้น

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوِّءِ ۗ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ

﴿ الْحَكِيمُ ﴾

(النحل: 60)

ความว่า : “สำหรับบรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮฺ เป็นตัวอย่างที่ชั่ว และสำหรับอัลลอฮฺมีตัวอย่างอันสูงส่ง และพระองค์คือผู้ทรงเดชานุภาพและทรงปรีชาญาณ”

(อัลนะหฺล : 60)

อัลกูฎบียฺ (al-Qurtubī, 1996 :10/ 125) ได้ให้คำอธิบายว่าความหมายของ الملئ الأعلى (อัลมะฮฺลุล อัลอะอฺลา) ในอายะฮฺนี้คือ الوصف الأعلى (อัลวิศฟู อัลอะอฺลา) หมายถึงคุณลักษณะที่สูงส่งของอัลลอฮฺ ﷻ

การศรัทธาในคุณลักษณะอันสูงส่งของอัลลอฮฺ ﷻ นั้น ควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
1. จะต้องศรัทธาและยืนยันว่าคุณลักษณะทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอานและหะดีษเป็นคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ อย่างแท้จริง โดยไม่มีการตีความเบี่ยงเบนหรือปฏิเสธการยอมรับแต่อย่างใด

2. จะต้องศรัทธาอย่างเด็ดขาดว่าอัลลอฮฺ ﷻ นั้นทรงไว้ซึ่งคุณลักษณะแห่งความสมบูรณ์ทั้งปวง ทรงบริสุทธิและปราศจากลักษณะที่ด้อย และความบกพร่องทั้งหมด

3. ไม่เปรียบเทียบคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ กับลักษณะของมัลกุต (สิ่งที่ถูกอัลลอฮฺ ﷻ สร้างขึ้นมา) เพราะอัลลอฮฺ ﷻ นั้น ไม่มีสิ่งใดจะมาเสมอเหมือนกับพระองค์ ทั้งในคุณลักษณะและการกระทำ

4. ต้องมั่นใจว่า ไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้ถึงแก่นแท้แห่งคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ นอกจากพระองค์เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น

5. จะต้องศรัทธาต่อผลพวงที่สืบเนื่องมาจากการศรัทธาต่อคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นด้วย ทั้งในด้านที่เกี่ยวข้องกับการทำอิบาดะฮฺ .(al-Tamīmī,1999 :1/31-32)

และเช่นเดียวกันเพื่อความกระจ่างแจ้งในประเด็นต่าง ๆ ทั้งห้าข้างต้นขอยกตัวอย่างคุณลักษณะหนึ่งของอัลลอฮฺ ﷻ الاستواء (อัลอิสติวาว) แปลว่า การสถิตย์อยู่ โดยคำนึงถึงกฎเกณฑ์ทั้ง 5 ประเด็นที่ผ่านมามาดังต่อไปนี้

1. จะต้องศรัทธาและยืนยันต่อการสถิตย์อยู่บนบัลลังก์ของอัลลอฮฺ ﷻ เนื่องจากได้ปรากฏอยู่ในหลักฐานอัลกุรอานดังอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ

﴿الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَّأَلَ بِهِ خَبِيرًا﴾

(الفرقان: 59)

ความว่า : “พระผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ระหว่างทั้งสองนั้น ในระยะหกวัน แล้วพระองค์ทรงสถิตอยู่บนบัลลังก์ พระผู้ทรงกรุณาปรานี ดังนั้นจงถามผู้รู้เกี่ยวกับพระองค์”

(อัลฟุรกอน : 59)

2. ต้องศรัทธาและยืนยันต่อคุณลักษณะการสถิตอยู่บนบัลลังก์ของพระองค์อย่างสมบูรณ์ และคู่ควรกับความยิ่งใหญ่แห่งพระองค์ ซึ่งหมายถึง การอยู่เหนือบัลลังก์ของพระองค์เป็นสิ่งที่แท้จริง เหมาะสมกับความยิ่งใหญ่และสูงส่งของพระองค์

3. ไม่เปรียบเทียบคุณลักษณะการสถิตบนบัลลังก์ของอัลลอฮฺ ﷻ กับการอยู่บนที่สูงของมัลลิก เพราะอัลลอฮฺ ﷻ นั้นไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งบัลลังก์ แต่มีบัลลังก์นั้น ต้องพึ่งสิ่งหนึ่งสิ่งใดมารองรับ จึงจะคงอยู่บนที่สูงได้

4. ต้องไม่วิพากษ์วิจารณ์ถึงวิธีการสถิตเหนือบัลลังก์ของอัลลอฮฺ ﷻ ว่าจะเป็นไปได้ในรูปแบบใด หรือมีลักษณะเช่นใด เพราะสิ่งดังกล่าวนี้ เป็นเรื่องเร้นลับ (الغيب) ที่ไม่มีผู้ใดล่วงรู้ได้นอกจากอัลลอฮฺ ﷻ เพียงพระองค์เดียว

5. ต้องศรัทธาต่อผลพวงที่สืบเนื่องมาจากการยอมรับในความยิ่งใหญ่ และสูงส่งอันคู่ควรกับอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งบ่งชี้ถึงการที่พระองค์ ทรงอยู่เหนือบัลลังก์ทั้งหมด ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมุ่งตรงสู่พระองค์ในเบื้องบน ดังคำสรรเสริญของผู้ที่ละหมาดในขณะที่สุดยุค { سبحان ربي الأعلى } ความว่า “มหาบริสุทธิ์ พระผู้เป็นเจ้าของฉัน ผู้ทรงอยู่เหนือทุกสิ่งทั้งปวง”

4.1.3.4 การยืนยันคุณลักษณะอิสติวาอ์ อะลัลอรัซ

ในอัลกุรอานอัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวถึงการสถิตอยู่บนบัลลังก์โดยใช้คำว่า อิสตาวะอะลา อัลอรัซ มีอยู่ประมาณ 7 อายะฮ์ด้วยกัน(al-Salmān, n.d.:195) ซึ่งในสุเราะฮ์อัลฟุรกอน อัลลอฮฺ ﷻ ก็ได้ให้คำยืนยันถึงคุณลักษณะอิสติวาอ์ อะลัลอรัซ ไว้อย่างชัดเจนในคำตรัสที่ว่า :

﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ

الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَّأَلَ بِهِ خَبِيرًا﴾

(الفرقان: 59)

ความว่า : “พระผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ระหว่างทั้งสองนั้น ในระยะหกวัน แล้วพระองค์ทรงสถิตอยู่บนบัลลังก์

“ผู้ทรงกรุณาปรานี ดังนั้นจงถามผู้รู้เกี่ยวกับพระองค์”

(อัลฟุรกอน : 59)

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกถึงตัวของพระองค์เองว่า ทรงประทับอยู่บนบัลลังก์ของพระองค์ การประทับตามความหมายเดิมของมันเป็นที่รู้กันดี แต่ความเป็นจริงของการประทับนั้นไม่เป็นที่รู้กัน เมื่อเปรียบเทียบกับการประทับของอัลลอฮฺ ﷻ เหนือบัลลังก์ของพระองค์เพราะว่าการนั่งของมนุษย์ยังมีความแตกต่างกัน เช่นการนั่งบนเก้าอี้ยังไม่เหมือนกันกับการนั่งบนหลังอูฐที่เป็นสัตว์พาหนะ ในเมื่อพฤติกรรมของมนุษย์ในการปฏิบัติยังมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างอัลลอฮฺ ﷻ กับมนุษย์ย่อมมีมากกว่าอย่างแน่นอน (al-‘Uthaimīn ,1988 :16-17)

คำกล่าวของอิมามอัลเอาชาอีย์ ได้ยืนยันถึงเรื่องนี้ว่า พวกเราและบรรดา تابعีนทั้งหลายต่างกล่าวว่า แท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงสถิตย์อยู่บนบัลลังก์และพวกเราศรัทธากับทุกคุณลักษณะของอัลลอฮฺที่มาจากจากสุนนะฮฺ .(al-Dhahabī,1999 :2/ 175-176)

และคำกล่าวของอิมามมาลิก เป็น อนัส จากคำถามที่มีการถามถึงคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ดังที่รายงานโดย อิบน์ วัศฮับ ว่า “ พวกเราได้นั่งอยู่กับท่านอิมามมาลิก ได้มีชายคนหนึ่งเข้ามาหาท่าน และกล่าวว่า “ โอ้ พ่อของอัลลอฮฺ อัลลอฮฺได้ตรัสว่า (الرحمن على العرش استوى) ความว่า : ผู้ทรงกรุณาปรานี ทรงสถิตย์อยู่บนบัลลังก์ ถามว่าพระองค์ทรงสถิตย์อย่างไร ? ท่านอิมามมาลิกได้ไล่ชายดังกล่าวออกไป ในขณะที่เดียวกันหนึ่งโหลออกมาจนกระทั่งเปียกไปทั้งตัว แล้วท่านก็เงยหน้าขึ้นพร้อมกับอ่านอายะฮ์อัลกุรอาน (الرحمن على العرش استوى) ความว่า ผู้ทรงกรุณาปรานี ทรงสถิตย์อยู่บนบัลลังก์ (สูเราะฮ์ ฏฮอา 5) และได้กล่าวว่า “ ดังที่พระองค์ได้กล่าวไว้กับลักษณะของพระองค์ และอย่าได้กล่าวว่าพระองค์มีลักษณะอย่างไร ซึ่งคำกล่าวในลักษณะดังกล่าวถูกยกขึ้นจากพระองค์ (ไม่จำเป็นต้องเข้าใจว่าเป็นอย่างไร) และชายที่ตั้งถามนั้นเป็นคนที่ไม่ดี เป็นชาวบิโตะฮฺจ นำชายคนนั้นออก (al-Dhahabī,1999 :2/ 181)

4.2 อะกีดะฮ์อิมาน

4.2.1 การอิมานต่ออัลลอฮฺ ﷻ

4.2.1.1 ความหมายของการอิมานต่ออัลลอฮฺ ﷻ

การศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ หมายถึง การเชื่อมั่นและการยอมรับอย่างเด็ดขาดในสรรพสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกแจ้งเกี่ยวกับพระองค์ พระนามของพระองค์ คุณลักษณะและการกระทำของพระองค์ รวมทั้งแนวทางและเหตุผลแห่งพระองค์ในการสร้าง ตลอดจนนิติบทของอัลลอฮฺ เหนือปวงบ่าว (al-Jarbu‘, 2000 :40)

4.2.1.2 องค์ประกอบของการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ

การศรัทธาต่ออัลลอฮ์มีองค์ประกอบอยู่ 4 ประการ

ประการที่หนึ่ง : การศรัทธาในการมีอยู่ของอัลลอฮ์ ﷻ โดยมีหลักฐานการมีอยู่ของพระองค์ อันได้แก่ ด้านธรรมชาติ สติปัญญา บัญญัติศาสนา และสิ่งที่สัมผัสได้

ก. หลักฐานทางธรรมชาติที่บ่งถึงการมีของพระองค์นั้นก็มิว่า มนุษย์ทุกคนมีความรู้สึกตามธรรมชาติ ที่จะศรัทธาต่อผู้ทรงสร้าง โดยที่ไม่ผ่านการนึกคิดและการสอนมาก่อน และเขาจะไม่หันเหออกจากความเป็นตามธรรมชาตินี้ นอกจากมีสิ่งที่ทำให้หัวใจของเขาหันเหไป

ข. ส่วนหลักฐานทางปัญญาที่บ่งถึงการมีอยู่ของพระองค์ ก็ได้แก่ สิ่งถูกสร้างทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นที่ผ่านมาแล้วหรือที่จะตามมา จำเป็นจะต้องมีผู้สร้างมันขึ้นมา โดยที่ตัวของมันเองไม่สามารถที่จะทำให้ตัวของมันเองเกิดขึ้นมาได้ เพราะสิ่งเหล่านั้นไม่อาจจะสร้างตัวของมันเองได้เพราะก่อนที่มีขึ้นมา มันไม่เคยมีมาก่อน ฉะนั้นมันจะเป็นผู้สร้างได้อย่างไรเล่า ? และสิ่งนั้นก็ไม่ว่าจะมีขึ้นมาโดยบังเอิญ เพราะทุกสิ่งที่เกิดขึ้นมาใหม่นั้นจำเป็นต้องมีผู้ทำให้มันขึ้นมา และเพราะว่า การมีของมันอยู่ในระบบที่สวयงามเป็นระเบียบผสมกลมกลืนกัน มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างเหตุและผล ระหว่างสิ่งที่ถูกสร้างบางส่วนกับอีกบางส่วนนั้นย่อมยืนยันว่า การมีขึ้นมาของมันนั้น เป็นการบังเอิญไม่อยู่ในระเบียบแบบแผนของการมีมาแต่เริ่มต้น ฉะนั้นมันจะเป็นระเบียบเรียบร้อยในการคงอยู่ และวิวัฒนาการต่อไปได้อย่างไร ?

ค. ส่วนหลักฐานทางบัญญัติที่บ่งบอกถึงการมีอัลลอฮ์ ﷻ ก็คือว่า บรรดาคัมภีร์ที่มีมาจากเบื้องบนทั้งหมดระบุถึงการมีอัลลอฮ์ ﷻ และการที่คัมภีร์เหล่านั้น ซึ่งนำเอาข้อบัญญัติต่างๆ ที่มีประมวลไว้ด้วยสิ่งที่มีประโยชน์แก่นมนุษย์ ย่อมเป็นหลักฐานยืนยันว่า ข้อบัญญัติเหล่านั้นมาจากพระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงรอบรู้ถึงผลประโยชน์ของมนุษย์ และที่บรรดาคัมภีร์เหล่านั้น นำมาเกี่ยวกับเรื่องราวของจักรวาล ปრაภฏการณ์ยืนยันว่าเป็นความจริงย่อมเป็นหลักฐานบ่งว่า เป็นเรื่องราวที่มาจากพระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงเดชานุภาพ สามารถที่จะทำขึ้นได้ตามที่พระองค์ได้ทรงบอกไว้

ง. ส่วนหลักฐานทางด้านที่สัมผัสได้นั้นมีอยู่สองทางด้วยกัน

ทางที่หนึ่ง เขาเคยได้ยินและเห็นอยู่เสมอ ถึงการตอบสนองแก่ผู้ขอวิงวอน ทาฮานา และการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก และสิ่งนั้นแหละเป็นสิ่งยืนยันอย่างเด็ดขาดถึงการมีอัลลอฮ์ ﷻ

ทางที่สอง(สัญญาณต่าง ๆ ของบรรดานบี) ซึ่งที่เรียกกันว่าอัลมวะญิฮัต(อภินิหาร) มีผู้คนได้เคยพบเห็นและได้ยินได้ฟังมานั้น ย่อมเป็นหลักฐานชั้นเด็ดขาดที่บ่งถึงการมีผู้ส่งนบีเหล่านั้นมา ผู้ นั่นคือ อัลลอฮ์ ﷻ เพราะว่ามวะญิฮัตนั้นเป็นเรื่องที่เกินความสามารถของมนุษย์ อัลลอฮ์ ﷻ ทรงให้มีขึ้นก็เพื่อเป็นการสนับสนุน และช่วยเหลือบรรดาเราะสูลของพระองค์

ประการที่สอง : การศรัทธาต่อการเป็นองค์อภิวาลของพระองค์ กล่าวคือ พระองค์องค์เดียวเท่านั้นเป็นองค์อภิวาล ไม่มีภาคีใดๆกับพระองค์ และไม่มีผู้ใดช่วยเหลือพระองค์ อรรีรอบบุ คือ ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในการสร้างสรรค์ มีอำนาจในการปกครอง และมีการบัญชาใช้ จึงไม่มีผู้สร้างนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ ไม่มีผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจ และการบัญชาใช้นอกจากบัญชาใช้ของพระองค์

ประการที่สาม : การศรัทธาต่อการเป็นพระเจ้าที่ควรแก่การเคารพสักการะ กล่าวคือพระองค์ องค์เดียวเท่านั้นที่เป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพสักการะ ไม่มีหุ้นส่วนใด ๆ กับพระองค์ คำว่า (อัลอิลลาฮฺ) นั้นมีความหมายว่า ผู้ที่ได้รับการเคารพสักการะ ด้วยความรัก และด้วยความยกย่อง ทุกสิ่งที่ยึดเอามาเป็นเจ้า โดยได้รับการเคารพสักการะร่วมกับอัลลอฮฺ ﷻ การเป็นพระเจ้าของสิ่งนั้นก็ถือว่าใช้ไม่ได้

ประการที่สี่ : การศรัทธาในเรื่องพระนามและคุณลักษณะต่าง ๆ ของพระองค์ กล่าวคือ การยืนยันในสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงยืนยันแก่พระองค์เองในคำภีร์อัลกุรอาน หรือในสุนนะฮฺของท่านเราะสูล ﷺ ไม่ว่าจะเป็บบรรดาพระนามและคุณลักษณะก็ตาม อันเป็นการยืนยันที่เหมาะสมกับพระองค์ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีการปฏิเสธ ไม่มีการแจกแจงตั้งข้อสงสัย และไม่มีการเปรียบเทียบ .

สรุปแล้วการศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ ตามที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมายแก่บรรดาศรัทธาชน เช่นดังต่อไปนี้

หนึ่ง เป็นการยืนยันถึงการยอมรับในความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺ ﷻ โดยไม่มุ่งหวังสิ่งใด และไม่มีการเคารพสักการะสิ่งใดนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ

สอง เป็นการแสดงถึงความรักต่ออัลลอฮฺ ﷻ อย่างสมบูรณ์ และเทิดทูนความยิ่งใหญ่ของพระองค์ตามนัยแห่งพระนามอันไพจิตรของพระองค์ และคุณลักษณะที่สูงส่งของพระองค์

สาม เป็นการรับรองถึงการปฏิบัติบิดาอะฮฺว่าเป็บบไปตามคำสั่งใช้ของพระองค์ และไม่กระทำจากสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม (al-'Uthaimīn ,1988 : 11 -17)

4.2.1.3 ความสัมพันธ์ของการศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ กับการปฏิเสธกฏอฆูต

สิ่งแรกที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงดำรัสใช้มนุษย์คือการศรัทธาต่ออัลลอฮฺและละทิ้งหรือปฏิเสธต่อสิ่งเคารพอื่น ๆ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า :

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ... ﴾

(النحل : 36)

ความว่า : “ และโดยแน่นอน เราได้ส่งศาสนทูตมายังทุกประชาชาติ เพื่อ

บอกแก่พวกเขาว่าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์และห่างไกลจาก“ฏอฆูต”....”

(อัลนะหฺล : 36)

คำว่า “ฏอฆูต” หมายถึง สิ่งเคารพอื่นๆ ทุกอย่างนอกจากอัลลอฮ์ที่มนุษย์เคารพบูชาด้วยความสมัครใจ

การปฏิเสธต่อ “ฏอฆูต” คือการเชื่อว่าการเคารพภักดีต่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ต้องละทิ้งและไม่ให้การยอมรับ

อิบนุ จุรริร (Ibn Jarīr, n.d : 3/19) ได้กล่าวว่า “นิยามของฏอฆูต คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ละเมิดฝ่าฝืนต่ออัลลอฮ์ ﷻ ดังนั้นมันได้ถูกเคารพสักการะนอกเหนือจากพระองค์ บางครั้งอาจจะเกิดจากการบังคับของเขาให้ผู้อื่นมาเคารพสักการะ บางครั้งเกิดจากความสมัครใจของผู้ที่ศรัทธาต่อเขาเอง สิ่งที่ถูกเคารพนั้น ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ ชัยฏอน รูปเจี๊วด รูปปั้น หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีปรากฏอยู่ และท่านยังกล่าวอีกว่า รากศัพท์ของคำว่า ฏอฆูต มาจากคำของผู้ที่พูดว่า ฎะฆอ ฟุลานุน ัยฎุม เมื่อเขาได้ทำเกินปริมาณ ดังนั้นแสดงว่าเขาได้เกินเลขขอบเขต”

อิบนุ กัยยิม (Ibn Qaiyim, 1993 : 54) ได้กล่าวว่า ความหมายของอัญญาฏอฆูต คือสิ่งใด ๆ ก็ตามที่บ่าวได้ล่วงล้ำขอบเขตของมัน ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในรูปแบบของสิ่งที่ถูกเคารพบูชา หรือผู้ที่ถูกทำตามหรือผู้ที่ได้รับการเคารพเชื่อฟังก็ตาม และฏอฆูตนั้นมีมากมาย แต่หัวหน้าของมันมีอยู่ห้าด้วยกัน คือ

1. อิบลิส (ขอลอัลลอฮ์ ﷻ ทรงสถาปนาแข่งมัน)
2. ผู้ที่ได้รับการเคารพบูชาและพอใจเช่นนั้น
3. ผู้อ้างว่ารู้ในสิ่งพ้นญาณวิสัย
4. ผู้เชิญชวนมนุษย์ให้เคารพบูชาตัวเขาเอง
5. ผู้ที่ใช้บัญญัติอื่นที่ไม่มีหลักฐานจากอัลลอฮ์ ﷻ ในการตัดสินความ (Ibn ‘Abd al-Wahhāb, 1996 : 136)

และเช่นกันอัลกุรอานได้นำเสนอเรื่องความสัมพันธ์ของการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ กับการปฏิเสธฏอฆูตไว้อย่างชัดเจนในคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า:

﴿...فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا
أَنْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾

(البقرة: 256)

ความว่า : “... ดังนั้น ผู้ใดที่ปฏิเสธฏอฆูต และศรัทธาในอัลลอฮ์ เขาก็

‘ได้รับการสนับสนุนอันมั่นคงไม่มีวันขาด และอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงไต่ถามผู้ทรงรอบรู้’

(อันนิสาอ์ : 163)

4.2.2 การอيمانต่อบรรดามลาอิกะฮ์

4.2.2.1 ความหมายของการอيمانต่อบรรดามลาอิกะฮ์

1) ความหมายของคำว่า “มลาอิกะฮ์

“มลาอิกะฮ์” ในทางภาษาเป็นพหูพจน์ของคำว่า “มลัก” มาจากรากศัพท์เดิมของคำภาษาอาหรับ (كَلِمَة) “อะละกะกะ” และคำว่า “มะอ์ละกะกะฮ์” และ “มะอ์ลุกุกุ” หมายถึง อรรีสาละฮ์ แปลว่า ศาสน์ จากรากศัพท์นี้เองเป็นที่มาของคำว่า “มลาอิก” เพราะมลาอิกะฮ์เป็นทูตนำศาสน์ของอัลลอฮ์ และมีบางคนบอก คำว่า “มลัก” มาจากรากศัพท์ (كَلِمَة) “ละอะกะกะ” และคำว่า “มัลอะกะกะฮ์” หมายถึง ศาสน์เช่นกัน ดังคำอาหรับที่ว่า “วะอะลิกนี อิลลา ฟุลาน” แปลว่า และจงนำศาสน์จากฉันไปยังเขาและคำว่า “อัลมัลอะกะกะฮ์” หมายถึง “อัลมลัก” เพราะมลักนำศาสน์จากอัลลอฮ์ ﷻ

และมีนักวิชาการบางท่านได้กล่าวว่า คำว่า “อัลมะละกะกุ” มาจากคำว่า “อัลมุลกุ” แปลว่า อำนาจสูงสุด เขากล่าวว่า ถ้ามลาอิกะฮ์องค์ใดมีอำนาจในกิจการบางอย่าง มลาอิกะฮ์องค์นั้นก็จะถูกเรียกว่า “มลัก” และถ้ามนุษย์คนใดมีอำนาจในกิจการบางอย่าง เขาก็จะถูกเรียกว่า “มะลิก” (al - Fairuzabādī , n.d. : 4/524)

ส่วน “มลาอิกะฮ์” ในทางวิชาการ หมายถึง บรรดาเรือนร่างอันเป็นรัศมีที่มีความละเอียดอ่อน ถูกสร้างมาให้มีความสามารถจำแลงร่างเป็นรูปลักษณะต่าง ๆ ได้และที่อยู่ของพวกเขา นั่นคือในฟากฟ้า (Ibn Hajar ,1987 : 6/353) หรืออีกความหมายหนึ่งก็คือ ส่วนหนึ่งของโลกแห่งความเร้นลับที่พวกเขาถูกสร้างมาเพื่อการสักการะภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และพวกเขาไม่มีลักษณะของการเป็นพระเจ้า พระองค์ทรงบังเกิดพวกเขาจากรัศมี ให้พวกเขาปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์ และเป็นผู้ทรงพลังในการปฏิบัติตามคำบัญชาของพระองค์ (al-‘Uthaimin , 1988 :19)

และความหมายของการศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ หมายถึง การเชื่อมั่นและการยอมรับอย่างเด็ดขาดว่ามลาอิกะฮ์เป็นสิ่งถูกสร้างหนึ่งในบรรดาสรรพสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสร้างขึ้น เป็นวิญญาณที่สถิตอยู่ในเรือนร่าง ซึ่งถูกสร้างจากรัศมีสามารถจำแลงร่างเป็นรูปลักษณะต่าง ๆ ได้ด้วยการอนุมัติของอัลลอฮ์ ﷻ ตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม และยังรวมถึงการเชื่อมั่นและยอมรับเกี่ยวกับคุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของพวกเขาตามที่ระบุในคัมภีร์อัลกุรอานและหะดีษ ซึ่งมี

ตัวบทมากมายที่บ่งชี้อย่างชัดเจนว่าพวกเขามีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่น่ายกย่องสรรเสริญ เป็นผู้กตดี และปฏิบัติแต่เฉพาะสิ่งที่ถูกต้องดีงาม (al-Fakihī , 1984 : 21-27)

อัลบัยฮะกี (al-Baihaqī , 1990 : 1/163) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ในหนังสือ “ ซุอะบ อัลอีมาน ” ว่าการศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์จะต้องประกอบไปด้วยความหมายต่อไปนี้ :

1. การเชื่อมั่นต่อการมีจริงของบรรดามลาอิกะฮ์
2. การยอมรับในตำแหน่งของบรรดามลาอิกะฮ์และยืนยันว่าพวกเขาคือบ่าวของอัลลอฮ์ ﷻ ถูกสร้างมาเช่นเดียวกับมนุษย์และญินที่พวกเขาถูกบัญชาให้ทำสิ่งต่าง ๆ พวกเขาจะไม่มีอำนาจหรือพลังใด ๆ นอกเหนือจากความสามารถที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงประทานให้ พวกเขาอาจเสียชีวิตได้แต่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงให้พวกเขามีชีวิตยืนยาวและจะไม่เสียชีวิตจนกว่าจะถึงวาระที่ถูกกำหนดไว้ และจะต้องไม่พูดถึงพวกเขาในลักษณะที่อาจจะเป็นการตั้งภาคีกับอัลลอฮ์ ﷻ และจะต้องไม่ถือว่าพวกเขาเป็นเทพเจ้าเหมือนกับคนในยุคต้น ๆ ที่ได้เคยถือเช่นนั้น

3. การยอมรับว่าในบรรดามลาอิกะฮ์นั้นมีบางท่านเป็นทูตที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงส่งมายังมนุษย์ตามที่พระองค์ทรงประสงค์ พระองค์อาจจะทรงส่งพวกเขาบางท่านมายังพวกเขาด้วยกัน นอกจากนี้ยังต้องยอมรับว่าบรรดามลาอิกะฮ์บางท่านเป็นผู้แบกบัลลังก์ของอัลลอฮ์ ﷻ บางท่านเป็นผู้ยืนอยู่ในแถว บางท่านเป็นผู้ดูแลสวรรค์ บางท่านเป็นผู้ดูแลนรก บางท่านเป็นผู้บันทึกการกระทำของมนุษย์และบางท่านเป็นผู้ขับเคลื่อนเมฆ ซึ่งมลาอิกะฮ์เหล่านี้คัมภีร์อัลกุรอานได้กล่าวไว้

จากความหมายข้างต้นจะเห็นได้ว่าการศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์นั้น โดยสรุปแล้วจะต้องประกอบด้วย 4 ประการต่อไปนี้ :

- ประการที่ 1 การศรัทธาต่อการมีอยู่จริงของบรรดามลาอิกะฮ์
- ประการที่ 2 การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ที่เรารู้จักชื่ออาทิเช่น ญิบรีล และที่เราไม่รู้ชื่อโดยที่เราศรัทธาในภาพรวม

ประการที่ 3 การศรัทธาต่อสิ่งที่เรารู้ถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของบรรดามลาอิกะฮ์ อาทิเช่น คุณลักษณะของญิบรีลที่ท่านเราะฮูฎ ﷻ ได้เคยประจักษ์ต่อรูปร่างของท่านในลักษณะที่มีปีกถึง 600 ปีกด้วยกัน ซึ่งแต่ละปีกนั้นความใหญ่ของมันจะแผ่ปกคลุมทั่วท้องฟ้า

ประการที่ 4 การศรัทธาต่อสิ่งที่เรารู้ถึงหน้าที่การงานต่าง ๆ ของบรรดามลาอิกะฮ์ที่ปฏิบัติไปตามพระบัญชาของอัลลอฮ์ ﷻ อาทิ การกล่าวตัสบีหฺ (สคูดี) ต่ออัลลอฮ์ ﷻ การอิมาดะฮ์ต่ออัลลอฮ์ ﷻ ทั้งในยามกลางคืนและกลางวันโดยปราศจากความเหนื่อยล้าและอ่อนเพลียใด ๆ (al-'Uthaimīn , 1988 : 19-20).

4.2.2.2 หน้าที่ของมลาอิกะฮ์

แท้จริงมลาอิกะฮ์นั้นมีหน้าที่ต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติทั้งในโลกแห่งเบื้องสูงและในโลกมนุษย์ สำหรับในโลกแห่งเบื้องสูงนั้นผู้วิจัยขอกล่าวถึงหน้าที่ของมลาอิกะฮ์ที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานและอัลหะดีษโดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การกล่าวตัสบีหฺ (แซ่ซ้องสดุดี) ต่ออัลลอฮฺ ﷻ และทำการอิบาดะฮ์ นอบน้อมต่อพระองค์ดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ﴾

(الأعراف: 206)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาผู้ที่อยู่ที่พระเจ้าของเจ้านั้น พวกเขาจะไม่หยิ่งต่อการเคารพสักการะพระองค์และกล่าวให้ความบริสุทธิ์แก่พระองค์และแด่พระองค์เท่านั้น พวกเขากราบกรานกัน”

(อัลอะอูรอฟ : 206)

2. แยกบัลลังก์ของอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งบัลลังก์ของพระองค์เป็นสิ่งถูกสร้างอันยิ่งใหญ่ที่ครอบคลุมชั้นฟ้าทั้งหลายและอยู่เหนือฟากฟ้าของพระองค์โดยมีมลาอิกะฮ์ผู้ทรงเกียรติจำนวน 8 ทานทำหน้าที่แบกบัลลังก์ดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿وَأَمَّا عَلَىٰ أُرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَّةٌ﴾

(الحاقة: 17)

ความว่า: “และมะลักก็จะปรากฏอยู่บนเวหา และ(มลาอิกะฮ์)จำนวนแปดทานจะแบกบัลลังก์ของผู้อภิบาลของเจ้าไว้เบื้องบนพวกเขาในวันนั้น”

(อัลหากเกาะฮ์: 17)

3. กล่าวสลามแก่ชาวสวรรค์ ดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا﴾

(الفرقان: 75)

ความว่า : “เขาเหล่านั้นจะได้รับการตอบแทน (ในสวรรค์) เพราะสิ่งที่พวกเขาได้ออกทนและพวกเขาจะได้พบการกล่าวคำต้อนรับและสลาม”

(อัลฟุรกออน : 17)

4. ทำการลงโทษชาวนรก ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُتُوبًا أَنفُسُهُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ
عَلَيْهَا مَلَتِكُمْ غِلَاطٌ شَدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴾

(التحریم: 6)

ความว่า : “ โอบรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงคุ้มครองตัวของพวกเจ้าและครอบครัวของพวกเจ้าให้พ้นจากไฟนรก เพราะเชื้อเพลิงของมันคือมนุษย์และก้อนหิน มีมลาอิกะฮ์ผู้แข็งแกร่งราวหาญคอยเฝ้ารักษามันอยู่ พวกเขาจะไม่ฝ่าฝืนอัลลอฮ์ในสิ่งที่พระองค์ทรงบัญชาแก่พวกเขา และพวกเขาจะปฏิบัติตามที่ถูกบัญชา”

(อัลตะหฺรึม : 6)

5. นำโองการจากอัลลอฮ์ ﷻ มาแจ้งแก่ท่านนบี

﴿ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴾

(الشعراء: 193-194)

ความว่า : “อรรหุ ผู้ซื่อสัตย์ (ท่านญิบรีล) ได้นำมันลงมา ยังหัวใจของเจ้า เพื่อเจ้าจะได้เป็นผู้ตักเตือนคนหนึ่ง”

(อิซซุอะรออ : 193-194)

ส่วนหน้าที่ของมลาอิกะฮ์ในโลกมนุษย์นั้นในอัลกุรอานและอัลหะดีษได้กล่าวไว้โดยสรุปดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่ประจำตัวอยู่กับมนุษย์เป็นเนืองนิตย์และคอยเรียกร้องส่งเสริมสู่สังฆธรรมและความดี เช่นเดียวกันชัยฏอนก็ประจำตัวอยู่กับมนุษย์ด้วย มันจะคอยข่มขู่ให้กลัวความยากจนและชี้นำมนุษย์ให้ทำความชั่วและปฏิเสธสังฆธรรม ดังคำยืนยันที่ปรากฏในหะดีษบทหนึ่งจากรายงานของอิบนุ มัสอูดที่ว่า แท้จริงท่านนบี ﷺ กล่าวว่า :

((إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بَابِنِ آدَمَ وَلِلْمَلِكِ لَمَّةً — فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَاِيعَادُ
بِالشَّرِّ وَتَكْذِيبُ بِالْحَقِّ وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلِكِ فَاِيعَادُ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقُ بِالْحَقِّ
فَمَنْ وَجَدَ مِنْ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللَّهِ وَلِيَحْمَدِ اللَّهَ وَمَنْ وَجَدَ الْآخَرَ
فَلْيَنْعَوِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ثُمَّ قَرَأَ ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ

بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهْ يُعِدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾

(رواه الترمذي ، 1997 : 265/8)

ความว่า : “แท้จริง ชัยฏอนนั้นมีลัทธิมิจฉาทิฏฐิต่อลูกหลานของอาดัมและมลัก นั้นก็มีลัทธิมิจฉาทิฏฐิต่อลูกหลานของอาดัม ส่วนของชัยฏอนนั้น คือ การยุยง ให้กระทำความชั่วและปฏิเสธสัจธรรม และส่วนลัทธิมิจฉาทิฏฐิต่อลูกหลานนั้น คือ การชักชวนให้ประกอบคุณงามความดีและเชื่อในสัจธรรม ดังนั้น ใครก็ตามพบสิ่งใดจากที่กล่าวนี้ (หมายถึงข้อหลัง) ก็พึงรู้เถิดว่า แท้จริง มันมาจากอัลลอฮ์ และจงสรรเสริญอัลลอฮ์เถิด และผู้ใดพบอันอื่น (หมายถึงข้อแรก) ก็จงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้พ้นจากชัยฏอนที่ ถูกสาปแช่งเถิด แล้วท่านได้อ่านอายะฮ์ความว่า “ชัยฏอนนั้น มันจะขู่พวก เจ้าให้กลัวความยากจนและจะใช้พวกเจ้าให้กระทำความชั่วและอัลลอฮ์ นั้นทรงสัญญาแก่พวกเจ้าไว้ ซึ่งการอภัยโทษและความกรุณาจาก พระองค์และอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงกว้างขวาง ผู้ทรงรอบรู้” (2 : 268)”

(บันทึกโดย al-Tirmidhī , 2001 : 6 / 305)⁽¹⁾

2. ทำหน้าที่วิงวอนขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ ﷻ ให้แก่บรรดามุอ์มิน ให้แก่ผู้สำนึกผิด กลับเนื้อกลับตัว และขอให้พวกเขาได้เข้าสวรรค์พร้อมด้วยบิดา มารดา ภรรยา และลูก ๆ ของพวกเขา และขอให้พระองค์ ทรงป้องกันพวกเขาให้พ้นจากสิ่งเลวร้ายต่าง ๆ ดังคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ الَّذِينَ تَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧٧﴾ رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنِ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧٨﴾ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٩﴾﴾

(غافر : 7-9)

ความว่า : “ บรรดาผู้แบกบัลลังก์ และผู้ที่อยู่รอบ ๆ บัลลังก์ต่างก็แซ่ซ้อง

(1) ทัศนะเศาะฮี้หฺ (al-Albānī, 2002 : 3/200)

สคูดีด้วยการสรรเสริญพระเจ้าของพวกเขา และศรัทธาต่อพระองค์ และ
 ขอภัยโทษให้แก่บรรดาผู้ศรัทธา ข้าแต่พระเจ้าของเรา พระองค์ท่านทรง
 แผ่ความเมตตาและความรอบรู้ไปทั่วทุกสิ่ง ขอพระองค์ทรงโปรดอภัยแก่
 บรรดาผู้ดูแลโทษ และดำเนินตามแนวทางของพระองค์ท่าน และทรง
 คุ้มครองพวกเขาให้พ้นจากการลงโทษแห่งไฟนรก. ข้าแต่พระเจ้าของเรา
 และขอพระองค์ทรงให้พวกเขาได้เข้าในสวรรค์หลากหลายอันสถาพร
 ซึ่งพระองค์ได้ทรงสัญญาแก่พวกเขาพร้อมทั้งผู้กระทำความดีจากบรรพ
 บุรุษของพวกเขา และคู่ครองของพวกเขาและลูกหลานของพวกเขา แท้
 จริงพระองค์ท่านนั้นเป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ และขอพระองค์
 ทรงคุ้มครองพวกเขาให้พ้นจากความชั่วทั้งหลาย และผู้ใดที่พระองค์ทรง
 คุ้มครองให้พ้นจากความชั่วทั้งหลายในวันนี้ ดังนั้นแน่นอนพระองค์ท่าน
 ทรงเมตตาแก่เขาและนั่นคือมันเป็นความสำเร็จอันใหญ่หลวง”

(มอфир : 7-9)

3. การกล่าวอามีนร่วมกับบรรดาผู้ละหมาด ดังคำยืนยันที่ปรากฏใน หะดีษบทหนึ่ง
 จากรายงานของอบิสูรอยเราะฮ์ที่ว่า แท้จริงท่านนบี ﷺ กล่าวว่า :

((إِذَا قَالَ الْإِمَامُ ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾ فَقُولُوا : آمِينَ،
 فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَقُولُونَ : آمِينَ ، وَإِنَّ الْإِمَامَ يَقُولُ : آمِينَ ، فَمَنْ وَافَقَ تَأْمِينَهُ
 تَأْمِينَ الْمَلَائِكَةِ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ))

(رواه أحمد، 464/2:1993)

ความว่า : “เมื่ออิมามได้กล่าวว่า **غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ** พวกท่าน
 จงกล่าวว่า “อามีน” เพราะแท้จริงมลาอิกะฮ์จะกล่าวว่า “อามีน” และอิมามก็
 จะกล่าวว่า “อามีน” ด้วย ดังนั้นผู้ใดที่การกล่าว “อามีน” ของเขาพ้องกับการ
 กล่าว “อามีน” ของมลาอิกะฮ์แล้วเขาจะได้รับอภัยโทษจากโทษที่เขาได้
 กระทำไว้”

(บันทึกโดย Ahmad ,1993 :2 / 464)

4. การมาร่วมอยู่ในที่ประชุมที่มีการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์ ﷻ ดังคำยืนยันที่ปรากฏ
 ในหะดีษบทหนึ่งจากรายงานของอบิสูรอยเราะฮ์ที่ได้กล่าวว่า ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الذِّكْرِ فَإِذَا وَجَدُوا قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَنَادَوْا: هَلُمُّوا إِلَى حَاجَتِكُمْ، قَالَ: فَيَحْفُونَهُمْ بِأَجْنِحَتِهِمْ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا))

(رواه البخاري، 1987: 11/212)

ความว่า : “แท้จริงสำหรับอัลลอฮ์แล้วจะมีบรรดามลาอิกะฮ์คอยตรวจดูตามทางสัญจรต่าง ๆ หาผู้คนที่กำลังระลึกถึงอัลลอฮ์ ถ้าหากพวกเขาพบใครที่กำลังระลึกถึงอัลลอฮ์ พวกเขาจะร้องเรียกบอกว่า: นี่ไงสิ่งที่พวกท่านกำลังมองหา และมลาอิกะฮ์ก็จะเข้ามาล้อมรอบพวกเขาไว้ด้วยปีกไปจนถึงฟ้าชั้นแรก”

(บันทึกโดย al-Bukhārī, 1987 : 11/212)

6. ขอพรให้แก่มูอมีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความรู้ในหมู่พวกเขา ดังคำกล่าวของท่านนบี ﷺ จากรายงานของอบีอุมามะฮ์ที่ว่า :

((إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ حَتَّى النَّمْلَةَ فِي جُحْرِهَا وَحَتَّى الْحُوتِ لَيَصَلُّونَ عَلَى مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرِ))

(رواه الترمذي، 1997: 7/379-380)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮ์ และมลาอิกะฮ์ของพระองค์ และผู้ที่อยู่ในบรรดาชั้นฟ้าและในแผ่นดินนั้น แม้แต่มดที่อยู่ในรูและแม้แต่ปลาก็ยังจะ “เสาะเสาะหา” แก่ผู้ที่สอนสิ่งที่ดีแก่มนุษย์”

(บันทึกโดย al-Tirmidhī, 1997 : 7 / 379-380)⁽¹⁾

7. นอบน้อมถ่อมตนกับผู้ที่แสวงหาความรู้ ดังคำกล่าวของท่านนบี ﷺ จากรายงานของอบี อัคคัรคาร์ที่่ว่า :

((إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أَجْنِحَتَهَا لِطَالِبِ الْعِلْمِ رِضًا بِمَا يَطْلُبُ))

(رواه الترمذي، 1997: 9/363)

ความว่า : “แท้จริง มลาอิกะฮ์นั้น จะวางปีกของพวกเขาลงแก่ผู้แสวงหา

⁽¹⁾ หะดีษเศาะฮีหฺ (al-Albānī, 2002 : 3/75)

ความรู้ทั้งนี้เพราะพวกเขาพอใจในสิ่งที่เขากำลังแสวงหา”

(บันทึกโดย al-Tirmidhī, 1997 : 9 / 363)⁽¹⁾

8. ทำการบันทึกการทำงานของมนุษย์ทั้งดีและชั่ว ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعَلْمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ ۗ وَحَنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۗ إِذْ يَتَلَقَى الْمُتَلَقِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ۗ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۗ ﴾

(ق: 16-18)

ความว่า : “และโดยแน่นอน เราได้บังเกิดมนุษย์มาและเรารู้ดียิ่งที่จิตใจของเขากระซิบกระซาบแก่เขา และเรานั้นใกล้ซิดเขายิ่งกว่าเส้นเลือดชีวิตของเขาเสียอีก. จงรำลึกขณะที่มลาอิกะฮ์ผู้บันทึกสองท่านบันทึกท่านหนึ่งนั่งทางข้างขวา และอีกท่านหนึ่งนั่งทางข้างซ้าย. ไม่มีคำพูดคำใดที่เขากล่าวออกมา เว้นแต่ใกล้ ๆ เขานั้นมี (มลัก) ผู้เฝ้าติดตาม ผู้เตรียมพร้อม (ที่จะบันทึก)”

(ก้อฟ : 16-18)

9. ช่วยเหลือมุอ์มินให้มีความหนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่เขาประสบมัน ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا ... ﴾

(الأنفال: 12)

ความว่า : “จงรำลึกขณะที่พระเจ้าของเจ้าประธาน โองการแก่มลาอิกะฮ์ว่า แท้จริงข้าพเจ้าร่วมอยู่กับพวกเจ้าด้วย ดังนั้นพวกเจ้าจงทำให้บรรดาผู้ศรัทธามั่นคงเถิด ...”

(อัลอัมฟาล : 12)

10. ได้รับมอบหมายให้รับวิญญาณจากคนที่เสียชีวิต ดังคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۗ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفِظَةً ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ ۗ ﴾

⁽¹⁾ หะดีษหะสัน (al-Albānī, 2002 : 3/452)

﴿ أَلَمْ تَوْفِّقْتَهُ لِسَانَنَا وَهُمْ لَا يُفْرَطُونَ ﴾

(الأنعام: 61)

ความว่า : “และพระองค์คือผู้ทรงชนะเหนือปวงบ่าวของพระองค์ และทรงส่งบรรดาผู้บันทึกความดีและความชั่วมายังพวกเจ้าด้วย จนกระทั่งเมื่อความตายได้มายังคนใดในพวกเจ้าแล้วบรรดาทูตของเราก็จะรับชีวิตของพวกเขาไปโดยที่พวกเขาจะไม่ทำให้บกพร่อง”

(อัลอันอาม : 61)

4.2.2.3 ผลของการอีมานต่อมลาอิกะฮ์

การศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์มีผลยิ่งใหญ่ มากมายในชีวิตผู้ศรัทธาดังนี้

1. การรับรู้ถึงความยิ่งใหญ่ ความปรีชาสามารถ และความมีอำนาจของผู้ที่สร้างพวกเขาขึ้นมา เนื่องจากว่า ความยิ่งใหญ่ของผู้ถูกสร้างนั้นย่อมชี้ให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของผู้สร้าง
2. ทำให้มีการสำนึกคุณและชูโกรต่ออัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงประทานความคุ้มครองและให้ความสำคัญต่อลูกหลานของอาดัม โดยทรงมอบหมายงานต่าง ๆ ให้กับบรรดามลาอิกะฮ์ ซึ่งคอยทำหน้าที่ปกป้องดูแลและบันทึกกิจการงานต่างๆและอื่นๆ ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ในการครองชีพ (al-‘Uthaimīn, 1988 : 20)
3. มีความรักใคร่และเป็นมิตรต่อบรรดามลาอิกะฮ์ ซึ่งมุสลิมจะต้องรักมลาอิกะฮ์ทั้งหลาย โดยไม่มีการแยกแยะระหว่างมลาอิกะฮ์ท่านหนึ่งกับมลาอิกะฮ์อีกท่านหนึ่งเพราะบรรดามลาอิกะฮ์ล้วนเป็นบ่าวของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ทำตามคำบัญชาของพระองค์และละทิ้งสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม ซึ่งมลาอิกะฮ์ในที่นี้จะมีสภาพที่ไม่แตกต่างกัน เหมือนกันทั้งหมด ไม่เหมือนกับพวกยิวที่อ้างว่ามีทั้งเพื่อนและศัตรูในหมู่มลาอิกะฮ์ โดยกล่าวว่าญิบรีลนั้นเป็นศัตรูกับพวกตนและมลาอิกะฮ์มิกาอิลเป็นมิตรกับพวกตน ซึ่งคำกล่าวอ้างดังกล่าวล้วนเป็นสิ่งโกหกทั้งสิ้น ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَيَّ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴾

(البقرة: 97-98)

ความว่า : “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าใครก็ตามที่เป็นศัตรูต่อญิบรีล แท้จริงนั้น เขาได้นำอัลกุรอานทยอยลงมายังหัวใจของเจ้าด้วยอนุมัติของอัลลอฮ์ ทั้งนี้เพื่อยืนยันสิ่งที่ได้ถูกประทานลงมาก่อนหน้าอัลกุรอาน

และเพื่อเป็นข้อแนะนำ และข่าวดีแก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย. ใครที่เคยเป็น ศัตรูต่ออัลลอฮ์ และมลาอิกะฮ์ของพระองค์ และบรรดาเราะสูลของ พระองค์ และเป็นศัตรูต่อญิบรีลและมีกาอ์ลันนั้น แท้จริงอัลลอฮ์ทรงเป็น ศัตรูแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลาย”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : 97-98)

4. ออกห่างจากสิ่งที่ทำให้มลาอิกะฮ์ไม่พอใจหรือรังเกียจ เพราะแท้จริงมลาอิกะฮ์ รู้สึกลำบากใจในสิ่งที่ถูกหลานของอาดัมไม่ชอบและรังเกียจ และสิ่งที่สร้างความไม่พอใจให้แก่ มลาอิกะฮ์มากที่สุดก็คือบาป การฝ่าฝืนอัลลอฮ์ การปฏิเสธศรัทธาและการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ดังนั้น มลาอิกะฮ์จึงไม่เข้าบ้านที่ไม่เชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ หรือมีสิ่งที่ยัลลอฮ์ ﷻ ทรงเกลียด เช่น แท่นหินบูชา รูปปั้นและรูปภาพ และเช่นเดียวกันมลาอิกะฮ์รังเกียจกลิ่นเหม็น (al-Ashqar, 2004 : 84-85)

5. เป็นการสะกิดใจให้นึกถึงเสมอว่า โลกนี้เป็นที่พำนักอันชั่วคราว ไม่จริงยังยืนเมื่อ ได้นึกถึงมลาอิกะฮ์ท่านหนึ่งที่มีหน้าที่ปลิดชีพ เอาชีวิตผู้ถึงเวลาตาย เมื่อนั้นก็จะเตรียมตัวเพื่อวัน แห่งการฟื้นคืนด้วยการมุ่งมั่นแสวงหาสิ่งที่ดีงามที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงอนุญาตเท่านั้น (Muhammad Qutb, 1417 :188)

4.2.3 การอีมานต่อบรรดาคัมภีร์

4.2.3.1 ความหมายของบรรดาคัมภีร์

บรรดาคัมภีร์ มาจากคำภาษาอาหรับว่า อัลกุตุบ เป็นพหูพจน์ของ อัลกิตาบ (คัมภีร์ หนึ่งเล่ม) หมายถึง สิ่งที่ถูกเขียนขึ้น ส่วนความหมายในที่นี้ก็คือ บรรดาคัมภีร์ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรง ประทานลงมาแก่บรรดาเราะสูลของพระองค์ เป็นความเมตตากรุณาของพระองค์ที่มีต่อมนุษยชาติ และเป็นทางนำสำหรับพวกเขา เพื่อที่จะได้บรรลุสู่ความสุขและความสำเร็จทั้งในโลกดุนยา และ โลกอาคิเราะฮ์ (al-'Uthaimīn, 1988 : 23) ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿الرَّكِيْبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ﴾

(إبراهيم : 1)

ความว่า : “ อะลียฟ ลาม รออ. คัมภีร์ที่เราได้ประทานลงมาแก่เจ้าเพื่อให้ เจ้านำมนุษยออกจากความมืดมนทั้งหลายสู่ความสว่าง ด้วยอนุมัตของ พระเจ้าของพวกเขาสู่ทางของผู้เคซานุภาพผู้ทรงได้รับกสรรเสริญ”

(อิบรอฮีม :1)

และบรรดาคัมภีร์ดังกล่าวก็ยังเป็นแนวทางสำหรับพวกเขาเพื่อให้มนุษย์จะได้ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ ... ﴾

(الحديد : 25)

ความว่า : “โดยแน่นอน เราได้ส่งบรรดาเราะสูลของเราพร้อมด้วยหลักฐานทั้งหลายอันชัดแจ้งและเราได้ประทานคัมภีร์และความยุติธรรมลงมาพร้อมกับพวกเขา เพื่อมนุษย์จะได้ดำรงอยู่บนความเที่ยงธรรม...”

(อัลหะดีศ : 25)

ส่วนการศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์นั้น คือ การเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ว่า บรรดาคัมภีร์ทั้งหมดนั้นเป็นของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งพระองค์ทรงประทานให้แก่บรรดาเราะสูลของพระองค์ และเชื่อว่าคัมภีร์เหล่านี้เป็นคำตรัสของพระองค์ที่แท้จริง โดยที่ในนั้นมีแสงสว่างและทางนำและเนื้อหาในคัมภีร์เหล่านี้ก็เป็นสัจธรรม ความจริงและความยุติธรรม ที่จำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ มีจำนวนมาก ไม่มีผู้ใดล่วงรู้ถึงจำนวนที่แท้จริง นอกจากอัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียวเท่านั้น (al-Jami‘ah al-Islāmiyah, n.d :28)

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่าการศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์นั้นประกอบด้วย 4 ประการดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 ศรัทธาว่าบรรดาคัมภีร์เหล่านี้ถูกประทานลงมาจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง

ประการที่ 2 ศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ที่เรารู้จักชื่อ เช่น อัลกุรอาน อัลเตารอฮ์ และอัลอินญีล

ประการที่ 3 เชื่อมั่นในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นข้อเท็จจริงจากเรื่องราวต่าง ๆ ของบรรดาคัมภีร์ เช่นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอัลกุรอานและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ไม่ถูกเปลี่ยนแปลงหรือบิดเบือนจากบรรดาคัมภีร์ในอดีต

ประการที่ 4 ปฏิบัติตามกฎข้อบัญญัติที่ไม่ถูกยกเลิก มีความพอใจและยอมรับด้วยความเต็มใจไม่ว่าเราจะเข้าใจถึงเป้าหมายของกฎข้อบัญญัติหรือไม่เข้าใจก็ตาม ที่สำคัญการประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมาทำให้บรรดาคัมภีร์ก่อนหน้านี้นี้ทุกเล่มได้ถูกยกเลิก (‘Abdullah, 1424 : 52)

4.2.3.2 บรรดาคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ในอัลกุรอาน

คัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกประทานลงมา ได้ถูกระบุไว้ในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ของท่านนบี ﷺ (al-Jami'ah al-Islammiyah, n.d : 32-35) มีดังนี้

1) คัมภีร์ อัลกุรอาน

อัลกุรอาน คือ คำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่พระองค์ทรงประทานแก่ท่านมุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นคนสุดท้ายแห่งบรรดาเราะซูลและนบี ดังนั้นอัลกุรอานจึงเป็นคัมภีร์เล่มสุดท้ายที่ถูกประทานลงมา มันเป็นคัมภีร์ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงรักษาและปกป้องจากการดัดแปลงหรือแก้ไขใด ๆ และทรงทำให้อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่ยกเลิกบทบัญญัติแห่งคัมภีร์เล่มก่อนๆ ทั้งหมด ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾

(الحجر: 9)

ความว่า : “แท้จริงเราได้ให้ข้อตักเตือน (อัลกุรอาน) ลงมา และแท้จริงเราเป็นผู้รักษามันอย่างแน่นนอน”

(อัลหิญร : 9)

2) คัมภีร์ อัดเตารอด

อัดเตารอด คือคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงประทานลงมาแก่ท่านนบีมูซา ﷺ ซึ่งในนั้นมีข้อแนะนำและแสงสว่าง บรรดานบีสวามิกัดได้ใช้อัดเตารอดตัดสินบรรดาผู้ที่เป็นยิวจากชนชาวอิสราเอล และนักปราชญ์ทั้งหลายก็ได้ใช้อัดเตารอดตัดสินด้วย (หลังจากที่นบีมูซา ﷺ ได้ล่องลับไปแล้ว).

แท้จริงคัมภีร์เตารอดที่เราต้องศรัทธานั้นคือ คัมภีร์ที่ถูกประทานแก่ท่านนบีมูซา ﷺ มิใช่คัมภีร์ที่ยังคงอยู่กับชาวคัมภีร์ในปัจจุบันนี้ เนื่องจากคัมภีร์เล่มดังกล่าวไม่ใช่ฉบับดั้งเดิม หากแต่มันถูกแก้ไขและบิดเบือนไปแล้ว ดังที่พระองค์ทรงตรัสว่า :

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ تَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا

لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّيْنُونَ وَالْأَحْبَابُ بِمَا اسْتَحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ ... ﴾

(المائدة: 44)

ความว่า : “แท้จริงเราได้ให้อัด-เตารอด ลงมา โดยที่ในนั้นมีข้อแนะนำและแสงสว่างซึ่งบรรดานบีสวามิกัดได้ใช้อัด-เตารอด ตัดสินด้วยเนื่องด้วยสิ่งที่พวกเขาได้รับมอบหมายให้รักษาไว้ (นั่นคือ) คัมภีร์

ของอัลลอฮ์....”

(อัลมาอิดะฮ์ : 44)

3) อัลอินญิล (ไบเบิล)

อัลอินญิล เป็นคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่พระองค์ทรงประทานแก่ท่านนบีมูซา (พระเยชู) ซึ่งในนั้นมีความจริงเพื่อยืนยันคัมภีร์ก่อน ๆ ที่ถูกประทานลงมาแล้ว คัมภีร์ อัลอินญิล ที่ต้องศรัทธานั้นคือ คัมภีร์ ของอัลลอฮ์ ﷻ ที่พระองค์ทรงประทานแก่ท่านนบีมูซา (พระเยชู) มิใช่คัมภีร์ที่ชาวคริสเตียนนับถืออยู่ทุกวันนี้ เนื่องจากคัมภีร์ดังกล่าวนี้ ได้ถูกตัดทอนออกไปและบิดเบือนจากต้นฉบับเก่าที่แท้จริงแล้วเช่นกัน.

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۚ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۙ﴾

(المائدة: 46)

ความว่า : “ และเราได้ให้อิซา บุตรของมัรยัมตามหลังพวกเขา (บรรดานบีทั้งหลาย) ในฐานะผู้ยืนยันสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าเขา คือ อัลเตวารอฮ์ และเราได้ให้อัลอินญิลแก่เขา ในนั้นมีคำแนะนำและแสงสว่างและเป็นที่ยืนยันสิ่งที่อยู่เบื้องหน้ามัน คือ อัลเตวารอฮ์ และเป็นคำแนะนำและคำตักเตือนแก่ผู้ยำเกรงทั้งหลาย ”

(อัลมาอิดะฮ์ : 46)

ในคัมภีร์ทั้งสองเล่มดังกล่าว (อัลเตวารอฮ์ และอัลอินญิล) ยังได้ระบุถึงเรื่องราวและกล่าวขานถึงเราะสุลท่านสุดท้าย คือ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَخْدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ...﴾

(الأعراف: 157)

ความว่า : “คือบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามเราสุลฏ (ท่านนะบีมุฮัมมัด) ผู้เป็นบีที่เขียนอ่านไม่เป็น ที่พวกเขา (ยิวและคริสเตียน) พบเขาถูกจารึกไว้ ณ ที่พวกเขา จะใช้พวกเขาให้กระทำในสิ่งที่ชอบและห้ามพวกเขามีให้กระทำในสิ่งที่ไม่ชอบและจะอนุมัติให้แก่พวกเขาซึ่งสิ่งดีทั้งหลาย และจะให้เป็นที่ต้องห้ามแก่พวกเขา ซึ่งสิ่งที่เลวทั้งหลาย และจะปลดเปลื้องออกจากพวกเขา ซึ่งภาระหนักของพวกเขาและห่วงคอที่ปรากฏอยู่บนพวกเขา ....”

(อัลอะฮฺรอฟ : 46)

4) คัมภีร์ อัชชาบूर

อัชชาบूर เป็นคัมภีร์ของอัลลอฮฺ ﷻ ที่พระองค์ทรงประทานแก่ท่านนบีดาอูด ﷺ ซึ่งผู้ศรัทธาจะต้องศรัทธาในคัมภีร์เล่มดังกล่าว มิใช่คัมภีร์ที่ถูกบิดเบือนและเปลี่ยนแปลงด้วยการกระทำของชาวยิว ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ ... وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴾

(النساء : 163)

ความว่า : “...และเราได้ให้ซะบूरแก่ดาอูด ”

(อันนิสาฮ์ : 163)

5) สุหุฟแห่งอิบรอฮีม ﷺ และมูซา ﷺ

สุหุฟดังกล่าวเป็นสาส์นของอัลลอฮฺ ﷻ ที่พระองค์ทรงประทานแก่ท่านนบีอิบรอฮีม ﷺ (หนึ่งเล่ม) และทรงประทานแก่ท่านนบีมูซา ﷺ เช่นกัน แต่เนื่องจากสาส์น(คัมภีร์) ดังกล่าวได้หายสาบสูญไปโดยไม่มีผู้ใดได้รับรู้ถึงบทบัญญัติของสาส์นดังกล่าวเว้นแต่บทบัญญัติบางประการเท่านั้นที่อัลกุรอานและอัศสุนนะฮฺได้กล่าวไว้ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾ وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يَرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴾

(النجم: 36-41)

ความว่า : “หรือว่าเขามิได้รับข่าวคราวที่มีอยู่ในคัมภีร์ของมูซา และ(ในคัมภีร์ของ) อิบรอฮีม ﷺ ผู้ซึ่งปฏิบัติตามสัญญาอย่างครบครัน ว่าไม่มี

ผู้แบกภาระคนใดที่จะแบกภาระของผู้อื่นได้และมนุษย์จะไม่ได้อะไรเลย นอกจากสิ่งที่เขาได้ขวนขวายเอาไว้. และแท้จริงการขวนขวายของเขา ก็จะให้เห็นในไม่ช้า. และเขาก็จะได้รับผลตอบแทนด้วยการตอบแทนที่ครบถ้วน”

(อันนัจม : 36-41)

และพระองค์ยัง ทรงตรัสอีกว่า:

﴿ بَلْ تُؤْتُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۖ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۖ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۖ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۖ ﴾

(الأعلى : 16-19)

ความว่า : “เรามีได้ แต่พวกเจ้าเลือกเอาการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ต่างหาก ทั้งๆที่ปรโลกนั้นดีกว่า และจริงกว่า แท้จริง(ข้อเตือนสติ) นี้มีอยู่ในคัมภีร์ก่อนๆมาแล้ว คือ คัมภีร์ของอิบรอฮีม عليه السلام และมูซา عليه السلام”

(อัลอะอฺลา : 16-19)

4.2.3.3 ความหมายและชื่อต่าง ๆ ของอัลกุรอาน

1) ความหมายของอัลกุรอาน

คำว่า “อัลกุรอาน” ในทางภาษาเป็นอาการนามของคำภาษาอาหรับที่อยู่ในมาตราฟูอลาน (فُعْلَان) มาจากรากศัพท์ของคำกริยา “เกาะเราะอะ” แปลว่า: เขาได้อ่าน ซึ่งผันมาจากคำกล่าวอาหรับที่ว่า “เกาะเราะตุสุ” “เกาะรุอัน” “กิริอะตัน” และ “กุรอานัน” ที่ให้ความหมายเดียวกัน คือ การอ่าน (al-Qattān ,1992 :15-16)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ۖ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ۖ ﴾

(القيامة:17-18)

ความว่า : “แท้จริงหน้าที่ของเราคือการรวบรวมอัลกุรอาน (ให้อยู่ในทรงวงของเจ้า) และการอ่านเพื่อให้อัดจำ. ดังนั้นเมื่อเราอ่านอัลกุรอาน เจ้าก็จงติดตามการอ่านนั้น”

(อัลกิยามะฮฺ : 17-18)

หรือคำว่า“อัลกุรอาน” หมายถึงการรวบรวมเพราะการอ่านนั้นเกิดจากการรวบรวมอักษรหลาย ๆ ตัว นอกจากนั้นอัลกุรอานยังเป็นที่รวบรวมของความรู้แขนงต่าง ๆ ไว้ในเล่มเดียวกัน (Khallaf ,1972 :23-24)

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿...وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بَيِّنَاتٍ لِّكُلِّ شَيْءٍ ...﴾

(النحل: 89)

ความว่า :“...และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงแก่ทุกสิ่ง....”

(อั้นนะหุล : 89)

ส่วนความหมายอัลกุรอานในเชิงวิชาการนี้นักวิชาการอิสลามได้ให้คำจำกัดความของอัลกุรอานที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าการกล่าวถึงลักษณะเด่นของอัลกุรอานมีกี่ประการ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยขอให้ความหมายของอัลกุรอานเชิงอธิบายเพื่อความชัดเจนมากยิ่งขึ้นดังนี้

อัลกุรอาน หมายถึง คำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งถ้อยคำและความหมายเป็นความมหัศจรรย์ที่มนุษย์ธรรมดาไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ (المُعْجَزُ) ถูกประทานลงมาให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ โดยผ่านทางมลาอิกะฮ์สุญิบรีล (الْمُنَزَّلُ عَلَى مُحَمَّدٍ) ถูกเขียนบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ (الْمَنْقُولُ بِالتَّوَاتُرِ) การอ่านอัลกุรอานถือเป็นอิบาดะฮ์อย่างหนึ่ง (الْمُتَعَبَّدُ بِتِلَاوَتِهِ) ถูกเริ่มต้นด้วยสุเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์ (الْمَبْدُوءُ بِسُورَةِ الْفَاتِحَةِ) และปิดท้ายด้วยสุเราะฮ์อันนาศ (الْمُخْتَتَمُ بِسُورَةِ النَّاسِ).

2) ชื่อต่าง ๆ ของอัลกุรอาน

ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนอัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวนามของอัลกุรอานไว้ในหลายอายะฮ์ด้วยกันดังนี้

1.นามว่า “อัลฟุรกอน” อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ในอายะฮ์แรกของสุเราะฮ์ว่า :

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴾

(الفرقان:1)

ความว่า :“ความจำเริญยิ่งแก่พระองค์ ผู้ทรงประทานอัลฟุรกอน แก่บ่าวของพระองค์ (มุฮัมมัด) เพื่อเขาจะได้เป็นผู้ตักเตือนแก่ปวงบ่าวทั้งหมด ”

(อัลฟุรกอน:1)

al-Fakhrurrazī ได้ตีความของนาม “อัลฟุรกอน” ไว้ในตัฟซีรของท่านว่า “ ไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ ว่า “อัลฟุรกอน” นั้น ก็คือ “อัลกุรอาน” เพราะการให้คุณลักษณะนามเช่นนั้น เนื่องจากว่าอัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงจำแนกความจริงกับความเท็จในการเป็นนบีของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ โดย นัยนั้น และได้จำแนกระหว่างทะเลากับหะรอมโดยนัยนั้นอีกเช่นกัน” (1995 :13/46)

2. นามว่า “อัชชะกิร” ซึ่งอัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ในสองอายะฮ์ของสุเราะฮ์ด้วยกันดังนี้

2.1 อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يُنْبِغِي لَنَا اَنْ نَّتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ اَوْلِيَاءَ وَلٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَاٰبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكُنُوْا قَوْمًا بُورًا ﴾

(الفرقان:18)

ความว่า : “พวกเขา กล่าวว่า มหาบริสุทธิ์พระองค์ท่าน ไม่เป็นการบังควรแก่พวกเรา ที่พวกเราจะยึดถือผู้คุ้มครองอื่น ๆ นอกจากพระองค์ แต่ทว่าพระองค์ได้ทรงประทานปัจจัยให้แก่พวกเขา และบรรพบุรุษของพวกเขา จนกระทั่งพวกเขาได้ลืมต่อการรำลึก และพวกเขาได้เป็นหมู่ชนที่วิบัติ”

(อัลฟุรกอน:18)

2.2 อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ لَقَدْ اَضَلَّنِيْ عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ اِذْ جَاءَنِيْ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِلْاِنْسٰنِ خَدُوْلًا ﴾

(الفرقان : 29)

ความว่า : “แน่นอนเขาได้ทำให้ฉันหลงผิดจากการตักเตือน หลังจากที่ฉันได้มีมายังฉันและชัยฏอนมารร้ายนั้น มันเป็นผู้เหี้ยมหยามมนุษย์เสมอ”

(อัลฟุรกอน:18)

การตีความหมายของนาม “อัชชะกิร” นั้น อาจตีความได้ 2 นัยดังนี้

หนึ่ง ข้อเตือนจากอัลลอฮฺ ﷻ ที่ทรงเตือนบ่าวของพระองค์โดยนัยนั้น เพื่อให้บ่าวของพระองค์ได้รู้จักขอบเขตและสิ่งจำเป็นต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นบทบัญญัติของพระองค์ โดยนัยนั้นอีกเช่นกัน

สอง หมายถึงข้อรำลึก ความประเสริฐ และเกียรติยศ สำหรับผู้ที่มีศรัทธาตามนั้น และเชื่อมั่นต่อสิ่งที่มีอยู่ในนั้น

3. นามว่า “อัลกุรอาน” ซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้สองที่ด้วยกันในสุเราะฮ์และหนึ่งในนั้น คือ คำตรัสของอัลลอฮ์ที่ว่า :

﴿ وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴾

(الفرقان : 30)

ความว่า : “และร่อซู้ลได้กล่าวไว้ว่า ข้าแต่พระเจ้าของข้าพระองค์ แท้จริงชนชาติของข้าพระองค์ได้ยึดเอาอัลกุรอานนี่เป็นที่ทอดทิ้งเสียแล้ว”

(อัลฟุรกอน:30)

4.2.3.4 ลักษณะเด่นของอัลกุรอานที่เหนือกว่าบรรดาคัมภีร์อื่น ๆ

คัมภีร์อัลกุรอานจะมีความแตกต่างไปจากบรรดาคัมภีร์ก่อนๆ ที่ถูกประทานลงมาจากฟากฟ้าด้วยลักษณะเด่นต่าง ๆ มากมายหลายประการ ดังความแตกต่างที่เห็นได้ชัดระหว่างคัมภีร์อัลกุรอานกับถ้อยคำของมวลมนุษย์ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวพอที่จะสรุปได้ดังนี้

ประการแรก คัมภีร์อัลกุรอานถูกประทานลงมาเป็นระยะ ๆ

บรรดาคัมภีร์ก่อน ๆ ถูกประทานลงมาให้กับบรรดาเราะสูลคราวเดียวทั้งหมดส่วนคัมภีร์อัลกุรอานนั้นจะแตกต่างกันที่ว่าถูกประทานลงมาโดยวิธีลงมาเป็นช่วง ๆ หรือทยอยลงมาเป็นระยะ ๆ แก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งขึ้นอยู่กับวาระแห่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้น บางแห่งบางเวลาก็ถูกประทานลงมาทั้งบท แต่บางครั้งก็ประทานลงมาเป็นบางส่วนของบทเท่านั้น บางครั้งก็ประทานลงมาคราวเดียวถึง 10 อายะฮ์ และในบางครั้งก็ถูกประทานลงมาเพียง 5 อายะฮ์ และหลักฐานที่กล่าวถึงเรื่องนี้อย่างเด่นชัดก็คือคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَفُرْنَا أَنَا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَىٰ مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا ﴾

(الإسراء:106)

ความว่า : “และอัลกุรอาน เราได้แยกมันไว้อย่างชัดเจน เพื่อเจ้าจะได้อ่านมันแก่มนุษย์อย่างช้า ๆ และเราได้ประทานมันลงมาเป็นขั้นตอน”

(อัลอิสรอฮ์ :106)

ประการที่สอง คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่ถูกพิทักษ์รักษาและปกป้องจากการคัดแปลง และสูญหาย.

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงคุ้มครองรักษาให้พ้นจากการบิดเบือนและการเปลี่ยนแปลงสองประการคือ หนึ่งการเก็บรักษาไว้ด้วยการขีดเขียน สอง การเก็บรักษาไว้ในทรงวงอก (การท่องจำ) ซึ่ง

ผิดกับคัมภีร์ฉบับอื่น ๆ ที่มีการขีดเขียน (บันทึก) แต่ไม่มีการท่องจำ ดังนั้นจึงมีการบิดเบือนเกิดขึ้น
อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ إِنَّا خُنُّنَّا الَّذِي دُكِرَ وَإِنَّا لَهُ لَخَفِظُونَ ﴾

(الحجر: 9)

ความว่า : “แท้จริงเราได้ให้ข้อตักเตือน (อัลกุรอาน) ลงมา และแท้จริง
เราเป็นผู้รักษามันอย่างแน่นนอน”

(อัลหิญร:9)

ประการที่สาม อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่มีคุณลักษณะความเป็นสากล (อาละมียะฮฺ).

แท้จริงคัมภีร์อัลกุรอานนี้มีได้มีมาเพื่อชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง
ของโลก หรือประชาชาติใดประชาชาติหนึ่งเป็นการเฉพาะ หากแต่มีมาเพื่อมนุษยทั้งหลายตราบใด
ที่เขายังเป็นมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นคนผิวขาวหรือผิวดำ เป็นคนอาหรับหรืออื่นจากคนอาหรับ(อะญัม)
ดังนั้นจึงไม่มีการแบ่งเชื้อชาติและสีผิวในแนวทางของอัลกุรอาน แต่ถือว่ามนุษยทั้งหลายนั่นล้วน
เท่าเทียมกัน

คุณลักษณะความเป็นสากล (อาละมียะฮฺ) ของคัมภีร์อัลกุรอานนี้ได้ถูกกล่าวเน้นไว้
ในอายะฮฺแรกของสุเราะฮฺอัลฟุรกอนเช่นกันด้วยคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴾

(الفرقان : 1)

ความว่า : “ความจำเริญยิ่งแก่พระองค์ ผู้ทรงประทานอัลฟุรกอน แก่บ่าว
ของพระองค์(มุฮัมมัด)เพื่อเขาจะได้เป็นผู้ตักเตือนแก่ปวงบ่าวทั้งมวล ”

(อัลฟุรกอน:1)

ประการที่สี่ คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่มีความครอบคลุม (ชมุูล).

ในคัมภีร์อัลกุรอาน อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงแจกแจงเรื่องราวของมวลมนุษยทั้งหลายน
เอาไว้ ตั้งแต่ยุคแรกจนถึงยุคสุดท้าย และเรื่องเกี่ยวกับการสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน ในนั้น
พระองค์ได้ทรงแยกแยะเอาไว้สิ่งที่อนุมัติ (หะลาละ) และสิ่งต้องห้าม (หะรออม) หลักการเกี่ยวกับ
คุณธรรม จรรยา มารยาท บทบัญญัติของการอิบาดะฮฺและการตั้งคัมภีร์ร่วมกันหรือคบหาสมาคม
กล่าวถึงประวัติเรื่องราวของบรรดาเราะฮฺลุลและศอลิฮีน การตอบแทนสำหรับผู้ศรัทธาและผู้ปฏิเสธ
ศรัทธา ทรงอธิบายลักษณะของสรวงสวรรค์อันเป็นที่พำนักของบรรดาผู้ที่ศรัทธาและขุมนรกอัน

เป็นที่พำนักของบรรดาผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา ดังนั้นพระองค์ทรงทำให้อัลกุรอานเป็นดังสิ่งเยียวยาโรค ร้ายในจิตใจและเป็นข้อชี้แจงทุก ๆ สิ่ง (al-Atharī, 1402 : 70)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿... مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ...﴾

(الأنعام : 38)

ความว่า : “...เรามีได้ให้บกพร่องแต่อย่างใดในคัมภีร์...”

(อัลอันอาม : 38)

ประการที่ห้า คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่ควบคุมคัมภีร์ก่อน ๆ

อัลกุรอานเป็นสักขีพยานยืนยันว่า คัมภีร์ก่อน ๆ นั้นถูกประทานลงมาจริงและควบคุมคัมภีร์เหล่านั้นให้ตั้งอยู่ในความเป็นจริง กล่าวคือ สิ่งที่แปลกปลอมเข้ามา ก็จะแจ้งให้ทราบ และสิ่งที่ถูกตัดทอนออกไป หรือถูกบิดเบือนหรือถูกปกปิดไว้จะแจ้งให้ทราบเช่นเดียวกัน.

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ

وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ...﴾

(المائدة : 48)

ความว่า : “และเราได้ให้คัมภีร์ลงมาแก่เจ้าด้วยความจริงในฐานะเป็นที่ ยืนยันคัมภีร์ที่อยู่เบื้องหน้ามันและเป็นที่ควบคุมคัมภีร์(เบื้องหน้า) นั้น ดังนั้นเจ้าจงตัดสินสินระหว่างพวกเขา ด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงประทานลงมาเถิด...”

(อัลมาอิดะฮ์ : 48)

4.2.3.5 ข้อคลุมเครือของผู้ปฏิเสธอัลลอฮ์ ﷻ ต่ออัลกุรอานพร้อมคำโต้ตอบ

จากประวัติศาสตร์พบว่า ได้มีบรรดาผู้ปฏิเสธอัลกุรอานจำนวนไม่น้อยที่พยายามสร้างความคลุมเครือให้กับอัลกุรอานเพื่อเจตนามุ่งร้ายและให้หลงผิดจากสัจธรรมที่แท้จริงซึ่งจากการศึกษาในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนพบว่า มีสองข้อคลุมเครือที่บรรดาผู้ปฏิเสธอัลกุรอานได้พยายามใช้วิธีการต่างเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของอัลกุรอานดังนี้

ข้อคลุมเครือแรก : ข้อคลุมเครือที่ว่าอัลกุรอานเป็นการโกหกและการอุปโลกน์

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสในเรื่องนี้ไว้ว่า :

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن هَذَا إِلَّا آفَاكُ أَفْتَرْتَهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ ... ﴾

(الفرقان : 4)

ความว่า : “และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวว่า แท้จริงอัลกุรอานนี้มีโชอันใด นอกจากการโกหกที่มุฮัมมัดได้ทำขึ้นเอง และหมู่ชนอื่น ๆ ได้ช่วยเขาในเรื่องนี้ ดังนั้น แน่แน่นอนพวกเขาได้นำมาซึ่งความอยุติธรรมและการโกหก”

(อัลฟุรกอน : 4)

จากอายะฮ์ข้างต้น ได้อธิบายให้เห็นว่าบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาในหมู่มุชริกีนอาหรับ ได้กล่าวว่าแท้จริงอัลกุรอานเป็นคำพูดที่โกหกมดเท็จที่ท่านนบีมุฮัมมัดได้อุปโลกน์ขึ้นมาเองมิได้ เป็นวะฮยูที่ถูกประทานลงมาและได้รับความร่วมมือจากผู้คนหลายคนด้วยกันซึ่งพวกเขาเหล่านั้นเป็นชาวคัมภีร์ (อะฮฺลุลคิตาบ) ที่สามารถอ่านคัมภีร์เตารอตได้และพวกเขาเหล่านี้ได้รับทางนำจากอัลลอฮ์ให้เข้ารับอิสลาม (al-Rāzī, n.d :24/50 ; al-Alūsī, n.d :18-234)

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตอบโต้ข้อกล่าวอ้างของพวกเขาด้วยคำตรัสที่ว่า :

﴿...فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴾

(الفرقان : 4)

ความว่า : “...ดังนั้น แน่แน่นอนพวกเขาได้นำมาซึ่งความอยุติธรรมและการโกหก”

(อัลฟุรกอน : 4)

จากอายะฮ์ข้างต้น อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตอบโต้พวกเขาด้วยการประกาศให้รู้ว่าคำพูดของพวกเขาเหล่านั้นขัดแย้งกับความเป็นจริงเพราะว่าพวกเขาได้พาดพิงคำกล่าวที่น่ารังเกียจแก่ผู้ที่ปราศจากหรือบริสุทธิ์จากสิ่งที่พวกเขากล่าวอ้าง ทั้งๆที่พวกเขารู้ว่าข้อกล่าวอ้างนั้นเป็นความเท็จที่ปราศจากแหล่งที่มาและเป็นการอุปโลกน์เพราะว่าพวกเขาได้อุปโลกน์คำพูดเหล่านั้นจากตัวของพวกเขาเองโดยพยายามหันเหออกจากสัจธรรมที่แท้จริง ทั้ง ๆ ที่พวกเขาก็ทราบดี (al-Razī , nd :24/50 ; al-Alūsī, nd : 18-234 ; Ibn Kathīr ,1993 :3/299)

ข้อคลุมเครือที่สอง ข้อคลุมเครือที่ว่าอัลกุรอานเป็นนิยายและเป็นการนิคมโนภาพที่ถูกเขียนขึ้นทั้งเวลาเช้าและเย็น

อัลกุรอานได้กล่าวถึงข้อคลุมเครือดังกล่าวด้วยคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَقَالُوا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ أَكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴾

(الفرقان : 5)

ความว่า : “และพวกเขา กล่าวว่า อัลกุรอานเป็นนิยามของประชาชาติสมัยก่อน ๆ ที่เขียนกันขึ้น แล้วถูกนำมาอ่านให้ขึ้นใจ ทั้งเวลาเช้าและเวลาเย็น”

(อัลฟุรกอน:5)

จากอายะฮ์ข้างต้นอธิบายให้เห็นว่าบรรดาผู้ปฏิเสธอัลกุรอานได้กล่าวอ้างว่าคัมภีร์อัลกุรอานเป็นเพียงแค่หนังสือนิยายของประชาชาติสมัยก่อน ๆ ที่ท่านมุฮัมมัด ﷺ ได้เขียนขึ้น โดยมีบรรดาอะฮ์ลุลกิตาบช่วยอ่านให้ท่านฟังทั้งเวลาเช้าและเย็น

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตอบโต้ข้อกังขาพวกเขาด้วยหลักฐานอันชัดเจน ดังคำตรัสที่ว่า :

﴿ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾

(الفرقان:6)

ความว่า : “และพวกเขา กล่าวว่า อัลกุรอานเป็นนิยามของประชาชาติสมัยก่อน ๆ ที่เขียนกันขึ้น แล้วถูกนำมาอ่านให้ขึ้นใจ ทั้งเวลาเช้าและเวลาเย็น”

(อัลฟุรกอน:6)

จากอายะฮ์ข้างต้นอัลลอฮ์ ﷻ ได้ประกาศอย่างชัดเจนว่าแท้จริงแล้วอัลกุรอานไม่ใช่สิ่งทีอุปโลกน์ดังที่พวกเขากล่าวอ้างแต่เป็นสิ่งที่ถูกประทานลงมาจากผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ ที่รอบรู้ความลับในชั้นฟ้าและแผ่นดินเพียงผู้เดียว จะไม่รอดพ้นไปจากความรู้พระองค์ทั้งในแผ่นดินและในชั้นฟ้า ความเท็จจากข้างหน้าและจากข้างหลังจะไม่สืบคลานเข้าไปสู่อัลกุรอานได้ ซึ่งอัลกุรอานเป็นคัมภีร์แห่งพระผู้อภิบาลที่มนุษย์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ ในเรื่องการจัดทำ เว้นแต่ในกรณีที่อัลกุรอานนั้นเป็นแหล่งที่มาของการได้รับซึ่งทางนำของมวลมนุษย์และเป็นเครื่องชี้วัดการมีเกียรติของพวกเขา (al-Rāzī, n.d.:24/51 ; al-Bahī, n.d.:12)

4.2.4 การอีมานต่อบรรดาเราะสุล

4.2.4.1 ความหมายของคำว่านบีและเราะสุล

1) ความหมายของคำว่านบี

“นบี” ในด้านภาษา เป็นคำเอกพจน์ของ “อัมบิยาฮ์” หรือ “นบียูน” มาจากรากศัพท์เดิมของคำในภาษาอาหรับดังนี้

1.คำว่า “นะบะฮ์” หมายถึง ข่าว ที่เรียกเช่นนั้นเพราะนบีเป็นผู้ประกาศข่าวที่มาจากอัลลอฮ์ ﷻ

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ ﴾

(النَّبَا : 2-1)

ความว่า : “พวกเขาต่างถามกันถึงเรื่องอะไร? (ถาม) ถึงข่าวอันยิ่งใหญ่สำคัญ”

(อันนะบะฮ์:1-2)

2.คำว่า “นับะฮ์” หมายถึง สิ่งที่สูงขึ้นเหนือแผ่นดิน ที่เรียกเช่นนั้นเพราะนบีเป็นผู้ที่ได้รับเกียรติสูงกว่าบุคคลอื่นทั่วไป ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴾

(مريم:57)

ความว่า : “และเราได้เทิดเกียรติเขาซึ่งตำแหน่งอันสูงส่ง”

(มัรยัม:57)

ส่วนความหมายของนบี ในด้านวิชาการนั้นนักวิชาการอิสลามได้ให้ความหมายของคำว่านบีหลายทัศนะด้วยกันดังนี้

ทัศนะที่หนึ่ง : ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานวะหฺยูให้กับเขาพร้อมกับบัญญัติต่าง ๆ เพื่อนำมาปฏิบัติโดยที่ไม่ได้รับคำสั่งให้ประกาศเผยแผ่บทบัญญัตินั้น(Ibn Abi al'iz,1980:71)

ทัศนะที่สอง : ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานวะหฺยูให้กับเขาเพื่อทำการเรียกร้องเชิญชวนมวลมนุษยชาติไปสู่ชะรีอะฮ์ (บัญญัติต่าง ๆ) ของเราะสุลก่อนหน้าเขา (al-Shanqiti,1995 :5/735)

ทัศนะที่สาม : ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานวะหฺยูให้กับเขาและพระองค์ได้ทรงแจ้งให้ทราบถึงคำสั่งใช้ ข้อห้ามและเรื่องราวต่าง ๆ พร้อมทั้งนำบทบัญญัติของเราะสุลก่อนหน้าเขามา

ปฏิบัติในหมู่ประชาชาติผู้ศรัทธา (Ibn Taimiyah ,n.d. :255)

จากทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าทัศนะที่สามเป็นทัศนะที่ถูกต้องที่สุด และปราศจากข้อโต้แย้งดังประการต่อไปนี้

ประการแรก การให้ความหมายของทัศนะแรกถูกโต้แย้งว่าเป็นทัศนะที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากอัลกุรอานได้ให้ความชัดเจนว่าอัลลอฮ์ ﷻ ได้ส่งบรรดานบี เช่นเดียวกับที่พระองค์ได้ส่งบรรดาเราะสูลคังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ ... ﴾

(الحج : 52)

ความว่า : “และเรามีได้ส่งเราะสูลคนใดและนบีนใดก่อนหน้าเจ้า....”

(อัลหัจญ์ : 52)

จากอายะฮ์ข้างต้นชี้ให้เห็นว่าทั้งสองถูกส่งมาให้ทำการเผยแผ่ แม้ว่าสถานะของทั้งสองจะแตกต่างกันก็ตาม(al-Shanqīti,1995:5/735) และสิ่งที่จะเน้นให้เห็นว่าบรรดานบีถูกส่งมาเพื่อทำการเผยแผ่แก่กลุ่มชนของพวกเขาในสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ลงวะหฺยูแก่พวกเขาและได้ตัดสิน คือคำกล่าวของท่านนบี ﷺ ที่ว่า :

((كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ تَسُوسُهُمُ الْأَنْبِيَاءُ كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ خَلَفَهُ نَبِيٌّ وَإِنَّهُ لَا

نَبِيٌّ بَعْدِي ...))

(رواه مسلم، 1996 : 12 / 434)

ความว่า : “พวกบงออิสรออิลก็มีบรรดานบีต่าง ๆ คอยให้คำแนะนำพวกเขาในการดำเนินชีวิต ทุกครั้งทีนบีนท่านหนึ่งสิ้นชีวิตไปก็จะมีนบีนท่านอื่นมาทำหน้าที่แทน และแท้จริงจะไม่มีนบีนอีกหลังจากฉัน....”

(บันทึกโดย Muslim ,1996 :12 /434)

ประการที่สอง การให้ความหมายของทัศนะที่สองถูกโต้แย้งว่าเป็นทัศนะที่ไม่ถูกต้อง เพราะท่านนบีนุสฟู ﷺ ก็เป็นเราะสูลท่านหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ท่านได้นำเอาบทบัญญัติของท่านนบีนอิบรอฮีมมาใช้ ดังคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ ﴾

بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ مِن بَعْدِهِ رَسُولًا ... ﴿

(غافر: 34)

ความว่า :“และโดยแน่นอน แต่ก่อนนี้ผู้ซุฟได้มายังพวกท่านพร้อมด้วยหลักฐานอันชัดแจ้งแต่พวกท่านก็ยังคงอยู่ในการสงสัยในสิ่งที่เขาได้นำมายังพวกท่าน จนกระทั่งเมื่อเขาได้ตายไปแล้ว พวกท่านก็กล่าว ว่าอัลลอฮ์จะไม่ทรงตั้งร่อซูลคนใดอีกแล้วหลังจากเขา...”

(หมอฟีร : 34)

ประการที่สาม มีหะดีษบทหนึ่งรายงานโดย อิบน์ อับบาส رضي الله عنه ว่าท่านนบีมูฮัมมัดกล่าวไว้ :

((عُرِضَتْ عَلَيَّ الْأُمَمُ فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ وَمَعَهُ الرَّهِيْطُ وَالنَّبِيَّ وَمَعَهُ الرَّجُلُ وَالرَّجُلَانِ وَالنَّبِيَّ لَيْسَ مَعَهُ أَحَدٌ...))

(رواه مسلم، 3:1996 / 88)

ความว่า :“ประชาชาติต่าง ๆ ได้ถูกนำมาแสดงต่อฉัน ซึ่งฉันพบว่ามีนบี บางท่านจะอยู่กับกลุ่มชน บางท่านอยู่กับคนเพียงหนึ่งคนและสองคน และบางท่านก็อยู่เพียงลำพังคนเดียว....”

(บันทึกโดย Muslim ,1996 :3 / 88)

จากหะดีษข้างต้นบ่งชี้ว่า บรรดาคนบีนั้น ได้รับคำสั่งใช้ให้ประกาศเผยแผ่ศาสนา ซึ่ง การตอบรับของกลุ่มชนของแต่ละท่านจะมีความแตกต่างกันไป (al-'Ashqar,1983:15)

2) ความหมายของคำว่าเราะสุล

“เราะสุล”ในด้านภาษาเป็นคำเอกพจน์ของคำว่า “รูลูล” มาจากรากศัพท์เดิมของคำ ภาษาอังกฤษที่เรียกว่า “อิรสาละ” หมายถึง การชี้แนะแนวทาง ที่เรียกเช่นนี้เพราะว่าเราะสุลเป็นผู้ที่ได้รับ คำสั่งจากอัลลอฮ์ ﷻ ให้มาชี้แนะแนวทางแก่มนุษย์ (al-Jurjānī,1938:308)

ส่วนในด้านวิชาการ “เราะสุล” ก็เช่นกันที่นักวิชาการอิสลาม ได้ให้ความหมาย หลายทัศนะด้วยกันดังนี้

ทัศนะที่หนึ่ง : ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานวะฮยูให้กับเขาพร้อมกับบัญญัติต่าง ๆ โดยที่ ได้รับคำสั่งให้ประกาศเผยแผ่บทบัญญัตินั้น (Ibn Abi al-'iz,1980:71)

ทัศนะที่สอง : ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานคัมภีร์และบทบัญญัติที่เป็นเอกเทศ ให้กับเขาพร้อมทั้งมีมูอญิซะฮ์ (สิ่งมหัศจรรย์) มายืนยันถึงการเป็นนบี (al-Shanqīṭī, 1995:5/735)

ทัศนะที่สาม : ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานวะฮยูให้แก่เขาและพระองค์ได้บัญชาให้เผยแผ่บรรดาศาสน์ของพระองค์ไปยังกลุ่มคนที่ละเมิดคำสั่งหมายถึงกลุ่มคนที่ปฏิเสธศรัทธา (Ibn Taimiyah , n.d :255)

จากทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าทัศนะที่สามเป็นทัศนะที่ถูกต้องที่สุดซึ่งการเป็นเราะฮฺสูลนั้นเป็นสิ่งที่ได้มาเพิ่มมาจากการเป็นของนบี

ดังนั้นความแตกต่างระหว่างทั้งสองนั้น เราะฮฺสูลมีความหมายที่พิเศษกว่านบีกว่าคือ ทุก ๆ เราะฮฺสูลนั้นคือนบีแต่ไม่ใช่ทุก ๆ นบี คือเราะฮฺสูล เพราะเราะฮฺสูลถูกสั่งให้ทำการเผยแผ่บรรดาศาสน์ของพระองค์ไปยังกลุ่มคนผู้ที่ละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามศาสนา ส่วนนบีนั้นถูกส่งมาเพื่อให้ป่าวประกาศบทบัญญัติและนำมาปฏิบัติในหมู่ประชาชาติผู้ศรัทธา

4.2.4.2 ความหมายของการอิมานต่อบรรดาเราะฮฺสูล

การอิมานต่อบรรดาเราะฮฺสูล หมายถึง การเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่นว่าแท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ทรงส่งบรรดาเราะฮฺสูลไปยังทุกประชาชาติของมนุษย์เพื่อทำหน้าที่ชักจูง ชี้นำให้กลุ่มชนของตนดำรงอยู่ในครรลองแห่งความดีงาม และตักเตือนให้ระมัดระวังในการที่จะทำความชั่ว ซึ่งเป็นหนึ่งในความเมตตาที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงมีแก่มนุษย์ (al-Faqihī,1984:30-31)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴾

(ฟาฏร : 24)

ความว่า : “แท้จริงเราได้ส่งเจ้ามาด้วยจรรยา เป็นผู้แจ้งข่าวดีและผู้ตักเตือน และไม่มีประชาชาติใด (ในอดีต) เว้นแต่จะต้องมีผู้ตักเตือน (ถูกส่งมา) ยังพวกเขา”

(ฟาฏีร:24)

และท่านนบี ﷺ ได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า

((إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيٌّ قَبْلِي إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَدُلُّ أُمَّتَهُ عَلَى خَيْرٍ مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ وَيُنذِرُهُمْ شَرًّا مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ....))

(رواه مسلم، 436 / 12:1996)

ความว่า : “บรรดานบีก่อนหน้าฉันต่างมีหน้าที่ชี้นำประชาชาติของตนในเรื่องดี ให้รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งดีสำหรับพวกเขา และตักเตือนพวกเขาถึง

สิ่งที่พวกเขาจะต้องเผชิญกับสิ่งชั่ว...”

(บันทึกโดย Muslim ,1996 :12 / 436)

4.2.4.3 วิธีการอีมานต่อบรรดาเราะสูลและนบี

การอีมานต่อบรรดาเราะสูลนั้นจะต้องครอบคลุมถึงการศรัทธาด้วย 2 วิธีคือ

วิธีที่หนึ่ง ศรัทธาและเชื่อมั่นในลักษณะภาพรวม

การศรัทธาในลักษณะนี้ จะต้องประกอบไปด้วยการเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ หรือหนักแน่นในประเด็นที่ว่าดังต่อไปนี้

1. อัลลอฮฺ ﷻ ได้ส่งเราะสูลลงมาในทุก ๆ ประชาชาติจะมีเราะสูลท่านหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เรียกร้องเชิญชวนพวกเขาเหล่านั้นสู่การภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ เพียงผู้เดียวโดยปราศจากการตั้งภาคีใด ๆ เสมอเหมือนพระองค์และปฏิเสธการกราบไหว้บูชาและเคารพภักดีนอกเหนือพระองค์

2. บรรดาเราะสูลทุกท่านล้วนเป็นผู้สัจจริง เป็นผู้ที่ดำเนินอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง เป็นผู้ทรงเกียรติ ผู้ทรงคุณธรรม ผู้ที่ยำเกรง ผู้ที่ซื่อสัตย์ ผู้ที่นำทางและได้รับทางนำ

3. บรรดาเราะสูลทุกท่านล้วนอยู่บนสังขารอันแข็งแรงและทางนำที่ชัดเจน ซึ่งเขาเหล่านั้นได้นำหลักฐานต่าง ๆ อันชัดเจนที่มาจากอัลลอฮฺ ﷻ ไปสู่หมู่ชนของพวกเขา

4. การเผยแพร่ของบรรดาเราะสูลล้วนตั้งอยู่บนรากฐานและเป้าหมายอันเดียวกัน นั่นคือ การเรียกร้องเชิญชวนไปสู่เตฮีด (การให้ความเป็นหนึ่งเดียว) แต่อัลลอฮฺ ﷻ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในบทบัญญัติหรือภาคปฏิบัติ (การประกอบศาสนกิจ) ก็ตาม

5. บรรดาเราะสูลได้ทำการเผยแพร่บรรดาศาสนาแห่งอัลลอฮฺ ﷻ ที่ได้ทรงส่งมา มันคือการประกาศอันแข็งแรง เพื่อเป็นหลักฐานและข้อยืนยันที่มีต่อมนุษยชาติทั้งหลาย

6. บรรดาเราะสูลทุกท่านล้วนเป็นมนุษย์ปุถุชนธรรมดาที่ถูกบังเกิดขึ้นมาโดยมิได้มีคุณสมบัติพิเศษของการเป็นร็อบ (ผู้อภิบาล) แต่พวกเขาเพียงบ่าวที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงยกย่องด้วยการให้ศาสนแห่งอิสลาม

7. บรรดาเราะสูลทุกท่านล้วนได้รับความช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ ﷻ และสุดท้ายชัยชนะเหนือศัตรูก็จะเป็นของบรรดาเราะสูลและผู้เจริญรอยตามพวกเขา

8. อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงยกฐานะและประทานเกียรติให้กับบางท่านของบรรดาเราะสูลเหนือกว่าอีกบางท่าน

ดังนั้นสรุปได้การศรัทธาในประเด็นที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในทุก ๆ เรื่องที่ได้กล่าวไว้ในอัลกุรอานและสุนนะฮฺของท่านนบี ﷺ เกี่ยวกับบรรดาเราะสูลทั้งหลาย โดยให้ศรัทธาในลักษณะภาพรวมก็เป็นการเพียงพอ (Nukhbah min al-‘Ulama’,2001:159-160)

ส่วนบรรดานบีและเราะสูลจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้รับรู้ในชื่อของพวกเขา และอัลลอฮฺ ﷻ ก็ไม่ได้บอกเล่าประวัติของพวกเขา ก็จำเป็นต้องศรัทธาต่อพวกเขาโดยรวมเช่นกัน

วิธีที่สอง ศรัทธาและเชื่อมั่นในรูปแบบของการแจกแจง

การศรัทธาในลักษณะนี้ จะต้องศรัทธาในรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งหมดตามที่ได้ระบุไว้ในอัลกุรอานและสุนนะฮฺไม่ว่าจะเป็นการกล่าวถึงชื่อ ประวัติ และความประเสริฐของบรรดาเราะสูลซึ่งรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1. รายชื่อบรรดานบีและเราะสูลกับเรื่องราวต่าง ๆ ของพวกเขา

ในบรรดานบีและเราะสูลมีจำนวนหนึ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวชื่อของพวกเขาไว้ในอัลกุรอาน และได้เล่าประวัติของพวกเขา ซึ่งบรรดานบีและเราะสูลดังกล่าวที่อัลกุรอานได้ระบุนามมีทั้งหมด 25 ท่านด้วยกันดังนี้

1) นบิอาดัม عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสเกี่ยวกับอาดัมในอัลกุรอานว่า:

﴿وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا﴾

(طه : 115)

ความว่า : “และโดยแน่นอน เราได้ให้คำมั่นสัญญาแก่อาดัมแต่กาลก่อน แต่เขาได้ลืม และเราไม่พบความตั้งใจของเขา”

(ฎอฮา:115)

2) นบิอิครีศ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวเกี่ยวกับนบิอิครีศว่า :

﴿وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ ۖ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾

(مریم : 56)

ความว่า : “และจงกล่าวถึงเรื่องของอิครีศที่อยู่ในคัมภีร์ แท้จริงเขาเป็นผู้ซื่อสัตย์ เป็นนบี”

(มัรยัม:56)

3) บรรดานบี 18 ท่านที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวถึงในสื่ออายะฮฺติดต่อกันว่า :

﴿وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ ۖ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ ۚ إِنَّ

رَبِّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا
 هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ
 الصَّالِحِينَ ﴿٨٨﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا ﴿٨٩﴾ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

(الأنعام : 83-86)

ความว่า: “และนั่นคือ หลักฐานของเราที่ได้ให้มันแก่อิบรอฮีม โดยมีฐานะ
 เหนือกลุ่มชนของเขา เราจะยกขึ้นหลายชั้น ผู้ที่เราประสงค์ แท้จริงพระ
 เจ้าของเจ้านั้น เป็นผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงรอบรู้. และเราได้ให้แก่เขา ซึ่ง
 อิสฮาก และยะอุกุบ ทั้งหมดนั้นเราได้แนะนำแล้ว และบุตรที่เราได้แนะนำ
 แล้วแต่ก่อนโน้น และจากลูกหลานของเขานั้น คือ ดาวิด และสุลัยมาน
 และอัยยูบและยูสุฟและมูซา และฮารูนและในทำนองนั้นแหละ เราจะ
 ตอบแทนแก่ผู้กระทำความดีทั้งหลาย .และชะกะรียา และยะห์ยา และอีซา
 และอิลยาส ทุกคนนั้นอยู่ในหมู่คนดี . และอิสมาอีลและอัลยะสะอู และ
 ยูनुสและลูฏ แต่ละคนนั้น เราได้ให้ดีเด่นเหนือกว่าประชาชาติทั้งหลาย”

(อัลอันอาม:83-86)

4) นบีฮูด عليه السلام

อัลลอฮ ﷻ ได้กล่าวเกี่ยวกับฮูดว่า:

﴿ كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ
 رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

(الشعراء : 123-125)

ความว่า: “หมู่ชนของอาดได้ปฏิเสธบรรดาเราะสุล. ขณะที่พี่น้องคนหนึ่ง
 ของพวกเขาคือฮูดได้กล่าวแก่พวกเขาว่า โอ้พวกท่านไม่ยำเกรงบ้างหรือ?
 .แท้จริงฉันคือ ร่อซูลผู้ซื่อสัตย์สำหรับพวกท่าน”

(อิซฮุอรอฮ์:123-125)

5) นบีศอลิหฺ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวเกี่ยวกับนบีศอลิหฺว่า :

﴿ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾ ﴾

(الشعراء : 143-141)

ความว่า : “หมู่ชนของษะมูดได้ปฏิเสธบรรดาเราะสุล . ขณะที่พี่น้องคนหนึ่งของพวกเขาคือศอลิหฺ ได้กล่าวแก่พวกเขา โอ้พวกท่านไม่ยำเกรงบ้างหรือ? . แท้จริงฉันคือร่อซูลผู้ซื่อสัตย์สำหรับพวกท่าน”

(อิซฮุอรออ์:141-143)

6) นบีฮุอัยบ์ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสเกี่ยวกับนบีฮุอัยบ์ว่า :

﴿ كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ ﴾

(الشعراء : 178-176)

ความว่า : “ชาวป่าทึบได้ปฏิเสธบรรดาเราะสุล . ขณะที่ฮุอัยบ์ได้กล่าวแก่พวกเขาว่า โอ้พวกท่านไม่ยำเกรงบ้างหรือ? . แท้จริงฉันคือร่อซูลผู้ซื่อสัตย์สำหรับพวกท่าน”

(อิซฮุอรออ์:123-125)

7) นบีซุลกิฟลี عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวเกี่ยวกับนบีซุลกิฟลีว่า :

﴿ وَأَذْكُرُ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ ﴾

(ص : 48)

ความว่า : “และจงรำลึกถึงอิสมาอีล และอัลยะสะอู และซุลกิฟลี และทุกคนอยู่ในหมู่ผู้ดีเลิศ”

(ศอด:48)

8) นบีมุฮัมมัด ﷺ

อัลลอฮ์ได้กล่าวเกี่ยวกับนบีมุฮัมมัดว่า :

﴿ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴾

(الأحزاب : 40)

ความว่า : “มุฮัมมัดมิได้เป็นบิดาผู้ใดในหมู่บุรุษของพวกเขา แต่เป็นเราะสูลของอัลลอฮ์และคนสุดท้ายแห่งบรรดานบี”

(อัลอะหฺซาบ:40)

2. ความประเสริฐและคุณสมบัติพิเศษของบรรดาเราะสูล

ในบรรดานบีและเราะสูลทั้งหลาย บางท่านก็ถูกเทิดเกียรติจากอัลลอฮ์ ﷻ ให้มีฐานะที่ประเสริฐกว่าอีกบางท่าน และผู้ที่เป็นเราะสูลนั้นย่อมประเสริฐกว่าผู้เป็นนบี และในหมู่บรรดาเราะสูลเองก็มีความประเสริฐที่ลดหลั่นไม่เท่ากัน ดังที่พระองค์ได้ทรงตรัสว่า :

﴿ تِلْكَ أَلْسُلُ فَضَلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مِّن كَلِمِ اللَّهِ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ... ﴾

(البقرة : 253)

ความว่า : “และบรรดาศาสนทูตเหล่านั้น เราได้ให้เกียรติแก่บางคนเหนือกว่าอีกบางคน บางคนจากพวกนั้น เป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ ได้ทรงตรัส (เขาคือนบีมุซา) และอัลเลาะห์ ได้ทรงยกย่องบางคนของพวกเขา หลายฐานันดร (คือนบีมุฮัมมัด)....”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : 253)

ส่วนผู้ที่ประเสริฐที่สุดในหมู่บรรดาเราะสูล คือ ผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ระบุชื่อไว้ในอัลกุรอานและได้รับฉายาเป็นอูลูลอะอฺซิม (أولو العزم) หมายถึงบรรดาผู้ที่มีจิตใจตั้งมั่นและมีความอดทนสูงต่อการเผชิญกับนานาอุปสรรคและได้รับการยกย่องจากอัลลอฮ์ให้เป็นเราะสูลที่มีฐานะสูงกว่าบรรดาเราะสูลคนอื่น ๆ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ท่านนั้นก็คือนบีนูหฺ นบีอิบรอฮีม นบีมุซา นบีอิซา และนบีมุฮัมมัด ซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงบรรดาเราะสูลเหล่านี้ไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ﴾

أَبْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٣٣﴾

(الأحزاب:33)

ความว่า : “และจงรำลึกถึงขณะที่เราได้เอาคำมั่นสัญญาของพวกเขาจากบรรดานบี และจากเจ้า และจากนุหฺ และอิบรอฮีม และมุซา และอีซา อิบน์ มَرْยัม และเราได้เอาคำมั่นสัญญาอย่างหนักแน่นจากพวกเขา”

(อัลอะห์ซาบ:33)

สำหรับผู้ที่ประเสริฐที่สุดในบรรดาอูลุลอฮมี คือ มุฮัมมัดศาสนทูตท่านสุดท้าย เป็นผู้ซึ่งใกล้ชิดกับอัลลอฮฺ ﷻ เป็นผู้ที่พระองค์ทรงแต่งตั้งและทรงประทานบทบัญญัติ ที่ดีเลิศที่สุด ส่วนนบีซึ่งประเสริฐรองลงมาจากนบีมุฮัมมัด ﷺ นั่นก็คือ นบีอิบรอฮีม عليه السلام ซึ่งถูกให้ฉายานามว่า คอลิลุลลอฮฺ (ผู้ใกล้ชิดของอัลลอฮฺ) ดังคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า :

﴿... وَأَخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾

(النساء : 125)

ความว่า : “...และอัลลอฮฺได้ถือเอาอิบรอฮีมเป็นสหาย”

(อันนิสาอ์ : 125)

และเช่นกันอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสแก่นบีมุซา عليه السلام โดยตรง ไม่มีสื่อกลางใด ๆ ส่วนนบีดาอูด عليه السلام อัลลอฮฺ ﷻ ได้ให้ความโปรดปรานแก่เขาด้วยการเป็นนบี การประทานคัมภีร์อิซชะบूर การให้ภูเขาและนกแซ่ซ้องสดุดีพร้อมกับเมื่อเวลาตีศบิหฺ การทำเหล็กอ่อน และการสอนให้เขารู้จักทำเสื้อเกราะเป็นต้น และนบีสุลัยมาน عليه السلام อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงให้ลมพัดภายใต้การบัญชาของเขา และได้ทรงประทานความสะดวกโดยมิไพร่พลที่เป็นญินและนก พระองค์ทรงสอนให้เขารู้ภาษานก และเสียงของบรรดาสัตว์ทั้งมวลซึ่งทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นล้วนเป็นด้วยการยืนยันฐานะการเป็นนบีและเราะฮูตด้วยการให้สิ่งมหัศจรรย์ (มูอฺญิซาต) แก่พวกเขา

4.2.4.4 วิธีการอีมานต่อท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

การศรัทธาต่อบรรดาเราะฮูต คือ การยอมรับพวกเขา (تَصَدِّقُهُ) และเชื่อฟังพวกเขา (طَاعَتُهُ) และปฏิบัติตามชะรีอะฮฺของพวกเขา (اتِّبَاعُ شَرِيْعَتِهِ). (Ibn Taimiyah, 1984:92) ซึ่งสิ่งเหล่านั้นก็เช่นกันเป็นเครื่องค้ำจุนของการอีมานต่อท่านนบีมุฮัมมัดเพื่อให้ความหมายนั้นเป็นไปอย่างสมบูรณ์และเพื่อความกระจ่างในเรื่องนี้ ผู้วิจัยขออธิบายวิธีการศรัทธาต่อท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้ :

ส่วนแรก การเชื่อและยอมรับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ (تَصَدِّقُهُ)

การศรัทธาต่อท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในส่วนนี้จะต้องประกอบด้วย ประการหลักดังต่อไปนี้ :

1. รู้จักท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านมีนามว่ามุฮัมมัด เป็นบุตรของอับดุลลอฮ์ และปู่ของท่านมีนามว่า อับดุลมุฏฏอลิบเป็นบุตรของฮาซิมซึ่งเป็นชนชาวเผ่ากุเรซ และเป็นเผ่าหนึ่งจากชนเผ่าอาหรับมีเชื้อสายสืบทอดมาจากลูกหลานนบีอิสมาอีล ﷺ บุตรนบีอิบรอฮีม ﷺ และท่านมีอายุ 63 ปี คือ 40 ปี ก่อนการแต่งตั้งเป็นเราะสุลและ 23 ปี ชีวิตแห่งการเป็นนบีและเราะสุล .

2. เชื่อและยอมรับในสิ่งที่ท่านได้ทำการเผยแพร่ออกมา.

3. เชื่อมั่นว่าแท้จริงท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นเราะสุลที่ถูกส่งมายังมวลมนุษยและญิน

4. การศรัทธาต่อศาสนของท่านที่ถูกประทานลงมาและแท้จริงท่านนั้นเป็นผู้ที่ดีเลิศที่สุดจากบรรดาศาสนทูตทั้งหมด เป็นเราะสุลท่านสุดท้ายที่ถูกคัดเลือกมา เป็นผู้ใกล้ชิดของอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผู้นำของบรรดาลูกหลานนบีอาดัม ﷺ เป็นผู้ช่วยเหลือที่ยิ่งใหญ่และมีเกียรติในวันกียามะฮ์ เป็นเจ้าของสระน้ำอันทรงเกียรติ และแท้จริงประชาชาติของท่านนั้นเป็นประชาชาติที่ดีเลิศและมีเกียรติที่สุด และชาวสวรรค์ส่วนใหญ่ก็คือประชาชาติของท่าน และศาสนที่ท่านได้รับนั้นถือเป็นบทบัญญัติที่ขลังเกินกว่าบทบัญญัติก่อนๆ.

5. อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงประทานเครื่องหมายที่ยิ่งใหญ่และหลักฐานที่ชัดเจนให้กับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ นั่นก็คือ พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งเป็นคำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกรักษาให้พ้นจากการเปลี่ยนแปลงและบิดเบือนเพื่อสนับสนุนและยืนยันความเป็นเราะสุลของท่าน.

6. ศรัทธาว่าแท้จริงท่านเราะสุล ﷺ ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างสมบูรณ์แล้วโดยที่ท่านได้ทำการเผยแพร่อบรมาศาสนาของพระองค์ และได้สั่งสอนประชาชาติพร้อมกับแนะนำทางที่ดีและห้ามปรามจากการประพฤติชั่ว.

7. ศรัทธาในสิ่งที่เป็นสิทธิของท่านนบี ﷺ อาทิ มอบความรักต่อท่านนบี ﷺ เหนือความรักที่มีต่อตัวเองและมนุษย์ทั้งหมดเพราะผู้ใดรักเราะสุล ﷺ เท่ากับรักอัลลอฮ์ ﷻ และให้เกียรติยกย่องให้ความสูงส่งต่อท่าน ที่สำคัญต้องระวังมิให้เกินขอบเขตหรือล้ำเขตอันพึงมีในการให้เกียรติยกย่องเชิดชูท่านมากเกินไปกว่าตำแหน่งของท่านที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานให้.

ส่วนที่สอง เชื่อฟังพร้อมปฏิบัติตามชะรีอะฮ์ของท่านนบี ﷺ

แท้จริงการศรัทธาต่อท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในเมื่อประกอบด้วยการเชื่อและยอมรับในสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นส่วนแรกของการศรัทธาต่อท่าน ก็เช่นกันจะต้องประกอบด้วยส่วนที่สองนั่นคือ การปฏิบัติตามท่านเราะสุล ﷺ ด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งใช้ และห่างไกลจากสิ่งที่ท่านไม่พอใจและห้ามปราม เพื่อเป็นการน้อมรับคำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿...وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا...﴾

(الحشر: 7)

ความว่า :“...และอันใดที่ร่อซู้ลได้นำมายังพวกเจ้าก็จงยึดเอาไว้ และอันใดที่ท่านได้ห้าม พวกเจ้าก็จงละเว้นเสีย...”

(อัลหัชร : 7)

ดังนั้นจำเป็นสำหรับบรรดาผู้ที่ถูกสร้างจะต้องปฏิบัติตามชะรีอะฮ์ (ข้อบัญญัติ) ของท่านนบี ﷺ ตั้งมั่นอยู่บนสุนนะฮ์ของท่านพร้อมกับยินยอมต่อสิ่งที่ท่านได้ตัดสินและยึดมั่นอย่างแน่วแน่ว่าการเชื่อฟังต่อท่านก็คือการเชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และการฝ่าฝืนท่านเราะสูลก็หมายถึงการฝ่าฝืน อัลลอฮ์ ﷻ เนื่องจากท่านเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างอัลลอฮ์ ﷻ กับมวลมนุษย์และญินในการทำหน้าที่เผยแผ่.

สรุปว่า การศรัทธาต่อท่านนบี ﷺ จะไม่สามารถบรรลุไปถึงแก่นแท้ได้นอกจากจะต้องเชื่อมั่นในเราะสูล ﷺ และปฏิบัติตามในสิ่งที่ท่านได้นำมา

และด้วยการเชื่อมั่นต่อเราะสูล ﷺ อย่างแท้จริง พร้อมทั้งการปฏิบัติตามท่านอย่างจริงจัง เป็นสิ่งที่จะทำให้การศรัทธาต่อเราะสูล ﷺ บรรลุถึงเป้าหมายและแก่นแท้แห่งหลักการศรัทธาต่อเราะสูล ﷺ ได้อย่างสมบูรณ์

4.2.4.5 ข้อคลุมเครือของผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อการเป็นเราะสูลของนบีมุฮัมมัด ﷺ

ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนผู้วิจัยพบว่ามียุ่หนึ่งข้อคลุมเครือที่บรรดาผู้ปฏิเสธเราะสูลได้พยายามใช้วิธีการต่าง ๆ นานาใส่โคล้และปฏิเสธเราะสูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของการเป็นเราะสูลของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งข้อคลุมเครือดังกล่าวมีดังนี้

1) ข้อคลุมเครือที่ว่า สถานภาพความเป็นเราะสูลของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงข้อคลุมเครือดังกล่าวไว้ในคำตรัสที่ว่า :

﴿ وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمَشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧٧﴾ أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٧٨﴾

(الفرقان: 7-8)

ความว่า :“...และพวกเขาบอกว่า อะไรกันกับร่อซู้ลคนนี้! เขากินอาหารและเดินในตลาด ทำไมจึงไม่มีมะลักถูกส่งมากับเขา เพื่อจะได้เป็นผู้ตักเตือนร่วมกับเขา. หรือมีคลังสมบัติถูกโยนลงมาให้เขาหรือให้เขามีสวน

แห่งหนึ่ง เพื่อเขาจะได้กินสิ่งที่มีอยู่ในนั้นจากมัน และบรรดาผู้ธรรม
กล่าวขึ้นว่า พวกท่านมิได้ปฏิบัติตามผู้ใด นอกจากชายผู้ถูกอาคมเท่านั้น”

(อัลฟุรกอน : 7-8)

จากอายะฮ์ข้างต้นได้อธิบายให้เห็นว่าบรรดาผู้ปฏิเสธมีความแปลกใจยิ่งในการเป็น
เราะฮ์สุลของท่านนบีมุฮัมมัดโดยกล่าวว่าอะไรกันกับเราะฮ์สุลผู้นี้ได้ดำเนินชีวิตประจำวันอย่าง
บุคคลธรรมดา รับประทานอาหาร เดินท่องเที่ยวในตลาดอย่างสามัญชน เขาจะติดต่อกับโลก
อื่นที่ไม่ใช่โลกนี้เพื่อที่จะรับบทบัญญัติต่าง ๆ ได้อย่างไร (Sayyid Qutb, nd : 5/2552)

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตอบโต้ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวด้วยคำตรัสของพระองค์ที่ว่า :

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ
فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴾

(الفرقان:20)

ความว่า : “และเรามีผู้ส่งคนใดจากบรรดาเราะฮ์สุลก่อนหน้าเจ้า นอกจาก
พวกเขาจะรับประทานอาหารอย่างสามัญชน และเดินท่องเที่ยวในตลาด
และเราได้ทำให้บางคนในพวกเจ้าเป็นการทดสอบแก่อีกบางคน เพื่อดูว่า
พวกเจ้าจะอดทนไหม? และพระเจ้าของเจ้านั้นทรงเห็นทุกอย่าง”

(อัลฟุรกอน:20)

จากอายะฮ์ข้างต้นอัลลอฮ์ ﷻ ได้อธิบายเพื่อที่จะตอบโต้บรรดามุชริกีนที่พยายาม
ใส่ร้ายและไม่ยอมรับการเป็นเราะฮ์สุลของท่านนบีมุฮัมมัดด้วยเหตุผลที่ว่าแท้จริงแล้วบรรดาเราะฮ์สุล
ก่อน ๆ ที่ถูกคัดเลือกล้วนมาจากมนุษย์และนี่คือครรถงของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้ดำเนินมาและก็จะ
ดำเนินต่อไปกับทุก ๆ คนที่ถูกคัดเลือกเป็นเราะฮ์สุล ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลใด ๆ มากกล่าวอ้างได้ (al-
Rāzī, nd : 24/65)

4.2.5 การอีมานต่อวันอาคิเราะฮ์

4.2.5.1 ความหมายของการศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์

การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ คือ การเชื่อมั่นและศรัทธาอย่างแน่วแน่ต่อทุกสิ่ง
ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกไว้ในอัลกุรอานและที่ท่านเราะฮ์สุล ﷺ ได้กล่าวไว้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
ก่อนตาย อันเป็นสัญญาณหรือเครื่องหมายที่บ่งบอกให้เห็นว่าวันสุดท้ายนั้นได้ใกล้เข้ามาและ
เหตุการณ์ต่าง ๆ หลังจากความตายเช่นสภาวการณ์ในหลุมฝังศพจากการทดสอบ (ฟิถนะฮ์) การถูก

ทรมานและการผจญ และทั้งในเรื่องการฟื้นคืนชีพ (อัลบะอฺฮฺ) การรวบรวมให้มาชุมนุม (อัลหัจร) การเปิดเผยสมุดบันทึกประจำตัวของแต่ละคน (อัลศุหุฟ) การตั้งตราขัง (อัลมีซาน) การชำระสอบสวน (อัลหิสาบ) การตอบแทน (อัลญะซาอ์) สะพานข้าม (อัลศิรอฎ) แอ่งน้ำของท่านนบี (อัลเหาวุด) การขอลดโทษ (อฺฮชะฟาอะฮฺ) และการจบสิ้นด้วยการพำนักในสวนสวรรค์หรือตกขุมนรก ('Abdullah , 1914 : 2/741)

4.2.5.2 การตอบแทนการทำงานของมนุษย์ในวันอาคิเราะฮฺ

ในวันฟื้นคืนชีพหมู่วมวลมนุษย์จะถูกบัญชาให้ฟื้นขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อรับฟังการสอบสวนพิจารณาในการกระทำของพวกเขาทั้งดีและชั่วหลังจากนั้นการตอบแทนก็จะมีขึ้น ผู้ใดประกอบความดีจะประสบกับความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ﷻ และผู้ใดประกอบความชั่วเขาจะประสบกับความทุกข์ทรมานยิ่ง .

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا مُجْرَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴾

(الأنعام : 16)

ความว่า : “ผู้ใดที่นำความดีมา เขาก็จะได้รับสิบเท่าของความดีนั้น และผู้ใดนำความชั่วมาเขาจะไม่ถูกตอบแทน นอกจากเท่าความชั่วนั้นเท่านั้น และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรม”

(อัลอันอาม :160)

ในสุเราะฮฺอัลฟุรกอนอัลลอฮฺ ﷻ ได้ยืนยันถึงความเป็นหนึ่งเดียวของพระองค์และได้กล่าวถึงการศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮฺซึ่งในนั้นมีการชำระสอบสวน (อัลหิสาบ) การตอบแทน (อัลญะซาอ์) และยังได้ยกหลักฐานต่าง ๆ มายืนยันพร้อมทั้งคำเตือนหรือสัญญาในการลงโทษที่รุนแรงกับพวกที่ปฏิเสธวันฟื้นคืนชีพ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวถึงบทลงโทษในสุเราะฮฺอัลฟุรกอนไว้สอง รูปแบบต่อไปนี้

รูปแบบที่หนึ่ง บทลงโทษเชิงรูปธรรมที่สัมผัสได้ (التعذيب الحسي)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۖ إِذَا رَأَتْهُم
مِّنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيظًا وَزَفِيرًا ۖ وَإِذَا أَلْقَا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقْرَّبِينَ ۖ

﴿ دَعَا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴾

(الفرقان : 11-13)

ความว่า : “แต่พวกเขาปฏิเสธวันอวสาน และเราได้เตรียมไฟอัน ร้อนแรงไว้สำหรับผู้ปฏิเสธวันอวสาน . เมื่อรกญะฮ์นั้นเห็นพวกเขา จากที่ไกล ๆ พวกเขาจะได้ยินเสียงคูใหม่และเสียงเคียดกลั่นของมัน . และเมื่อพวกเขาถูกโยนลงไป ในสถานที่แคบ ในสภาพที่ถูกมัดมือติดกับ ลำคอ ณ ที่นั้นพวกเขาจะวิงวอนขอความพินาศให้แก่ตัวเขา”

(อัลฟุรกอน : 11-13)

รูปแบบที่หนึ่ง บทลงโทษเชิงนามธรรมที่สัมผัสไม่ได้(التعذيب المعنوي) เป็นวิธีการ หนึ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงใช้เพื่อการเขาย้ำหรือเขย็ยหน้าคนที่ปฏิเสธวันฟื้นคืนชีพ

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً
وَمَصِيرًا ﴾

(الفرقان : 15)

ความว่า : “จงกล่าวเถิดมุฮัมมัดสิ่งนั้นดีกว่าหรือว่าสวนสวรรค์ชั่วนิรันดร์ ที่บรรดาผู้ยำเกรงถูกสัญญาไว้ว่า สำหรับพวกเขาจะได้รับการตอบแทน และทางกลับที่ดี”

(อัลฟุรกอน : 15)

4.2.5.3 ลักษณะและเหตุการณ์ของวันอาคิเราะฮ์

1) ลักษณะของวันอาคิเราะฮ์

ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนอัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงลักษณะของวันอาคิเราะฮ์และได้ถูก เรียกขานด้วยชื่อต่าง ๆ ตามลักษณะของวันอาคิเราะฮ์ ส่วนหนึ่งจากชื่อดังกล่าวมีดังนี้

1. อัศสาอะฮ์ (วันที่มาถึง โดยกะทันหันเวลาพริบตาเดียว)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴾

(الفرقان : 11)

ความว่า : “ แต่พวกเขาปฏิเสธวันอวสาน และเราได้เตรียมไฟอันร้อน

แรงไว้สำหรับผู้ปฏิเสธวันอวสาน”

(อัลฟุรกอน : 11)

2. เขามุลหัจญ์ (วันแห่งการรวบรวม)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هُنُوتًا ۖ
أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴾

(الفرقان: 17)

ความว่า : “ และวันที่พระองค์ทรงรวบรวมพวกเขาและบรรดาผู้ที่พวกเขาเคารพภักดีอื่นจากอัลลอฮ์ แล้วพระองค์ตรัสขึ้นว่า พวกเขาเจ้าทำให้บรรดาบ่าวของข้าเหล่านั้นหลงทางกระนั้นหรือ หรือว่าพวกเขาหลงทางกันเอง”

(อัลฟุรกอน : 17)

3. เขามุตะชะกะเกาะกุสสะมาฮ์ (วันที่ท้องฟ้าจะแตกออก)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَمِ وَنُزِلَ الْمَلَكُ تَنْزِيلًا ۖ ﴿٢٥﴾ الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ
لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴾

(الفرقان: 25-26)

ความว่า : “และวันที่ท้องฟ้าจะแตกออกจากก้อนเมฆและมลาอิกะฮ์จะถูกส่งทยอยลงมา ในวันนั้น อำนาจอันแท้จริงเป็นสิทธิ์ของพระผู้ทรงกรุณาปรานี และมันเป็นวันที่ลำบากแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธา”

(อัลฟุรกอน : 25-26)

4. เขามุยะอ์ญูซุอลิม (วันที่ผู้ธรรมจะกัดมือ)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيِّتْنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَيْلًا ﴾

(الفرقان : 27)

ความว่า : “และวันที่ผู้ธรรมจะกัดมือของเขาแล้วจะกล่าวว่า โอ้ ! ถ้าฉัน

‘ได้ยึดแนวทางร่วมกับร่อซูลก็จะเป็นการดี’

(อัลฟุรกอน : 27)

5. เขามุลกียามะฮฺ (วันแห่งการฟื้นคืนชีพ)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ يُضَعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيُخْلَدُ فِيهِ مَهَانًا ﴾

(الفرقان: 69)

ความว่า : “ การลงโทษในวันกิยามะฮฺจะถูกเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าสำหรับเขา และเขาจะอยู่ในนั้นอย่างอับยศ ”

(อัลฟุรกอน : 69)

2) เหตุการณ์ของวันอาคิเราะฮฺ

รายละเอียดต่าง ๆ ที่จะประสบกับมนุษย์หลังจากเขาตายไปแล้ว โดยสรุปเหตุการณ์ดังกล่าวดังต่อไปนี้ (‘Imadah al-Bahth al-‘Ilmi, n.d.: 55-63)

(1) ภัย หรือบททดสอบในหลุมฝังศพ

คือ การสอบสวน ที่ผู้ตายจะถูกถามถึง พระเจ้าของเขา ศาสนาของเขาและศาสนทูตที่มายังเขา ซึ่งนบีของเรานั้นคือ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ผู้ที่ศรัทธามั่นเขาย่อมตอบคำถามดังกล่าวได้ โดยความประสงค์ของอัลลอฮฺ ﷻ ดังได้ระบุไว้ในหะดีษของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ที่ว่า :

((رَبِّيَ اللَّهُ وَدِينِيَ الْإِسْلَامُ وَنَبِيِّ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ))

(رواه أحمد، 1993 : 365/5)

ความว่า : “ผู้เป็นพระเจ้าของฉันคือ อัลลอฮฺ ﷻ ศาสนาของฉันคือ อิสลาม และนบีของฉันคือท่านมุฮัมมัด ﷺ ”

(บันทึกโดย อะหมัด, 1993 :5/ 365)

ดังนั้นจึงถือว่า การศรัทธาในเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งรวมทั้งคำตอบที่ผู้ศรัทธาและผู้กลับกลอก (มุนาฟิก) จะต้องตอบในขณะนั้นโดยมีมะลาอิกะฮฺ 2 ท่านทำหน้าที่ในการสอบสวนพวกเขาเหล่านั้น

(2) บทลงโทษหรือความโปรดปรานที่ผู้ตายจะได้ประสบในหลุมฝังศพ

เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ศรัทธาต้องเชื่อมั่นในบทลงโทษและความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ ﷻ ที่พวกเขาจะประสบในชีวิตแห่งหลุมฝังศพ หากสิ่งที่เขาประสบนั้นเป็นความสุข นั่นก็คือ เสี้ยว

หนึ่งจากความสุขที่เขาจะได้รับในสวนสวรรค์ แต่หากว่าเขาต้องประสบกับความทุกข์ทรมานนั้น คือ ความทุกข์ทรมานอันแสนสาหัสที่เขาจะต้องประสบในขุมนรก

หลุมฝังศพ (กุบูร) เป็นเพียงชีวิตเริ่มแรกแห่งชีวิตของโลกอาคีเราะฮ์ ผู้ใดผ่านช่วงเวลาอันนี้ไปได้ เขาผู้นั้นย่อมมีชัย ต่อการทดสอบครั้งถัดไปอย่างแน่นอน แต่หากผู้ใดได้รับทุกข์ทรมานในช่วงเวลาแห่งหลุมศพนี้ เขาผู้นั้นจะประสบกับบทลงโทษอันแสนสาหัสและทวิคูณในครั้งต่อไป และความตายก็จะไม่ใช่จุดจบแห่งการถูกลงโทษสำหรับเขาต่อไป

ความโปรดปรานหรือทุกข์ทรมานนั้น ประสบแก่นุญยทั้งร่างกายและจิตวิญญาณของเขาพร้อม ๆ กัน แต่บางครั้งอาจจะประสบแก่ดวงวิญญาณเท่านั้น

ความทุกข์ทรมานจะประสบแก่ผู้ที่อธรรมเท่านั้นและความโปรดปรานนั้น ประสบแก่ผู้ศรัทธาอย่างแท้จริงเท่านั้น .

มนุษย์คนใดที่เสียชีวิตลง จะถูกฝังหรือไม่ จะถูกไฟเผาหรือจมน้ำ จะถูกสัตว์กัดกินเนื้อก็ตาม ทั้งหมดนั้นไม่ว่าจะตายในลักษณะใดก็มีอาจเลี่ยงได้จากการถูกลงโทษ หรือการได้รับความโปรดปรานและความสุขจากพระเจ้าของเขาได้

(4) การฟื้นคืนชีพ.

คือ การทำให้สิ่งที่ตายไปแล้วฟื้นคืนชีพกลับมาอีกครั้งหนึ่งของอัลลอฮ์ ﷻ ในขณะที่แตรสังข์ถูกเป่าเป็นครั้งที่สองและในขณะนั้นมนุษย์ต่างลุกขึ้นมารอคอยพระเจ้าของพวกเขา เมื่อพระองค์ทรงอนุมัติให้เป่าสังข์ วิญญาณทั้งหมดก็คืนกลับสู่ร่างเดิม มนุษย์จะลุกขึ้นมาจากหลุมฝังศพ และต่างก็มุ่งหน้าไปยังสถานที่พำนักในลักษณะที่เท้าเปลือยเปล่าไม่มีรองเท้าใดๆ เปลือยกายไม่สวมเครื่องนุ่งห่ม อวัยวะเพศกลับสู่สภาพเดิมตั้งไม่ได้ผ่านการคิดาน (เข้าสู่न्द) ทุกคนต่างพิศวงงงงวยไม่มีใครล่วงรู้ว่าเหตุการณ์หรือสภาพการณ์จะเป็นไปอย่างไรอีกต่อไป พวกเขาต่างรู้สึกว้าวุ่น สถานที่พำนักนั้นยิ่งไกลเข้าเหลือเกิน ดวงอาทิตย์ก็ร้อนลงมาต่ำใกล้กับพวกเขา มันยิ่งเพิ่มความร้อนระอุเป็นเท่าทวีคูณหยาดเหงื่อกรีนไหลอย่างไม่หยุดยั้ง จนบางคนเหงื่อได้ไหลท่วมถึงตาตุ่มบางคนอยู่ระดับหัวเข่า บ้างก็ถึงระดับเอว บ้างก็ถึงหัวไหล่และอีกบางส่วนเหงื่อไหลรินอย่างไม่หยุดยั้ง เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากระดับคุณงามความดีที่มนุษย์ได้ทำมา

(5) การชุมนุม การสอบสวนชำระและการตอบแทน.

จำเป็นต้องศรัทธาในการชุมนุม และการร่วมตัวของเหล่ามนุษย์ และต้องศรัทธาในการสอบสวนของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และต้องศรัทธาในการตอบแทนในผลกรรมของมนุษย์ที่ได้ทำมา .

การชุมนุม คือ การรวบรวมมนุษย์ให้ไปรวมกัน ณ ที่ทุ่งกว้างแห่งหนึ่งเพื่อรับการสอบสวนและผลตอบแทน ซึ่งข้อแตกต่างระหว่างการชุมนุมและการถูกฟื้นคืนชีพ คือ การฟื้นคืน

ชีพเป็นการบันดาลให้วิญญาณกลับเข้าสู่ร่างกาย ส่วนการชุมนุม คือ การรวบรวมให้ผู้ที่พินาศชีพแล้วได้มารวมกัน ณ ที่แห่งหนึ่ง

การสอบสวนและการตอบแทน คือ การพิพากษาโดยเที่ยงธรรมของอัลลอฮ์ ﷻ ต่อ บ่าวของพระองค์ทั้งปวง พระองค์จะทรงทำให้พวกเขาประจักษ์ถึงพฤติกรรมที่พวกเขาได้กระทำมา เมื่อครั้งที่อยู่บนโลกคุณยา สำหรับผู้ศรัทธา ผู้ที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ จะได้ประจักษ์ ต่อการกระทำของพวกเขาเมื่อครั้งที่อยู่บนโลกคุณยาจนทำให้พวกเขาซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ และความโปรดปรานอันเหลือล้นที่พระองค์ทรงประทานให้พวกเขาในโลกอาคิเราะฮ์ หลังจากนั้นจะมีบรรดามะลาอิกะฮ์จะทำการต้อนรับพวกเขาเข้าสู่สวนสวรรค์ตามผลบุญที่ได้กระทำมา บัดนั้นความหวาดกลัวทั้งหลายก็ได้มลายหายไปคงเหลือไว้แต่ใบหน้าอันยิ้มแย้มที่มีความสุขและปลื้มปิติในผลตอบแทนดังกล่าว

สำหรับบรรดาผู้ที่ทรยศคดโกงต่อบัญชาของอัลลอฮ์ ﷻ เมื่อครั้งที่อยู่บนโลกคุณยา การสอบสวนในพฤติกรรมของพวกเขาจะเป็นไปอย่างละเอียด รุนแรงและเคร่งเครียด ทุกอนุของพฤติกรรมทั้งใหญ่และเล็กจะถูกนำมาไตร่สวนทั้งสิ้น ในที่สุดพวกเขาจะได้รับแต่ความเกลียดชัง คุณหมิ่นดูแคลนจากพระองค์ ด้วยการกระชากให้ใบหน้าคว่ำลงกับพื้นแล้วลากพวกเขาไปยังนรกทั้งหมดนั้นเป็นการตอบแทนในการฝ่าฝืนและการทรยศของพวกเขาเอง

(6) อัลเหาวฎ (แองน้ำ).

จำเป็นสำหรับผู้ศรัทธาต้องศรัทธาต่อสระน้ำของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงประทานแก่ท่านนบี ﷺ สระน้ำดังกล่าวเป็นแหล่งน้ำใหญ่และมีเกียรติยิ่ง มันจะไหลรินมาจากสายธารอัลเกาะษร์ซึ่งอยู่ในสวรรค์สู่ลาน โถงแห่งกียามะฮ์ เพื่อเหล่าผู้ศรัทธาแห่งประชาชาติของท่าน จะได้ดับกระหายด้วยการลิ้มรสจากมัน .

ลักษณะสระน้ำของท่านนบีมุฮัมมัด ﷻ จะมีน้ำที่ขาวยิ่งกว่าน้ำนม เยือกเย็นยิ่งกว่าน้ำแข็ง รสหวานยิ่งกว่าน้ำผึ้งและหอมหวานยิ่งกว่าเครื่องหอมหรือน้ำหอมใด ๆ ทั้งสิ้น ความขาวและความกว้างของสระจะมีระยะเท่ากัน จากมุมหนึ่งสู่อีกมุมหนึ่ง ประจุคงใช้เวลาเดินทางถึงประมาณหนึ่งเดือนเต็มมี 2 รางที่ทอดมาจากสวรรค์ ภาชนะตักน้ำในสระมีมากกว่าดวงดาวในท้องฟ้า ผู้ใดได้ดื่มน้ำจากสระนี้ ความกระหายจะไม่หวนกลับมาหาเขาอีกเลย

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷻ ได้กล่าวไว้ว่า :

((حَوْضِي مَسِيرَةُ شَهْرٍ مَأْوُهُ أَيْبُضُ مِنَ اللَّيْنِ وَرِيحُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ
وَكَبِيرَاتُهُ كَنْجُومِ السَّمَاءِ مَنْ شَرِبَ مِنْهَا فَلَا يَظْمَأُ أَبَدًا))

(رواه البخاري، 198: 11 / 472)

ความว่า : “สระน้ำของฉัน (ความกว้าง ยาวของมัน) ประดุจดังการเดินทาง
หนึ่งเดือน น้ำของมันขาวยิ่งกว่าน้ำนม กลิ่นหอมยิ่งกว่าเครื่องหอมใดๆ
ภาษาที่ใช้ตักมีมาก เสมือนดวงดาวในท้องฟ้า ผู้ใดได้ดื่มน้ำจากสระนี้ จะ
ไม่มีความกระหายใดๆ บังเกิดกับเขาอีกเลย”

(บันทึกโดย al-Bukhārī, 1987:11 /472)

(7) อัจฉาฟาอะฮฺ (การขอไถ่โทษ หรือการช่วยเหลือ)

เมื่อการสอบสวนแห่งอัลลอฮฺ ﷻ ในวันกิยามะฮฺ ได้เพิ่มความเลวร้ายและยาวนาน
เป็นอย่างยิ่ง มนุษย์ต่างคืนรอนอ่อนวอนจากบรรดาเราะซูลผู้ทรงเกียรติทั้ง 5 ท่าน รู้จักกันในนาม (อู
ลุลอฮฺมี) เพื่อขอไถ่โทษจากอัลลอฮฺ ﷻ ให้ห่างไกลจากเหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัวดังกล่าว จนไม่
มีผู้ใดกล้าขอไถ่โทษได้ในที่สุดความหวังก็มีเพียงท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เพียงท่านเดียวเท่านั้น ซึ่งเป็น
ผู้ที่พระองค์ทรงโปรดปราน ทรงอภัยจากบาปทั้งปวง เมื่อท่านได้ลุกขึ้นขึ้น มนุษย์ทั้งมวลต่างกล่าว
สรรเสริญสุดดีต่อท่านซึ่งให้เห็นถึงฐานะของท่านที่ไม่มีผู้ใดในหมู่มนุษย์จะสูงศักดิ์ไปกว่าท่าน บัด
นั้นเองท่าน ได้สวดต่ออัลลอฮฺ ﷻ ใต้เอะรັษ (บัลลังก์) ของอัลลอฮฺ ﷻ และวิงวอนจากพระองค์ให้
ทำการสอบสวนมนุษย์ชาติเนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถจะอดทนต่อสภาพอันเลวร้ายอีกต่อไปได้อีก

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า :

((إِنَّ الشَّمْسَ تَدْنُو يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَبْلُغَ الْعِرْقُ نَصْفَ الْأُذُنِ فَبَيْنَا هُمْ
كَذَلِكَ اسْتَعَاثُوا بِآدَمَ ثُمَّ بِمُوسَى ثُمَّ بِمُحَمَّدٍ ﷺ فَيَسْتَفْعَلُ لِيُقْضَى بَيْنَ
الْخَلْقِ فَيَمْسِي حَتَّى يَأْخُذَ بِحَلْقَةِ الْبَابِ فَيَوْمَئِذٍ يَبْعَثُ اللَّهُ مَقَامًا مَحْمُودًا
يَحْمَدُهُ أَهْلُ الْجَمْعِ كُلُّهُمْ))

(رواه البخاري، 1987: 396/3)

ความว่า : “เมื่อดวงอาทิตย์เข้ามาใกล้ เหนือไต้รินไหลจากร่างกายจนถึงใบ
หู สภาพอันเลวร้าย พวกเขาต่างอ่อนวอนขอความช่วยเหลือ เริ่มจากท่าน
นบิอาดัม ﷺ หลังจากนั้นจากท่านนบิอิบรอฮีม ﷺ หลังจากนั้นจาก
ท่านนบิมูซา ﷺ หลังจากนั้นจากท่านนบิอิซา ﷺ จนกระทั่งถึงนบิ
มุฮัมมัด ﷺ และแล้วหลังจากนั้นนบีมุฮัมมัด ﷺ จะวอน ขอจากอัลลอฮฺ
ﷻ เพื่อเริ่มการสอบสวนแก่มวลมนุษย์ เมื่อท่านได้หยุดอยู่ ณ ประตู
อัลลอฮฺ ﷻ จะประทานที่พำนักอันทรงเกียรติแก่ท่าน อันจะเป็นที่สรร
เสริญของเหล่ามนุษย์ทั้งมวล”

(บันทึกโดย al-Bukhārī, 1987:3 /396)

(8) อัลมีซาน (ตราซ่งกับการซ่ง)

การศรัทธาต่อตราซ่งในวันกียามะฮฺ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ศรัทธาที่จะต้องเชื่อว่า พระองค์ทรงได้กำหนดตราซ่งในวันกียามะฮฺเพื่อทำการซ่งบาปและผลบุญอันเป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ เพื่อพระองค์จะได้ทำการตอบแทนในความดีและความชั่วดังกล่าวไว้ให้มนุษย์ได้ประจักษ์ ตราซ่งดังกล่าวมีเข็มวัดซ่งเป็นวัตถุสัมผัสได้ มี กาด 2 กาด (ซ่างซ่าย 1 กาด ซ่างขวา 1 กาด) เพื่อใช้ซ่งผลกรรมแห่งความดีและความชั่วหรือซ่งบัญญัติชับบันทิกผลกรรมต่าง ๆ ทุกอย่างล้วนถูกซ่งทั้งสิ้น น้ำหนักจะเบาหรือหนักขึ้นอยู่กับผลกรรมที่ทำมา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดบัญญัติหรือสิ่งใดนอกเหนือจากนั้น

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَسِيبًا﴾

(الأنبياء : 47)

ความว่า : “และเราตั้งตราซ่งที่เที่ยงธรรมสำหรับวันกียามะฮฺ ดังนั้นจะไม่ มีชีวิตใดถูกชั่งอย่างใดเลย และแม้ว่ามันเป็นเพียงน้ำหนักเท่าเมล็ดพืชเล็ก เราก็จะนำมันมาแสดง และเป็นการพอเพียงแล้วสำหรับเรา ที่เป็นผู้ชั่งระสอบสวน”

(อัลอัมบียาฮ์ : 47)

(9) อัสสิรอฎ (สะพาน)

จำเป็นจะต้องศรัทธาต่อสะพานที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงกำหนดให้มันแขวนอยู่บน นรกอะฮันนัม อันเป็นทางผ่านไปสู่อสวรรค์ แต่ทว่าสะพานเต็มไปด้วยสิ่งอันตราย และความน่า สะพรึงกลัวยิ่ง มีบุคคลบางจำพวกข้ามผ่านสะพานไปได้ในกระพริบตาเดียว บางจำพวกตั้งสายฟ้า แลบ บางจำพวกตั้งสายลมพัดผ่าน บางจำพวกตั้งนกบิน บางจำพวกตั้งขี้มั่วเลิศจะเร็วที่สุด บาง จำพวกตั้งนักรบร้อนที่วิ่งเร็วมาก บางจำพวกข้ามผ่านด้วยการวิ่งเหยาะๆ และจำพวกสุดท้ายเขาจะ ข้ามในลักษณะดังมีคนจูงหมายถึง ข้ำ ความแตกต่าง ๆ ในการข้ามทั้งหมดนั้นเกิดจากผลกรรมที่ได้ กระทำมา บางครั้งผู้ที่ข้ามสะพานดังกล่าวจะข้ามไปด้วยการคลานโดยอาศัยเท้าของเขา ซึ่งในที่สุด บางจำพวกจะ โคนคว่ำหรือเฉี่ยวลงขุมนรกไป ผู้ซึ่งข้ามผ่านไป ได้ เขาเหล่านั้นจะมุ่งสู่อสวรรค์ ต่อไป

บุคคลแรกที่ข้ามสะพาน คือ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แล้วประชาชาติของท่านก็ข้ามตามไป ไม่มีผู้ใดในวันนี้จะเอ่ยปากพูดในสิ่งใดนอกจากบรรดาศาสนทูตเท่านั้น ที่พวกเขาต่างทำการวิงวอนขอพรจากพระเจ้า

สะพานนั้นเบื้องล่างของมัน คือ นรกญะฮันนัม ที่มีลมวก ตะขอ อันทรงพลังยิ่ง ไม่มีผู้ใดหยั่งรู้ถึงความร้ายกาจและพลังของมัน มันจะอยู่ตามไหล่ขอบสะพานเพื่อทำการฉกฉวยมนุษย์ตามพระประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ

ลักษณะของสะพานได้มีระบุไว้ว่า “สะพานแห่งนี้จะมีความคมกว่าดาบ และเล็กกว่าเส้นผม พื้นของมันจะลื่น ไม่มีผู้ใดสามารถยืนหยัดอยู่ได้ นอกจากบุคคลที่พระองค์ทรงประสงค์เท่านั้น มันถูกกำหนดให้แขวนอยู่ในความมืด ในวันดังกล่าวอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงส่งความซื่อสัตย์ของเขาที่เขาได้รักษามันไว้ ในช่วงชีวิตแห่งโลกคุณยา และพระองค์จะส่งความเมตตาที่มนุษย์เคยมีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันมาเป็นสักขีพยานต่อเขาในการข้ามสะพานครั้งนี้ ทั้งหมดนั้นขึ้นอยู่กับผลแห่งการประกอบความดีหรือความชั่วของเขาเอง”.

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าวไว้ในหะดีษบทหนึ่งว่า :

((بَلَّغْنِي أَنَّ الْجِسْرَ أَدَقُّ مِنَ الشَّعْرَةِ وَأَحَدٌ مِنَ السَّيْفِ))

(رواه مسلم، 1996 : 24/3)

ความว่า : “ฉันได้รับรู้มา (จากท่านเราะสูล) ว่า สะพานแห่งนี้ก็ยามะฮ์ นั้น มีความคมยิ่งกว่าดาบ และเล็กยิ่งกว่าเส้นผม”

(บันทึก โดย Muslim, 1996 : 3 /24)

4.2.5.4 นรกที่พำนักอยู่ของบรรดาผู้ปฏิเสธและสวรรค์ที่พำนักอยู่ของผู้ศรัทธา

ต้องศรัทธาและเชื่อมั่นว่าสวรรค์และขุมนรกนั้นมีจริง มันทั้งสองได้ถูกบังเกิดแล้ว และจะไม่มีการพังพินาศ และสูญหาย หากทว่ามันจะคงอยู่ตลอดกาลเป็นรางวัลของชาวสวรรค์จะไม่มีวันจบสิ้น ส่วนผู้ที่ให้ออกภาพต่ออัลลอฮ์ ﷻ โดยไม่ตั้งภาคีใด ๆ กับพระองค์ ถึงแม้เขาจะถูกลงโทษด้วยไฟนรกตามบาปกรรมที่เขาทำมา แต่ด้วยความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ และความช่วยเหลือจากผู้ขอไถ่โทษ เขาจะหลุดพ้นจากขุมนรกและจะเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับสถานที่พำนักอยู่ในสวนสวรรค์ต่อไป

สวนสวรรค์ เป็นที่พำนักอันทรงเกียรติยิ่ง อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงจัดเตรียมไว้สำหรับผู้ขำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในวันกียามะฮ์ ในสวนสวรรค์ของพระองค์นั้น จะมีลำธารที่ไหลรินอยู่ตลอดเวลา มีที่พำนักอันสูงเกียรติ มีนางฟ้าผู้มีโฉมงามยิ่งกว่าหญิงใดๆในโลก มีทุกสรรพสิ่งที่เขาปรารถนาอยากจะทำครอบครอง เป็นความสุขที่สายตาของเขาไม่เคยประจักษ์มาก่อน หูของเขาไม่เคย

ได้ยืนมาก่อน จิตใจของเขาไม่เคยรับรู้มาก่อนมันเป็นรางวัลที่ไม่มีวันสลายและจบสิ้น แต่มันจะคงอยู่ตลอดกาล แอ่งน้ำแห่งสวรรค์จะประเสริฐและดีกว่าโลกและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก มันจะส่งกลิ่นหอมแต่ผู้หนึ่งผู้ใดก่อนเขาจะเดินทางถึง 40 ปี และรางวัลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งสวรรค์ คือ การได้ชื่นชมพระพักตร์ของพระองค์ ของเหล่าผู้ภักดีด้วยสายตาของพวกเขาเอง

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับสวรรค์ว่า :

﴿ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴾

(آل عمران : 133)

ความว่า : “และพวกเจ้าจงรีบเร่งกันไปสู่การอภัยโทษจากพระเจ้าของพวกเขาเจ้า และไปสู่สวรรค์ซึ่งความกว้างของมันนั้น คือบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน โดยที่มันถูกเตรียมไว้สำหรับบรรดาผู้ที่ยำเกรง”

(อาละอิมรอน:133)

และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงตรัสไว้ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนถึงความคงอยู่ถาวรและตลอดกาล ไม่มีการสูญสลายของสวรรค์ว่า :

﴿ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴾

(الفركان : 75-76)

ความว่า : “เขาเหล่านั้นจะได้รับการตอบแทน ในการที่พวกเขาอดทน และพวกเขาจะ ได้พบการกล่าวคำต้อนรับและสลาม. โดยพำนักอยู่ในนั้นอย่างถาวร เป็นที่พำนักและที่อาศัยที่น่าอภิรมย์แท้ ๆ”

(อัลฟุรกอน : 75-76)

ส่วนผู้ที่ทรยศนั้น เขาจะถูกปิดกั้นจากการมองเห็นพระพักตร์ของอัลลอฮฺ ﷻ และผู้ใดปฏิเสธการเห็นพระพักตร์ของอัลลอฮฺ ﷻ ของบรรดาผู้ศรัทธาที่มีต่อพระเจ้าของพวกเขา เขาจะไม่มีสิทธิได้เห็นเช่นกัน

ขุมรานั้น เป็นที่จองจำแห่งการลงโทษของผู้ทรยศและปฏิเสธศรัทธา มันเต็มไปด้วยการลงโทษที่หลากหลายซึ่งล้วนแล้วแต่สาหัสสาขัณฑ์ ผู้คุมราก็จะโหดเหี้ยมและหยาบคายเป็นที่สุด ผู้ปฏิเสธจะถูกจองจำไปตลอดกาล ไม่มีอาหารสำหรับพวกเขา นอกจากผลอัลซัคกูม (เป็น

ผลไม้ในนรกที่รูปร่างน่าขะเขยงเป็นที่สุดและมีกลิ่นเหม็น) ไม่มีเครื่องดื่มใดนอกจากน้ำที่เดือด
 ผ่านอยู่ตลอดเวลา ไฟนรกจะร้อนเป็นทวีคูณถึง 70 เท่าของไฟบนโลกคุณยา ทุก ๆ ครั้งการทิวคูณ
 จะยิ่งเพิ่มความร้อนให้รุนแรงยิ่งกว่าเดิม

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสเกี่ยวกับนรกว่า :

﴿ وَأَتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴾

(آل عمران : 131)

ความว่า : “และพวกเจ้าจงเกรงกลัวไฟนรกที่ถูกเตรียมไว้สำหรับบรรดาผู้
 ปฏิเสธศรัทธาเถิด”

(อาละอิมรอน : 131)

และอัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ในสุเราะฮ์อัลฟุรกอนถึงความคงอยู่ถาวรของนรกว่า :

﴿ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴾

﴿ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴾

(الفرقان : 65 - 66)

ความว่า : “และบรรดาผู้ที่กล่าวว่า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าของเรา ขอพระองค์
 ทรงปัดเป่าการลงโทษของนรกให้พ้นไปจากเรา แท้จริงการลงโทษของ
 มันนั้นคงอยู่ตลอดกาล. แท้จริงมันเป็นที่อยู่และที่พำนักอันเลวร้ายยิ่ง”

(อัลฟุรกอน : 65-66)

4.2.6 การอิมานต่อการกำหนดสถานะของอัลลอฮ์ ﷻ

4.2.6.1 ความหมายของการกำหนดสถานะ

อัลอุษัยมีน (al-Uthaimin, 2000:38) กล่าวว่า : “การศรัทธาต่อคุณสถานะของอัลลอฮ์
 ﷻ คือการศรัทธาต่อการที่พระองค์ได้ทรงกำหนดสิ่งต่าง ๆ ที่มีต่อทุกสรรพสิ่ง โดยเชื่อว่าพระองค์
 ทรงรับรู้ล่วงหน้ามาแล้วและได้กำหนดเป็นไปตามเหตุผลหรือความประสงค์ของพระองค์”

อับดุลการีม (‘Abd al-Karim, 1988 : 13) กล่าวว่า : “คุณสถานะของอัลลอฮ์ ﷻ
 (القدر و القضاء) หมายถึง “การที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงรับรู้ล่วงหน้าทุกสรรพสิ่งทั้งมวลตามความ
 ประสงค์ของพระองค์ และพระองค์ทรงบังเกิดทุกสรรพสิ่งตามที่พระองค์ทรงกำหนดมาแล้ว และ
 หลังจากนั้นทุกสรรพสิ่งจะเป็นไปตามความประสงค์ของพระองค์ โดยจะไม่มีสิ่งใดที่อยู่
 นอกเหนือจากความประสงค์ของพระองค์ไม่ว่าจะเป็นกากระทำของมนุษย์หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งเรื่อง

ดังกล่าวนี้ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี สิ่งที่เป็นผลบุญหรือเป็นบาป เช่นเดียวกับทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับมวลมนุษย์และสรรพสิ่งทุกอย่างจะไม่ออกจากการ ความประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ ...”

จากความหมายข้างต้นเข้าใจได้ว่า การอิมานต่อการกำหนดสถานะของ อัลลอฮ์ ﷻ หมายถึง การที่มนุษย์คนหนึ่งได้เชื่อมั่นว่าความดีและความชั่วต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกำหนดของอัลลอฮ์ ﷻ พระองค์ทรงกระทำทุกสิ่งทุกอย่างตามที่พระองค์ทรงประสงค์ ทุกสิ่งจะไม่เกิดขึ้นนอกจากด้วยพระประสงค์ของพระองค์จะ ไม่มีสิ่งใดอยู่นอกเหนือพระประสงค์ของพระองค์ และไม่มีสิ่งใดในโลกนี้ที่อยู่เหนือกำหนดการของพระองค์ ทุกๆสิ่งจะไม่เกิดขึ้นนอกจากการบริหารของพระองค์ และจะไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงพ้นจากกำหนดการที่พระองค์ทรงกำหนดไว้บนตัวเขาได้ จะไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นเหนือขอบเขตที่พระองค์ทรงกำหนดไว้ในกระดามะหุฟุซ เพราะพระองค์คือ พระผู้ทรงสร้างการกระทำของมนุษย์ทั้งหลาย ผู้ทรงสร้างความคิดและความชั่ว ถึงกระนั้น พระองค์ก็สั่งกำชับให้บ่าวของพระองค์หมั่นทำความดีและห้ามไม่ให้พวกเขาทำความชั่ว และปล่อยให้พวกเขามีอิสระในการเลือกปฏิบัติ โดยปราศจากการบังคับ แต่ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นไปตามการกำหนดและความประสงค์ของพระองค์ทั้งสิ้น พระองค์ทรงชี้ทางนำแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และทรงทำให้หลงทางสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ ตามเหตุผลที่พระองค์เท่านั้นทรงทราบ ซึ่งพระองค์จะไม่ถูกสอบสวนในสิ่งที่พระองค์ทรงกระทำ แต่บรรดาบ่าวของพระองค์ต้องถูกสอบสวนในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้ (Nasir, 1995 : 496)

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าวไว้ในเรื่องนี้ว่า :

((كُلُّ شَيْءٍ بِقَدَرٍ حَتَّى الْعَجْزِ وَالْكَيْسِ أَوِ الْكَيْسِ وَالْعَجْزِ))

(رواه مسلم، 1996: 420/16)

ความว่า : “ทุกๆ สิ่งเป็นไปตามลิขิต (ของอัลลอฮ์ ﷻ) ไม่ว่าจะเป็ความอ่อนแอหรือความเก่งกาจสามารถก็ตาม”

(บันทึกโดย Muslim, 1996 : 16 /420)

4.2.6.2 ลำดับของการกำหนดสถานะทั้งสิ้น

การศรัทธาต่อกำหนดภาวะของอัลลอฮ์ ﷻ มีอยู่สี่ระดับด้วยกันต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง ความรู้(العِلْم)ศรัทธาว่าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงรอบรู้ในทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งในส่วนปลีกย่อยและรายละเอียดของแต่ละสิ่ง และพระองค์ทรงรอบรู้เกี่ยวกับทุกสิ่งทีพระองค์ทรงสร้างมาก่อนทีพระองค์จะทรงเนรมิตและสร้างสิ่งนั้นขึ้นมาและพระองค์ทรงรอบรู้ถึงปัจจัยยังชีพของทุกสรรพสิ่งอายุขัยของพวกเขา คำพูดของพวกเขา การกระทำของพวกเขา และทุก ๆ การ

เคลื่อนไหวและหยุดนิ่งและสิ่งที่เป็นความลับและเปิดเผยพระองค์ทรงรอบรู้ว่ามีผู้ใดในหมู่พวกเขาที่เป็นชาวสวรรค์และผู้ใดเป็นชาวนรก

ประการที่สอง การบันทึก (الكتابة) การศรัทธาต่อการบันทึกสิ่งดังกล่าวหมายความว่าอัลลอฮฺ ﷻ ทรงบันทึกกำหนดการทุกอย่างที่จะให้เกิดขึ้นกับบ่าวของพระองค์ และถูกรักษาไว้ ณ กระดาน มะหฺฟูฮฺ

ประการที่สาม ความประสงค์ (المشيئة) ศรัทธาต่อความประสงค์ของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ต้องเกิดขึ้น โดยไม่มีสิ่งใดสามารถยับยั้งได้ และศรัทธาต่ออำนาจความเกรียงไกรของพระองค์ที่ไม่มีผู้ใดสามารถทำให้ พระองค์เพื่องพลาหรืออ่อนแอได้ ดังนั้นเหตุการณ์ต่าง ๆ ล้วนเกิดขึ้นด้วยประสงค์และอำนาจของพระองค์ทั้งสิ้น สิ่งใดที่พระองค์ทรงประสงค์ จะให้เกิดขึ้นต้องเกิด และสิ่งใดที่พระองค์ไม่ทรงประสงค์จะให้เกิดขึ้นก็จะไม่เกิดอย่างแน่นอน

ประการที่สี่ การสร้าง (الخلق) ศรัทธาว่าอัลลอฮฺ ﷻ คือ ผู้ให้บังเกิดทุกสิ่งทุกอย่าง และพระองค์คือองค์อภิบาลและผู้ทรงสร้างแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้นสิ่งอื่นนอกเหนือจากพระองค์ ล้วนเป็นสิ่งที่ถูกพระองค์สร้างขึ้น และพระองค์มีอำนาจเหนือทุกสิ่ง

ระดับต่าง ๆ ทั้งสี่เหล่านี้ มันประมวลเอาไว้ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นจากอัลลอฮฺ ﷻ และสิ่งที่เกิดขึ้นจากบรรดาบ่าวด้วย ดังนั้นทุกสิ่งทุกอย่างที่บรรดาบ่าวประกอบขึ้นจากคำพูดต่าง ๆ หรือการละทิ้งต่าง ๆ มันก็เป็นสิ่งที่ถูกรู้จักแต่อัลลอฮฺ ﷻ มันเป็นสิ่งที่ถูกบันทึกเอาไว้ ณ ที่พระองค์ และอัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงประสงค์มันและพระองค์ได้ทรงสร้างมันขึ้นมาด้วย.

4.2.6.3 แนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกำหนดสภาวะ

การศรัทธาต่อการกำหนดสภาวะของอัลลอฮฺ ﷻ ตามแนวทางของชาวสลัฟที่ยึดมั่นในอัลกุรอาน และสุนนะฮฺของท่านเราะฮฺลุล ﷺ คือการศรัทธาว่า อัลลอฮฺ ﷻ พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงสร้าง ผู้ปกครองทุกสิ่ง พระองค์ทรงกำหนดและลิขิตความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ ก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างสิ่งเหล่านั้นขึ้นมาเสียอีก พระองค์ได้ทรงกำหนดอายุ ปัจจัยยังชีพ พฤติกรรมการกระทำ และสิ่งที่เกิดขึ้นเอาไว้แล้ว ไม่ว่าจะมีความสุข หรือความทุกข์ก็ตาม สิ่งใดที่พระองค์ทรงประสงค์ย่อมต้องเกิด สิ่งใดที่ไม่ทรงประสงค์ย่อมไม่มีทางที่จะเกิดขึ้นมาได้เลย พระองค์ทรงรอบรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น และสิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น และหากมันจะเกิดขึ้นพระองค์ก็ทรงรู้ดีว่ามันจะเกิดขึ้นอย่างไร พระองค์ทรงปรีชาสามารถเหนือทุกสิ่ง ทรงให้ผู้ใดเข้าใจสัจธรรม หรือหลงผิดไปได้ แต่ขณะเดียวกันปวงบ่าวเองก็มีเจตนาความตั้งใจในอันที่จะกระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นไปตามการลิขิตของอัลลอฮฺ ﷻ โดยมนุษย์เองต้องเชื่อมั่นว่าตนเองนั้นจะมีเจตนาทำสิ่งใดเพียงลำพังมิได้ เว้นแต่จะต้องเป็นไปตามพระประสงค์แห่งอัลลอฮฺ ﷻ ด้วย

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสร้างและกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ขึ้นมา โดยมนุษย์เอง คือผู้ลงมือปฏิบัติโดยตรง ฉะนั้น จึงไม่อาจนำเอาการลิขิตของอัลลอฮ์ ﷻ นี้มาเป็นข้ออ้างหักล้างต่อพระองค์ได้เมื่อมนุษย์ได้ละเมิด โดยปฏิบัติในสิ่งที่ต้องห้ามปฏิบัติ ยิ่งไปกว่านั้นมันยังเป็นเหตุผลที่กลับมาหักล้างต่อมนุษย์เองอีกต่างหาก.

และเป็นการอนุญาตให้อ้างถึงลิขิตของอัลลอฮ์ ﷻ มาอ้างในทุกขกัย ความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นแต่ไม่อนุญาตให้นำไปอ้างในการประกอบความชั่วและความผิด (เช่น ทำความผิดแล้วอ้างว่าเป็นการลิขิตของอัลลอฮ์ ﷻ) ดังที่ท่านนบี ﷺ ได้ทรงเล่าถึงการโต้เถียงของท่านนบีอาดัมกับท่านนบีมุซาว่า :

((اِحْتَجَّ آدَمُ وَمُوسَى فَقَالَ لَهُ مُوسَى أَنْتَ آدَمُ الَّذِي أَخْرَجْتَكَ خَطِيئَتِكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَقَالَ لَهُ آدَمُ أَنْتَ مُوسَى الَّذِي اصْطَفَاكَ اللَّهُ بِرِسَالَتِهِ وَبِكَلَامِهِ ثُمَّ تَلَوْمُنِي عَلَى أَمْرٍ قَدْ قَدَّرَ عَلَيَّ قَبْلَ أَنْ أُخْلَقَ فَحَجَّ آدَمُ مُوسَى))

(رواه مسلم، 1996 : 418/16)

ความว่า : “อาดัมและมุซาต่างก็ได้กั้น มุซาก็กล่าวว่า : ท่านคือ อาดัม ผู้ซึ่งที่ความผิดของท่านได้ทำให้ท่านต้องออกจากสวรรค์ใช่ไหม? อาดัมก็กล่าวว่า : ท่านก็คือมุซา ผู้ซึ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงเลือกท่านด้วยบรรดาสารของพระองค์ (พระองค์ทรงประทานคำภีร์อัลเตอรอตให้แก่ท่านนบีมุซา และทรงตรัสแก่ท่านโดยตรง) และพระคำรัสแห่งพระองค์ใช่ไหม? โฉนท่านจึงกล่าวตำหนิฉันในเรื่องที่ถูกลิขิตให้เกิดขึ้นกับฉัน ก่อนที่ฉันจะถูกสร้างขึ้นมาเสียอีก อาดัมก็ได้ตอบโต้มุซาไปเช่นนั้น”

(บันทึกโดย Muslim, 1996 : 16 / 418)

ส่วนกลุ่มชนผู้หลงผิดเกี่ยวกับกฎกำหนดมีสองกลุ่มใหญ่ด้วยกัน

กลุ่มแรก อัลญะบะรียะฮ์ ได้กล่าวอ้างว่า แท้จริงปวงบ่าวได้ถูกบังคับต่อการทำงานของเขา โดยที่ไม่มีสิทธิในการเลือกสรรและแสดงความสามารถของตน

กลุ่มที่สอง อัลเกาะดะรียะฮ์ ได้กล่าวอ้างว่า แท้จริงปวงบาวนั้นมีสิทธิเป็นเอกเทศต่อหน้าที่การกระทำ สิทธิในการเลือกสรรตามความต้องการ และความสารถของตน มิได้ขึ้นอยู่กับพระประสงค์แห่งอัลลอฮ์แต่อย่างใด แต่กฎกำหนดของพระองค์มีผลต่อการกระทำนั้น

การโต้ตอบสำหรับกลุ่มแรก ด้วยบทบัญญัติอิสลามและสิ่งที่ปรากฏขึ้นดังนี้

1. หลักฐานด้วยบทบัญญัติอิสลาม

แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงยืนยันแก่ปวงบ่าวของพระองค์แล้วว่า เขามีสิทธิในการ

เลือกความต้องการและการงานของตน ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۗ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ۗ ﴾

(الكهف: 29)

ความว่า : “และจงกล่าวเถิดมุฮัมมัด ศาสนธรรมนั้นมาจากพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของพวกเจ้า ดังนั้น ผู้ใดประสงค์ก็จงศรัทธา และผู้ใดประสงค์ก็จงปฏิเสธ แท้จริงเราได้เตรียมไฟนรกไว้สำหรับพวกอธรรมซึ่งกำแพงของมันล้อมรอบพวกเขา และถ้าพวกเขาร้องขอความช่วยเหลือก็จะถูกช่วยเหลือด้วยน้ำเสมือนน้ำทองแดงเดือดลวกใบหน้า มันเป็นน้ำดื่มที่ชั่วช้าและเป็นที่ทำหน้าที่เลวร้าย”

(อัลกะฮฟี : 29)

2. หลักฐานต่อหลักความจริง

จากข้อเท็จจริงมนุษย์ทราบถึงความแตกต่างระหว่างการกระทำโดยความสมัครใจ ทำด้วยความต้องการของตนเอง เช่น การกิน การดื่ม และการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ โดยปราศจากความต้องการ เช่น การเจ็บป่วย การพลัดหล่น ในครั้งแรกเขาได้เลือกกระทำด้วยความต้องการปราศจากการขู่เข็ญบังคับ ส่วนในครั้งที่สอง เขาไม่ได้เลือกที่จะทำและไม่ต้องการให้มันเกิดขึ้น

การได้ตอบกลุ่มที่สอง อัลเกาะคะรียะฮ์ ด้วยหลักฐานกฎข้อบังคับทางศาสนบัญญัติและสติปัญญามนุษย์

1. หลักฐานด้วยกฎข้อบังคับทางศาสนบัญญัติ

แท้จริงอัลลอฮ์ คือ ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่ง และทุกสรรพสิ่งเกิดขึ้นด้วยการอนุญาติ และพระประสงค์ของพระองค์ อัลลอฮ์ ﷻ ทรงอธิบายในคัมภีร์อัลกุรอานว่าการกระทำของปวงบ่าวเกิดขึ้น ด้วยพระประสงค์ของพระองค์ ดังที่ทรงตรัสว่า :

﴿ ... وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ أَحْتَلَفُوا فَعَمَّيْهِمْ مَنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا وَلَكِنْ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۗ ﴾

(البقرة : 253)

ความว่า : “...และมาตรว่าอัลเลาะห์ ทรงประสงค์ แน่นอนบรรดา ผู้อยู่ในยุคหลังพวกเขา ก็ไม่ต้องรบพุ่งกัน ภายหลังจากบรรดา (หลักฐาน) ที่ขัดแย้ง ได้มาสู่พวกเขาแล้ว และแต่ทว่าพวกเขา ได้พิพาทกัน ซึ่งมีบางคนของพวกเขา เป็นผู้ศรัทธา และบางคนของพวกเขา เป็นผู้ปฏิเสธ และมาตรว่าอัลเลาะห์ ทรงประสงค์แล้ว ไชรี แน่นอนพวกเขาก็จะรบพุ่งกัน แต่ทว่าอัลเลาะห์ ทรงกระทำไปตามที่พระองค์ทรงประสงค์ ”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 253)

2.หลักฐานด้วยสติปัญญามนุษย์

จักรวาลทั้งหลายเป็นกรรมสิทธิ์แห่งอัลลอฮ์ มนุษย์ได้กำเนิดมาในจักรวาลใบนี้ มนุษย์จึงอยู่ภายใต้กรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจ ไม่สามารถที่จะทำการใด ๆ นอกจากจะต้องได้รับอนุญาตและด้วยความประสงค์ของผู้ถือกรรมสิทธิ์นั้นเท่านั้น (al-‘Uthaimin , 1988 :40 -41)

4.2.6.4 ผลของการอีมานต่อการกำหนดสภาวะ

การศรัทธาต่อการกำหนดสภาวะเป็นหนึ่งในหลักการศรัทธาหกประการ ซึ่งมีผลต่อผู้ศรัทธาหลายประการด้วยกันดังนี้

1.ผลของการศรัทธาต่อการกำหนดสภาวะที่สำคัญที่สุด คือ ทำให้การศรัทธาของบุคคลหนึ่งบุคคลใดนั้นครบสมบูรณ์ตามหลักการศาสนาอิสลาม

2.ทำให้จิตใจสงบ มีความอบอุ่นใจหรือสบายใจ ไม่วิตกกังวลจนเกินไปในการดำเนินชีวิตอยู่บนโลกนี้เมื่อต้องประสบกับปัญหาชีวิต ทั้งนี้เพราะผู้ศรัทธายอมรับรู้ว่า สิ่งที่มาประสบกับตนนั้นเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดมาแล้วสุดที่จะหลีกเลี่ยงให้พ้นได้ การตระหนักเช่นนี้ทำให้จิตใจสงบอบอุ่น มีการยอมรับและทำใจได้ ซึ่งผิดกับผู้ที่ไม่มีอีมานในเรื่องนี้ เขาจะมีแต่ความวิตกกังวล โศกเศร้า หมกมุ่นครุ่นคิด เบื่อหน่ายต่อชีวิต หาทางออกไม่ได้นอกจากการฆ่าตัวตายเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะเขาเหล่านั้นไม่มีสิ่งยึดเหนี่ยวใด ๆ นั่นเอง

3.ทำให้มีจุดยืนอันมั่นคงต่ออัลลอฮ์ ﷻ ไม่ว่าเหตุการณ์จะมาประสบกับเขาในสภาพใด ทั้งนี้ก็เพราะเขาตระหนักดีว่า ชีวิตคือสนามแห่งการทดสอบ ทุกสิ่งย่อมผันแปรเปลี่ยนได้

4.ทำให้สามารถปรับสภาพจากการสูญเสียไปสู่สภาพแห่งการได้รับ สามารถปรับสภาพจากความเดือดร้อนไปสู่สภาพแห่งการได้รับผลบุญ

5.ทำให้มีพลังผลักดันในการทำงานต่อไปโดยไม่หวั่นเกรงความตาย ทั้งนี้ก็เพราะเขารู้ดีว่าความตายนั้นไม่ใช่สิ่งที่ใคร ๆ จะหลีกเลี่ยงให้พ้น เพราะเมื่อกำหนดอายุขัย(อาญ์ล)มาถึง ผู้ใด

ก็ไม่สามารถประวิงเวลาหรือยืดเวลาออกไปอีกต่อไปได้ (al-Fauzan : 1414, 229-231)

6.และการศรัทธาต่อกำหนดภาวะสามารถจัดโรคร้ายต์ ่างๆมากมายที่กำลังโหมกระหน่ำอยู่ในสังคมมนุษย์ และบ่มเพาะความรู้สึกเกลียดชังระหว่างพี่น้องมุสลิมด้วยกัน อาทิความรู้สึกอิจฉาริษยาอันเลวทราม เพราะมอมีนผู้ศรัทธาจะไม่อิจฉาต่อผู้อื่นในสิ่งที่อัลลอฮ์ได้ทรงประทานแก่เขา เพราะเขาตระหนักดีว่าอัลลอฮ์เป็นผู้ที่ประทานทรัพย์สินและคลบ้นคาลสิ่งเหล่านั้นให้แก่เขา และเขาทราบดีว่าเมื่อใดที่เขารู้สึกอิจฉาผู้อื่นก็แสดงว่าเขากำลังละเมิดต่อกำหนดภาวะของอัลลอฮ์อยู่ ดังนั้นเขาก็จะอดกลั้นและยับยั้งความรู้สึกนั้นไว้ (al-Majallah,1993 :250)

4.3 อะกีดะฮฺวะลาอ์และบะร่อ

4.3.1 ความหมายของวะลาอ์และบะร่อ

4.3.1.1 ทางด้านภาษา

วะลาอ์ (الْوَلَاءُ) ในทางภาษาหมายถึง การให้ความรัก (الْمَحَبَّةُ) ความช่วยเหลือ (التَّنَصُّرُ) และการเชื่อฟังปฏิบัติตาม (الْإِطَاعَةُ) อันแสดงออกถึงความรู้สึกใกล้ชิดหรือสนิทสนม คำนี้ถูกใช้เหมือนกันกับคำว่า มุวาลาด(الْمُوَالَاةُ) ซึ่งการนำคำใดคำหนึ่งมาใช้ก็จะให้ความหมายเดียวกัน (al-Athariy , 2002 : 133)

ส่วนบะร่อ(الْبِرَاءُ) ด้านภาษามาจากคำกริยาที่ว่า บะริอะ แปลว่า เขาได้ปลดปล่อยและพ้นมลทินหรือเขาบริสุทธิ์และห่างไกลหรือเขาได้ผ่อนปรนและดักเตือน (Ibn Manzur ,1997: 1/356) คำนี้ถูกใช้เหมือนกันกับคำว่า มุอาดาตุ (الْمُعَادَاةُ) .

4.3.1.2 ทางด้านวิชาการ

วะลาอ์ (الْوَلَاءُ) ในทางวิชาการหมายถึง การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังตรีศของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ .... ﴾

(التوبة : 71)

ความว่า : “และบรรดามุมีนชาย และบรรดามุมีนหญิงนั้น บางส่วนของพวกเขาดังเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน....”

(อัตเตาบะฮฺ : 71)

ท่านอิมามอิบนุ กะษีร ได้อธิบายคำตรีศของอัลลอฮ์ ﷻ ข้างต้นว่าพวกเขาเหล่านั้นได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังคำกล่าวของท่านเราะสูล ﷺ ในหะดีษเศาะหิหฺบทหนึ่งที่ว่า :

((الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا)) وَشَبَكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ ((

(رواه البخاري، 1987: 10/468)

ความว่า : “ผู้มีศรัทธาต่อผู้มีศรัทธานั้นเปรียบดังอาคารที่ส่วนหนึ่งของมัน
ผนึกเข้ากันกับอีกส่วนหนึ่ง(อย่างแน่นหนามั่นคง)และท่านได้เอานิ้วของ
ท่านประสานเข้าด้วยกัน”

(บันทึกโดย al-Bukhārī, 1987: 10/468)

และจากอายะฮ์ข้างค้ำว่า เอลิยาอ (أولياء) เป็นคำพหูพจน์ของคำว่า วะลีย (ولي) เป็น
คำภาษาอาหรับที่มีหลายความหมายเช่นแปลว่า มิตร นาย พระเจ้า ผู้ให้การช่วยเหลือ ผู้ให้การ
สนับสนุน หรือคนใกล้ชิด ซึ่งทั้งหมดล้วนให้ความหมายว่า เป็นผู้ที่เราให้ความรักทั้งสิ้น ดังนั้น
ความหมายทางวิชาการของวะลาอ์จึงมีรากฐานมาจากธาตุแท้ของคำในภาษาอาหรับว่า อัลหุบ
(الحُب) แปลว่า ความรัก

ส่วนความหมาย บะรออ์ในทางวิชาการจะไม่แตกต่างกันกับทางด้านภาษาเพราะ
นิยามของคำว่าบะรออ์จะไม่ออกห่างจากความหมายดังนี้ 1. การปลีกตัวออกห่าง 2. การเป็น ศัตรู 3.
การปลดปล่อยตัวเอง 4. การเกลียดชัง (Ibn Kathīr, 1993: 4/348)

4.3.2 บัญญัติอิสลามเกี่ยวกับวะลาอ์และบะรออ์

อัลกุรอานได้นำเสนอในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจนว่าการวะลาอ์ของมุอ์มินนั้นจะต้องมี
แต่อัลลอฮ์ ﷻ เราะฮูตของพระองค์ และผู้ศรัทธาที่เรียกร้องมนุษย์สู่ความดี และยับยั้งจากความชั่ว
ดำรงละหมาด จ่ายชะกาต ฎออัต(เชื้อฟิง)และยอมจำนนต่ออัลลอฮ์และเราะฮูตของพระองค์ ดัง
ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾

(التوبة : 71)

ความว่า : “และบรรดามุอ์มินชาย และบรรดามุอ์มินหญิงนั้นบางส่วนของ
พวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน ซึ่งพวกเขาจะใช้ให้ปฏิบัติ
ในสิ่งที่ชอบและห้ามปรามในสิ่งที่ไม่ชอบและพวกเขาจะดำรงไว้ซึ่งการ
ละหมาดและจ่ายชะกาต และภักดีต่ออัลลอฮ์และเราะฮูตของพระองค์

ชนเหล่านี้แหละ อัลลอฮ์จะทรงเอ็นดูเมตตาแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮ์
นั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัตเตาบะฮ์ : 71)

และอัลกุรอานยังได้นำเสนอในรูปแบบของการห้ามมุอ์มินไม่ให้ทำการวะลาอ์ต่อ
ศัตรูของอัลลอฮ์ หรือทำการบะรออ์ คือปลดปล่อยตัวเองและตัดความสัมพันธ์อันที่มิตรสหาย กับ
กลุ่มบุคคลต่อไปนี้

1. บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาที่นำผู้คนออกจากความสว่างสู่ความมืด ปฏิเสธศัจธรรม
และขับไล่เราะฮ์ลุและผู้ศรัทธา ดังคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَنَّةً وَيُحَذِّرْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ
وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴾

(آل عمران : 28)

ความว่า : “ผู้ศรัทธาทั้งหลายนั้น จงอย่าได้ยึดเอาบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา
เป็นมิตรอื่นจากบรรดามุอ์มิน และผู้ใดกระทำเช่นนั้น เขาย่อมไม่อยู่ใน
สิ่งใดที่มาจากอัลลอฮ์ (กล่าวคือถ้ามุอ์มินคนใดเอาผู้ปฏิเสธศรัทธามา
เป็นมิตรรู้เห็นความลับต่างๆของมุสลิมินแล้ว เขาไม่ได้ตั้งอยู่ในศาสนา
ของอัลลอฮ์ แต่อย่างใด) นอกจากพวกเขาจะป้องกัน (ให้พ้นอันตราย)
จากพวกเขาจริงๆเท่านั้น และอัลลอฮ์ทรงเตือนพวกเขาให้ยำเกรง
พระองค์และยังอัลลอฮ์นั้นคือการกลับไป (ของพวกเขา)”

(อาละอิมรอน : 28)

2. อะฮ์ลุคิตาบ ซึ่งได้แก่ยะฮูดี(ยิว) และนัศรอની(คริสเตียน) ที่มีความอิจฉาริษยาและ
ความเกลียดชังอันถาวรต่อบรรดาผู้ศรัทธา ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴾

(المائدة : 51)

ความว่า : “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงอย่าได้ยึดเอาชาวยิวและชาวคริสต์เป็น
มิตร บางส่วนของพวกเขาคือมิตรของอีกบางส่วน และผู้ใดในหมู่พวก

เจ้าอาพาพวกเขามาเป็นมิตรแล้วไซ้ แน่แน่นอนผู้นั้นก็เป็นคนหนึ่งในพวกเขา แท้จริงอัลลอฮ์นั้นไม่ทรงแนะนำกลุ่มชนที่อธรรม”

(อัลมาอิดะฮ์ : 51)

4.3.3 แนวทางของอะฮ์ลิสสุนนะฮ์ในเรื่องการวะลาอ์และบะรออ์

ชาวอะฮ์ลิสสุนนะฮ์ได้แบ่งมนุษย์ในเรื่องนี้ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันดังนี้

ประเภทแรก : ผู้ที่พึงเป็นมิตรด้วยโดยสมบูรณ์

หมายถึง บรรดาผู้ศรัทธาด้วยกันคือผู้ซึ่งศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และเราะฮ์สุล ﷺ และ

ดำรงหลักการต่าง ๆ ของศาสนาเอาไว้อย่างเคร่งครัดและบริสุทธิ์ใจ

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴾

(المائدة : 55)

ความว่า : “แท้จริงผู้ที่เป็มิตรของพวกเขาเจ้านั้น คืออัลลอฮ์ และเราะฮ์สุล
ของพระองค์ และบรรดาผู้ศรัทธาที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และชำระ
ซะกาตและขณะเดียวกันพวกเขาก็เป็นผู้นอบน้อม”

(อัลมาอิดะฮ์ : 55)

ประเภทที่สอง: ผู้ที่พึงเป็นมิตรด้วยในบางกรณีและเป็นศัตรูในบางกรณี

เช่น บรรดามุสลิมผู้ที่ชอบฝ่าฝืนทำชั่วโดยละเลยหลักปฏิบัติจำเป็นบางอย่าง และ
การกระทำสิ่งทีหะรอมบางอย่าง แต่ไม่เข้าข่ายการตกศาสนาหรือเป็นกัฟร ในกรณีนี้จำเป็นต้อง
ตัดเตือนและปฏิเสธพฤติกรรมของพวกเขา โดยจะนั่งเฉยหรือดูคยต่อความชั่วเหล่านั้นไม่ได้ แต่
ให้แสดงปฏิกิริยาและกำชับพวกเขาให้ทำความดีและหักห้ามต่อความชั่ว และต้องมีบทลงโทษใน
ความผิดด้วย จนกว่าพวกเขาจะหยุดยั้งการกระทำความชั่วเหล่านั้น และเตาะฮ์ฮ์ปรับปรุงตนเอง

ท่านนบี ﷺ ได้ปฏิบัติต่อเศาะหาบะฮ์ท่านหนึ่งชื่อ อับดุลลอฮ์ เป็น หิมาร เมื่อเขาถูก
นำตัวมาในสภาพที่เมาเหล้าไม่ได้สติ เมื่อปรากฏตัวเหล่าเศาะหาบะฮ์ส่วนหนึ่งต่างก็กล่าวสาปแช่ง
เขา ท่านเราะฮ์สุล ﷺ จึงกล่าวปรามว่า :

((لَا تَلْعَنُوهُ إِنَّهُ يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ))

(أخرجه البخاري، 1987: 77/12)

ความว่า : “พวกท่านจงอย่าได้สาปแช่งเขาเลย เพราะเขายังมีความรักต่ออัลลอฮ์ และรักเราะฮ์สุลของพระองค์อยู่”

(บันทึกโดย al-Bukhārī, 1987:12/77)

ประการที่สาม: ผู้ที่พึงแสดงการเป็นศัตรูด้วยโดยสิ้นเชิง

หมายถึง บรรดามุชริกและกาฟิรทั้งหลาย ที่เป็นปฏิปักษ์ต่ออิสลามไม่ว่าจะเป็นยะฮูดี นัศรอณี มะญูซีย์ รวมทั้งมุสลิมบางคนที่มีพฤติกรรมเยี่ยงคนกาฟิร เช่น คูอาฮ์หรือวิงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ หรือตะวักกัลดต่อสิ่งอื่นหรือคำเหยียบหยามต่อ อัลลอฮ์ ﷻ และเราะฮ์สุล ﷺ หรือศาสนาของพระองค์หรือแยกศาสนาออกจากการใช้ชีวิตประจำวัน โดยเชื่อว่าศาสนา (อิสลาม) นั้นไม่เหมาะกับยุคสมัยปัจจุบันหรือข้อกล่าวหาอื่นๆ

บรรดามุสลิมจำเป็นต้องต่อสู้และพยายามบีบคั้นพวกเหล่านี้และอย่าปล่อยให้พวกเขาบ่อนทำลายหรือสร้างความเสื่อมเสียในสังคม

4.3.4 ข้อแตกต่างระหว่างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับวะลาอ์ต่อผู้ปฏิเสธอัลลอฮ์ ﷻ

อิสลามบัญญัติให้มุสลิมทุกคนมีจริยธรรมอันดีงามในการสมาคมกับผู้อื่น แม้ว่าผู้นั้นจะเป็นคนต่างศาสนา (กาฟิร)

ท่านเราะฮ์สุล ﷺ กล่าวว่า :

((وَخَالِقِ النَّاسِ بِخُلُقٍ حَسَنٍ))

(أخرجه التِّرْمِذِيُّ، 1997: 104/6)

ความว่า : “จงตั้งคัมกับมนุษยด้วยมารยาทอันประเสริฐ”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1997:6/104)⁽¹⁾

การมีมารยาทดีต่อสังคมในกรณีคนต่างศาสนาไม่ถือเป็นเรื่องของวะลาอ์ แต่ถือเป็นเรื่องของมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่มุสลิมทุกคนพึงปฏิบัติในฐานะเป็นประชาชาติตัวอย่างที่อัลลอฮ์ ﷻ ให้อภัยแก่โลกนี้ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า :

﴿ لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتُلُواكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ تُخْرِجُواكُمْ مِنْ دِينِكُمْ

أَنْ تَبْرُوهُمْ وَتُقْسَطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسَطِينَ ﴾

(الممتحنة: 8)

ความว่า : “อัลลอฮ์มิได้ทรงห้ามพวกเจ้าเกี่ยวกับบรรดาผู้ที่มิได้ต่อต้าน

(1) หนังสือนะฮ์สัน (al-Albānī, 2002 : 2/373)

พวกเจ้าในเรื่องศาสนาและพวกเขามิได้ขับไล่พวกเจ้าออกจากบ้านเรือน
ของพวกเจ้า ในการที่พวกเจ้าจะทำความดีแก่พวกเขา และให้ความยุติ
ธรรมแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักผู้ที่มีความยุติธรรม”

(อัลมมตะหินะฮฺ:8)

จากอาเยฮ์ข้างต้นให้ความหมายว่า ผู้ใดก็ตามในหมู่ผู้ปฏิเสธศรัทธาที่สามารถยับยั้ง
สิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน คือการที่ไม่บรรณาการมุสลิมและไม่ขับไล่พวกเขาให้ออกจากถิ่น
ฐานเดิม ดังนั้นบรรณาการมุสลิมจำเป็นที่จะต้องสนองตอบพฤติกรรมดังกล่าวอย่างเหมาะสมด้วยการ
กระทำความดีและให้ความยุติธรรมแก่พวกเขาในการสมาคมบนโลกนี้ (تعامل دنيوي) จิตใจของ
พวกเขาจะต้องไม่รักใคร่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเหล่านั้น เนื่องจากอัลลอฮ์ ﷻ ทรงได้ตรัสไว้ว่า :
(تَبَرُّوهُمْ وَتَقْسِطُوا إِلَيْهِمْ) แปลว่าพวกเจ้าจงทำความดีและให้ความยุติธรรมแก่พวกเขาโดยที่พระองค์
ไม่ได้กล่าวว่า (تَوَالَوْهُمْ وَتُحِبُّوهُمْ) แปลว่าพวกเจ้าจงให้ความรักและความเป็นมิตรแก่พวกเขา
และเช่นเดียวกัน อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงบรรดาบิดามารดาที่ปฏิเสธศรัทธาว่า :

﴿ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۗ
وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۗ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ۗ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴾

(لقمان:15)

ความว่า : “และถ้าเขาทั้งสองบังคับเจ้าให้ตั้งภาคีต่อข้า โดยที่เจ้าไม่มี
ความรู้ในเรื่องนั้น เจ้าอย่าได้เชื่อฟังปฏิบัติตามเขาทั้งสองและจงอดทน
อยู่กับเขาทั้งสองในโลกนี้ด้วยการทำความดี และจงปฏิบัติตามทางของ
ผู้ที่กลับไปสู่ข้า และยิ่งเรานั้นคือทางกลับของพวกเจ้า ดังนั้น ข้าจะบอก
แก่พวกเจ้าในสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไว้”

(ลุกมาน:15)

และครั้งหนึ่งมารดาของท่านหญิงอัสมาอ์ ซึ่งในเวลานั้นเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา
ได้มาหาลูกสาวของเขาอัสมาอ์เพื่อที่จะคงความสัมพันธ์นั้นแม่ลูกตลอดไป ดังนั้นท่านหญิงอัส
มาอ์ก็ได้ขออนุญาตจากท่านเราะฮ์สูลในเรื่องดังกล่าว แล้วท่านเราะฮ์สูลจึงได้กล่าวว่า “จงสายสัมพันธ์
นั้นแม่ลูกกับมารดาของหล่อนเถิด” และที่สำคัญอัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ

﴿وَلَوْ كُنَّا آَبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ...﴾

(المجادلة: 22)

ความว่า :“เจ้าจะไม่พบหมู่ชนใดที่พวกเขาศรัทธาต่ออัลลอฮ์และวัน
ปรโลก รักใคร่ชอบพอผู้ที่ต่อต้านอัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ถึง
แม้ว่าพวกเขาจะเป็นพ่อของพวกเขาหรือลูกหลานของพวกเขา หรือพี่
น้องของพวกเขา หรือเครือญาติของพวกเขาก็ตาม...”

(อัลมูญาอะละฮ์: 22)

ดังนั้นการสานสายสัมพันธ์และการตอบสนองในเรื่องการคบค้าสมาคมบนโลกนี้
เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ส่วนความรักใคร่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก เพราะว่าการสานสายสัมพันธ์และการ
สมาคมที่ดีเป็นการกระตุ้นให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเข้ารับอิสลาม ซึ่งทั้งสองอย่างที่ได้กล่าวมา
ข้างต้นนั้นเป็นวิธีการแบบหนึ่งของการเผยแผ่ในอิสลาม ต่างจากการรักใคร่และการเป็นมิตร ซึ่งทั้ง
สองอย่างข้างต้นเป็นการแสดงให้เห็นถึงการยอมรับและเห็นชอบต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของบรรดาผู้
ปฏิเสธศรัทธาที่จะนำไปสู่การละทิ้งหน้าที่ในการเชิญชวนพวกเขาสู่อิสลาม

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการต้องห้ามในการวะลาอ์บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ซึ่งไม่ได้
หมายความว่าห้ามคบค้าสมาคมกับพวกเขาในการทำธุรกิจที่อนุมัติ(หะลาล) การนำสินค้าเข้าและสิ่ง
แปรรูปที่มีประโยชน์ ตลอดจนการได้รับประโยชน์จากประสบการณ์และสิ่งประดิษฐ์ของพวกเขา
ดังที่ท่านนบีได้จัดจ้างอับนุอัลอูรรอยกฏ อัลลัยษีย์ เพื่อชี้แนะทางทั้ง ๆ ที่เขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา และ
ท่าน นบีก็ได้เคยยืมเงินของชาวยิวบางคน สิ่งเหล่านี้บรรดามุสลิมได้ปฏิบัติตามตลอดในการสั่งนำ
สินค้าเข้าและสิ่งแปรรูปจากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ซึ่งถือว่าพฤติกรรมดังกล่าวอยู่ในกรอบของการ
ซื้อขายระหว่างกันโดยใช้เงินสกุลเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนไม่ใช่เพราะพวกเขามีความประเสริฐหรือ
เหนือกว่า และสิ่งนี้ไม่ใช่เป็นเหตุที่จะก่อให้เกิดความรักใคร่และการเป็นมิตรสหายกับพวกเขา ซึ่ง
แท้ที่จริงแล้ว อัลลอฮ์ ﷻ ได้กำชับให้มอบความรักและการเป็นมิตรสหายกับบรรดาผู้ศรัทธา
ทั้งหลาย. (al-Fauzān :1414, 239-240)

4.4 อะกีอะฮ์ชิรุก

4.4.1 ความหมายของชิรุกทางภาษาและทางวิชาการ

4.4.1.1 ความหมายทางภาษา

คำว่า “ชิรุก” ในทางภาษาเป็นคำภาษาอาหรับที่มีความหมายหลายนัยด้วยกันดังนี้
ความหมายแรก การรวม ปะปน ผสม (المُخَالَطَةُ) การร่วมสมาคม(الْمُصَاحَبَةُ) การ

ร่วมหุ้นส่วน (الْمُشَارَكَةُ) ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴾

(طه:32)

ความว่า : “และให้เขามีส่วนร่วมในกิจการของข้าพระองค์ด้วย”

(กุอฮา : 32)

ความหมายที่สอง การมีส่วนร่วม (التَّصِيبُ وَالْحِظُّ وَالْحِصَّةُ) ดังคำกล่าวของท่านนบี ﷺ ที่ว่า :

((مَنْ أَعْتَقَ شِرْكَاءَ لَهُ فِي عَبْدٍ فَكَانَ لَهُ مَا لَمْ يَبْلُغْ ثَمَنَ الْعَبْدِ قَوْمَ عَلَيْهِ قِيَمَةُ الْعَدْلِ فَأَعْطَى شِرْكَاءَهُ حِصَصَهُمْ وَعَتَقَ عَلَيْهِ الْعَبْدُ وَإِلَّا فَقَدْ عَتَقَ مِنْهُ مَا عَتَقَ))

(أخرجه مسلم، 1996 : 374/10)

ความว่า : “บุคคลใดจะปลดปล่อยทาสที่มีผู้อื่นร่วมเป็นนายด้วยจะต้องเตรียมทรัพย์สิน โดยคำนวณจากค่าตัวทาสเต็มจำนวน แล้วจ่ายแก่ผู้เป็นนายร่วมของทาสดังกล่าวจำนวนครึ่งหนึ่ง หากผู้เป็นนายร่วมไม่ยินยอมถือว่าทาสดังกล่าวได้รับการปลดปล่อยเพียงส่วนของเขา (ครึ่งหนึ่ง)”

(บันทึกโดย Muslim, 1996 : 10 /374)

ความหมายที่สาม การเท่าเทียมกัน (التَّسْوِيَةُ) ดังคำกล่าวอาหรับที่ว่า เงาะรีกุน มุขตะเราะกะ (طَرِيْقٌ مُشْتَرِكٌ) แปลว่าถนนที่มนุษย์ทุกคนใช้ร่วมกันอย่างเท่าเทียมกัน (Ibn Manzūr, 1997 : 7 / 99)

4.4.1.2 ความหมายทางวิชาการ

นักวิชาการอิสลามมีทัศนะที่แตกต่างกันในการให้ความหมายของชริก ถึงแม้ว่าจำนวนคำที่ใช้อธิบายความหมายแต่ละท่านแตกต่างกัน แต่ถือว่าเป็นการเพิ่มความหมายให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดของทัศนะต่าง ๆ ที่สามารถสรุปเป็นสองทัศนะด้วยกัน

ทัศนะแรก นักวิชาการบางท่านเริ่มด้วยการแบ่งประเภทของชริกแล้วให้ความหมายระหว่างการนำเสนอชนิดของชริกแต่ละประเภท

ทัศนะที่สอง นักวิชาการบางส่วนได้ให้ความหมายของชริกในตอนต้น ๆ ดังการให้คำนิยามที่แตกต่างกันต่อไปนี้

1. การนำสิ่งถูกสร้าง (มัตลูฎ) ไปเทียบเคียงกับพระผู้ทรงสร้าง (อัลลอฮ์ ﷻ) ในส่วนที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับพระองค์ อาทิ การให้โทษ การให้คุณ การประทาน การหยุดยั้ง ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิงวอน การกลัว การคาดหวัง การมอบหมายและชนิดต่างๆทั้งหมดของการอิบาดะฮ์ ซึ่งทั้งหมดเป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับอัลลอฮ์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

2. การเบนเบี่ยงชนิดของอิบาดะฮ์เพื่อสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ หรือการ ต่อสู้ต่อสิ่งอื่นใดพร้อมกับอัลลอฮ์ ﷻ หรือการตั้งเจตนาเพื่อสิ่งอื่นใดจากชนิดของอิบาดะฮ์ที่พระองค์ได้ทรงสั่งไว้

3. การนำเอาสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเทียบเคียงเสมอเหมือนร่วมกับอัลลอฮ์ ﷻ โดยการขอคุดอ้อต่อสิ่งนั้นเสมอเหมือนการขอคุดอ้อต่ออัลลอฮ์ ﷻ มีความเกรงกลัว ความหวัง และความรักเสมอเหมือนที่มีต่ออัลลอฮ์ ﷻ หรือการเบนชนิดใดชนิดหนึ่งของอิบาดะฮ์เพื่อสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ (Muhammad Zakariya, 2000: 1/118-119)

จากการนิยามข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าความหมายที่ชัดเจนที่สุดของซิริก คือ การนำเอาผู้หนึ่งผู้ใดหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเทียบเคียงเสมอเหมือนร่วมกับอัลลอฮ์ ﷻ ไม่ว่าจะในรูปบียะฮ์ อุลูฮียะฮ์ และอัสมาอ์วัศซิฟัต .

4.4.2 ความเป็นมาของซิริก

มวลมนุษยชาติตั้งแต่สมัยนบิอาดัมและหลังจากนั้น 1,000 ปี พวกเขาเหล่านั้นจะอยู่บนพื้นฐานของการให้ความเป็นหนึ่งเดียวแด่อัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว ดังที่อบิบัซสได้กล่าวไว้

หลังจากนั้นก็เริ่มปรากฏซิริกในสมัยนบิโนหุ พวกเขาเหล่านั้นได้ทำการเคารพบูชา รูปปั้นที่มีนามว่า วาด สุวาอ ยะฆูญ และนัซรุ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวไว้ในสุเราะฮ์นูหว่า :

﴿ وَقَالُوا لَا تَدْرُنَّ ۗ إِلَٰهَتَكُمْ وَلَا تَدْرُنَّ ۗ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ

﴿ وَنَسْرًا

(نوح : 23)

ความว่า :“และพวกเขาได้กล่าวว่า พวกท่านอย่าได้ทอดทิ้งพระเจ้าทั้งหลายของพวกท่านเป็นอันขาด พวกท่านอย่าได้ทอดทิ้งวัดุด และสุวาอ และยะฆูญ และยะอู๊ก และนัซรุ เป็นอันขาด ”

(นูห : 23)

ด้วยเหตุนี้ พระองค์ก็ได้ส่งนบิโนหุมาแจ้งพวกเขา เพื่อเรียกร้องเชิญชวนไปสู่การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพียงผู้เดียว พร้อมกับประกาศตักเตือนพวกเขาให้รำลึกถึงการลงโทษของ

พระองค์ แต่พวกเขายังดีใจในการที่จะละเมิดขอบเขตการปฏิเสธศรัทธาและอยู่ในความหลงผิด ซึ่งกลุ่มชนส่วนน้อยเท่านั้นที่ยอมรับต่อการเผยแผ่ของนบีนุหุ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะหยิ่งโสและหันหลังต่อการเรียกร้องของท่าน

ดังนั้น อะไรเล่าคือบทลงโทษของพวกเขา ? อัลลอฮฺ ﷻ ได้ลงทัณฑ์พวกเขาด้วยการเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ที่ท่วมโลก ทำให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจมอยู่ใต้น้ำโดยที่ไม่มีใครสักคนรอดชีวิตมาได้ นอกจากผู้ที่ยอมติดตามท่านขึ้นไปอยู่บนเรือ ดังคำตรัสอัลลอฮฺ ﷻ ที่กล่าวไว้ว่า :

﴿ فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴾

(العنكبوت: 15)

ความว่า : “ดังนั้นเราได้ช่วยเขาและพวกพ้องในเรือให้รอดพ้น และเราได้ทำให้มันเป็นสัญญาณหนึ่งแก่ประชาชาติ”

(อัลอังกะบูต : 15)

นี่แหละคือบทลงโทษสำหรับพวกเขาบนโลกนี้ ส่วนบนโลกหน้าพวกเขาก็จะได้รับโทษทัณฑ์ที่แสนสาหัสในนรก

หลังจากนั้นก็ถึงยุคของชนชาวอาด อัลลอฮฺ ﷻ ก็ได้ส่งนบีสูดมายังพวกเขา แต่พฤติกรรมของพวกเขาก็ไม่ต่างไปจากประชาชาติของนบีนุหุ ซึ่งพวกเขาจะมีความดีใจในปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ และตกอยู่ในความหลงผิด แล้วอัลลอฮฺ ﷻ ก็ได้ส่งพายุที่แรงกระหน่ำมาทำลายพวกเขา โดยที่ไม่มีผู้ใดรอดชีวิตเว้นแต่บรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อนบีสูดเท่านั้น

หลังจากนั้นก็มาถึงยุคของษะมุคซึ่งเป็นชนเผ่าของนบีสอลิหุ พวกเขาเหล่านั้นได้เจริญรอยตามพฤติกรรมของชนชาตินบีนุหุและสูด ด้วยการเนรคุณรอสูลหันหลังต่อสัจธรรม และแล้วอัลลอฮฺ ﷻ ก็ได้ลงโทษพวกเขาโดยการให้เกิดแผ่นดินไหวและเกิดฟ้าร้อง ทำให้พวกเขาพินาศยกเว้นบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อนบีสอลิหุเท่านั้นที่ปลอดภัย

ต่อมาก็มีประชาชาติอีกมากมาย เช่น ประชาชาติของนบียิบรอฮีม นบิลูฏ นบิฮุอ์ยิบ นบิยะอูบูน นบิอิสฮาก และนบิยูสุฟ

หลังจากนั้นก็มาถึงยุคของประชาตินบิมูซา นบิฮารูน นบิคาเวด นบิสุลัยมาน จนกระทั่งประชาชาติของนบิตานฮุคท้าย ซึ่งบรรดานบิเหล่านั้นได้เชิญชวนประชาชาติของเขาไปสู่การให้ความเป็นหนึ่งของอัลลอฮฺ ﷻ (Abd al-‘Aziz, 1993:14-16)

อัลลอฮ์ ﷻ ได้บัญญัติไว้ในคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า:

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴾

(الأنبياء: 25)

ความว่า : “และเรามีได้ส่งเราะสุลคนใดก่อนหน้าเจ้านอกจากเราได้
วะหฺยูแก่เขาว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากข้าดังนั้น
พวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้า”

(อัลอัมบิยาฮ์ : 25)

4.4.3 โทษของการชิริกต่ออัลลอฮ์ ﷻ

ชิริกเป็นหนึ่งในบรรดาบาปใหญ่ที่ท่านเราะสุล ﷺ ได้ถูกถามว่า บาปที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ณ อัลลอฮ์ ﷻ คืออะไร ท่านเราะสุล ﷺ จึงตอบว่า การที่ท่านทำให้อัลลอฮ์ ﷻ มีคู่เคียงทั้งที่พระองค์เป็นผู้ทรงบังเกิดท่าน และสิ่งสำคัญที่ทำให้ชิริกเป็นบาปที่ใหญ่ที่สุดก็เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการดังต่อไปนี้ (al-Fauzān ,nd: 8)

1. การนำสิ่งถูกสร้าง (มัลกูค) ไปเทียบเคียงกับพระผู้ทรงสร้าง (อัลลอฮ์ ﷻ) ในส่วนที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะสำหรับพระองค์ ถือได้ว่าเป็นการอธรรม (الظُّم) ที่ใหญ่หลวง เพราะความหมายของการอธรรมคือ การวางสิ่งใดสิ่งหนึ่งในที่ซึ่งไม่ใช่ของมัน

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴾

(لقمان : 13)

ความว่า : “และจงรำลึกเมื่อลูกมานได้กล่าวแก่บุตรของเขา โดยสั่งสอน
เขาว่า โอ้ลูกเอ๋ย เจ้าอย่าได้ตั้งภาคีใด ๆ ต่ออัลลอฮ์ เพราะแท้จริงการตั้ง
ภาคีนั้นเป็นความผิดอย่างมหันต์ โดยแน่นอน”

(ลูกมาน : 13)

2.อัลลอฮ์ ﷻ จะไม่ทรงอภัยโทษแก่ผู้ที่ไม่ทำการเตาบัตจากการกระทำชิริก
อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴾

(النساء : 48)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮ์ จะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูก
ให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์และทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ที่
พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์แล้วแน่นอนเขาก็
ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น ”

(อันนิสาอ์ : 48)

3. อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงให้สวรรค์เป็นที่ต้องห้ามแก่ผู้มีชิริกและวาระสุดท้ายของเขา
คืออยู่ในนรกตลอดกาล

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ ۖ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴾

(المائدة : 72)

ความว่า : “...แท้จริงผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์ แน่แน่นอนอัลลอฮ์จะทรง
ให้สวรรค์เป็นที่ต้องห้ามแก่เขา และที่พำนักของเขานั้นคือนรก และ
สำหรับบรรดาผู้อุชรรมนั้นย่อมไม่มีผู้ช่วยเหลือใด ๆ ”

(อัลมาอิดะฮ์ : 72)

4. การชิริกนั้นจะทำให้ผลของคุณงามความดีที่เคยปฏิบัติถือเป็นโมฆะทั้งหมดดังที่
อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿... وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾

(الأنعام : 88)

ความว่า : “...และหากพวกเขาได้ให้มีภาคีขึ้นแล้ว แน่แน่นอนสิ่งที่พวกเขา

เคยกระทำกันมา ก็สูญสิ้นไปจากพวกเขา”

(อัลอันอาม : 88)

4.4.4 ประเภทต่าง ๆ ของชิริก

จากการศึกษาและค้นคว้าในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าชิริกได้แบ่งออกเป็น 2 ชนิดด้วยกัน ดังที่อุละมาอะฮ์ลิสสุนนะฮ์หลายท่านได้แยกชนิดของชิริก คือ

ชนิดแรก ชิริก อัลอักบ์รฺ (ชิริกใหญ่)

หมายถึง ชิริกที่ทำให้ผู้มีชิริกออกจากศาสนาอิสลามและต้องอยู่ในนรกอย่างถาวร หากว่าเขาไม่เตาบัตจากพฤติกรรมดังกล่าว

ชิริกใหญ่คือ ชิริกที่ทำการเบนเบี่ยงสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากชนิดของอิบาดะฮ์เพื่อสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ อาทิ

- 1) การวิงวอนขอแก่สิ่งอื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ ﷻ
- 2) การแสวงหาความใกล้ชิดด้วยการเชือดพลี หรือการบนบานต่อผู้อื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ ﷻ เช่น จากคนตายในกุบูร ญิน และชัยฏอนต่าง ๆ
- 3) การกล่าวผู้ที่ตายไปแล้ว กล่าวญินและชัยฏอนต่าง ๆ ในการที่จะทำให้เขาเกิดอันตรายหรือทำให้เขาป่วยไข้ได้
- 4) การมอบความหวังต่อสิ่งอื่นไปจากอัลลอฮ์ ﷻ ในสิ่งที่ไม่สามารถจะให้ได้ นอกจากอัลลอฮ์ ﷻ อันได้แก่เรื่องของการให้ความช่วยเหลือเพื่อตอบสนองความต้องการต่าง ๆ และขอ ให้ขจัดความทุกข์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกปฏิบัติกันอยู่ในทุกวันนี้ ณ หลุมฝังศพบรรดาอะลีย์ และคนศอลิห์ทั้งหลาย ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ

شُفَعَاتُنَا عِنْدَ اللَّهِ .... ﴾

(يونس : 18)

ความว่า : “และพวกเขาจะเคารพสักคี่สิ่งอื่นไปจากอัลลอฮ์ที่มีได้ให้โทษแก่พวกเขา และมีได้ให้ประโยชน์แก่พวกเขา และพวกเขาจะกล่าวว่า เหล่านี้คือผู้ช่วยเหลือเรา ณ ที่อัลลอฮ์....”

(ยูนุส : 18)

ชนิดที่สอง ชิริก อัลอัศษัร (ชิริกเล็ก)

หมายถึงชิริกที่ไม่ทำให้ผู้ที่กระทำชิริกเล็กออกจากศาสนาแต่จะทำให้เขาอีศันน์ไม่สมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นสื่อที่จะนำไปสู่ชิริกใหญ่ได้อีกด้วย ซึ่งชิริกเล็กสามารถแบ่งย่อยได้อีก สองประเภทดังนี้

ประเภทแรก ชิริกแบบเปิดเผย (ظاهر)

คือชิริกที่เห็นชัดภายนอกในรูปของคำพูดหรือการกระทำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ชิริกในรูปของคำพูด

ก. การสาบานต่อสิ่งอื่นไปจากอัลลอฮ์ ﷻ

ข. การกล่าวคำว่า (مَا شَاءَ اللَّهُ وَشِئْتِ) แปลว่าเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์และท่านประสงค์

ค. การกล่าวคำว่า (لَوْلَا اللَّهُ وَفُلَانٌ) แปลว่า หากไม่มีอัลลอฮ์และชายผู้นี้

2) ชิริกในรูปของการกระทำ

ก. การสวมใส่แหวนหรือด้าย ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อขจัดปีศาจบาละอ์ภัยอันตรายหรือป้องกันไม่ให้เกิด

ข. การแขวนเครื่องรางของขลังต่าง ๆ เนื่องจากความกลัวต่อดวงตาที่ชั่วร้ายและวัตถุประสงค์อื่น ๆ โดยที่เขาเพียงแต่เชื่อว่ามันเป็น “สาเหตุ” ในการขจัดปีศาจบาละอ์หรือป้องกันมัน หากเป็นเช่นนี้เรียกว่า ชิริกเล็ก เพราะอัลลอฮ์ไม่ได้ทำให้สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุในการขจัดปีศาจบาละอ์หรือป้องกันให้รอดจากมันแต่ประการใดทั้งสิ้น

แต่ถ้าเขาเชื่อว่ามันสามารถป้องกันและขจัดปีศาจต่าง ๆ ได้ด้วยตัวของมันเอง มันก็จะกลายเป็นชิริกใหญ่ทันที เพราะว่า (หลักที่เรียกชิริกใหญ่ก็คือ) การพึ่งพาต่อสิ่งอื่นไปจากอัลลอฮ์ ﷻ

ประเภทที่สอง ชิริกแบบซ่อนเร้น (خفي)

คือการเคลือบแคลงที่ปรากฏในการตั้งเป้าหมายและเจตนารมณ์ เช่น การโอ้อวดและการแสวงหาชื่อเสียง เป็นต้น อันได้แก่การกระทำที่นำไปเพื่อแสวงหาความใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ﷻ แต่มีความต้องการการยกย่องจากมนุษย์ด้วย อาทิการละหมาดอย่างสวยงามหรือการบริจาคทานเพื่อต้องการคำยกย่องสรรเสริญ หรือการกล่าวชิริกด้วยเสียงที่ไพเราะหรือการอ่านอัลกุรอานเพื่อให้มนุษย์กล่าวขวัญ ยกย่องชมเชย

ท่านเราะฮ์ลุล ﷺ กล่าวว่า :

((أخوفُ ما أخافُ عليكم : الشركُ الأصغرُ، فسئل عنه ، فقال : الرياء))

(أخرجه أحمد، 1993: 596/6)

ความว่า : “สิ่งที่ขำกั้วมากที่สุดเหนือพวกท่าน คือซิริก อัศมัร (ซิริกเล็ก) และมีคนถามว่ามันคืออะไร? ท่านตอบว่า : มันคือรียาอู”

(บันทึกโดย Ahmad,1993 :6 /596)

รูปแบบหนึ่งของซิริกชนิดนี้ก็คือ การกระทำที่เกิดขึ้นจากความกระหายทาง ดุนยา (ทางโลก) เช่น การทำฮัจญ์ การอาซาน การเป็นอิมามนำผู้คน เพื่อทรัพย์สินเงินทองหรือการศึกษาหาความรู้ทางศาสนาหรือการนิยาสเพื่อทรัพย์สิน

อิบนุ ก็อยอิม(อ้างถึงใน al-Fawzān , nd:13) ได้กล่าวว่า “ซิริก ในเรื่องการตั้งเป้าหมายและเจตนารมณ์นั้นเป็นทะเลที่ไม่มีฝั่ง น้อยคนนักที่จะรอดจากมันได้ ดังนั้นใครที่การทำงานของเขามีเป้าหมายอื่น ไปจากอัลลอฮ์ ﷻ และมีเจตนาเพื่อสิ่งอื่น ไปจากการแสวงหาความใกล้ชิดจากอัลลอฮ์ ﷻ หรือต้องการตอบแทนจากพระองค์ แน่แท้เขาได้ทำซิริกในเป้าหมายและเจตนารมณ์แล้วและการอิดาส (การดำรงไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ใจ) คือ การทำให้การกระทำ คำพูด เป้าหมาย และเจตนารมณ์สะอาดบริสุทธิ์เพื่ออัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น นี่คือนวทางอัลหะนีฟียะฮ์ ซึ่งเป็นมิลละฮ์ (ศาสนา) ของท่านนบีอิบรอฮีม ﷺ ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้สั่งว่าของพระองค์ทั้งหมดให้ยึดมั่นอยู่กับมัน และอัลลอฮ์ ﷻ ไม่รับแนวทางอื่นไปจากนี้อีกนี่คือ แก่นแท้ของคำสอนในอิสลามและนี่แหละคือ แนวทางของท่านนบีอิบรอฮีม ﷺ ซึ่งมีเฉพาะผู้ที่เขลาเป็นอย่างยิ่งเท่านั้นที่เกลียดชังมัน ”

สรุปจากเนื้อหาข้างต้นได้ว่า ความแตกต่างระหว่างซิริกใหญ่และซิริกเล็กก็คือ

1. ซิริกใหญ่ทำให้หลุดพ้นออกจากอัลมิลละฮ์(ศาสนา) ส่วนซิริกเล็กยังไม่ทำให้เขาออกนอกศาสนาอิสลามได้
2. ซิริกใหญ่ทำให้ผู้มีซิริกต้องตกนรกตลอดกาล ส่วนซิริกเล็กยังไม่ทำให้ตกนรกตลอดกาลหากว่าเขาได้ตกรน
3. ซิริกใหญ่ทำให้การกระทำทั้งหมดเป็นโมฆะ ส่วนซิริกเล็กยังไม่ทำให้การกระทำทั้งหมดต้องโมฆะ เว้นแต่การกระทำที่นำไปเพราะรียาอู (โอ้อวด) เพื่อวัตถุประสงค์ในดุนยาหรือการกระทำที่มีเจตนารมณ์ผสมผสานปนเปกับมัน (al-Fawzān , nd:10-14)

4.4.5 รูปแบบของการซิริกที่มีอยู่ในสังคมมุสลิม

สังคมมุสลิมในยุคปัจจุบันนี้เป็นที่น่าเสียดใจว่า ความรู้และความเข้าใจในเรื่องซิริกน้อยมาก ซึ่งมุสลิมมักจะระมัดระวังเพียงซิริกใหญ่ที่เห็นชัดเจนเช่น การบูชาเจวีดเป็นต้น แต่ได้ละเลยอีกหลายประเภท หลายรูปแบบของซิริกที่มุสลิมกำลังเผชิญโดยไม่ทันรู้ตัว ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยขอสรุปรูปแบบของการซิริกที่มีอยู่ในสังคมมุสลิมภาพรวม ดังนี้

1. การเคารพบูชาสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ หรือการเคารพสิ่งอื่นใดคู่เคียงกับ

อัลลอฮ์ ﷻ เช่น กราบไหว้บุคคล กราบไหว้รูปปั้น ต้นไม้ ศาลเจ้า ดวงตะวัน ดวงเดือนและอื่น ๆ เพราะเชื่อว่าสามารถบันดาลสิ่งต่างๆ ให้กับตนได้ เป็นชิรกุที่ห้ามโดยเด็ดขาด เพราะเท่ากับปฏิเสธอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ปฏิเสธจึงได้ชื่อว่า กาฟิร

2. การตั้งภาคีเทียบเท่าอัลลอฮ์ ﷻ หรือแบ่งภาคในชาติ(อัตมัน) ของพระองค์ เช่น การเชื่อในเรื่องพระบุตร พระจิต และพระบิดา เป็นองค์เดียวกับอัลลอฮ์ ﷻ หรือเชื่อว่ามีพระเจ้าองค์หนึ่งที่ทรงสร้างความคิดและอีกองค์หนึ่งทรงสร้างความคิด

3. การเชื่อถือและเลื่อมใสใน เวทมนต์ คาถาอาคม เครื่องราง ของขลัง เสน่ห์ยาแฝด หรือโหรหรือหมอดู ทำนายโชคชะตาราศี รดน้ำมนต์เสดาะเคราะห์ หรือเชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้วิเศษหายตัวได้ สามารถให้การคุ้มครองชีวิตให้มีความสุข ความทุกข์ได้ ถือว่าเป็นชิรกุทั้งสิ้น

4. การพึ่งพาอาศัยสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ เช่น การขอพรภาวนาจากกุโบร ศักดิ์สิทธิ์ โต๊ะวาลี เจ้าที่เจ้าทาง ก้อนหิน จอมปลวก เหล่านี้เป็นต้น ถือว่าเป็นชิรกุทั้งสิ้น เพราะที่พึ่งที่แท้จริงของสรรพสิ่งนั้น คืออัลลอฮ์ ﷻ องค์เดียวเท่านั้น

5. การบนบานต่อสิ่งอื่น เมื่อได้รับความทุกข์ยากลำบาก เช่น เมื่อยามเจ็บป่วย ก็จะกล่าวบนบานว่า ถ้าหากหายเป็นปกติแล้ว จะทำข้าวเหนียวเหลือง แดง ไปที่กุโบร โต๊ะวาลี หรือเจ้าที่เจ้าทางเป็นต้น ถือว่าเป็นการบนบานที่ไม่ถูกต้องและถือว่าการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ทั้งสิ้น เพราะการบนบานกระทำได้เฉพาะกับอัลลอฮ์ ﷻ ผู้เดียวเท่านั้น

6. การเชือดสัตว์บูชาญัตฮ์ อิสลามอนุมัติให้เชือดสัตว์เพื่อใช้บริโภค และสนับสนุนให้เชือดเพื่อความจงรักภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ แต่ไม่ยินยอมให้เชือดเพื่อสิ่งอื่นใด เช่น เชือดสัตว์เพื่อบูชาญัตฮ์ เชือดสัตว์เพื่อแก้บนที่กุโบร โต๊ะวาลี เป็นต้น ถือว่าเป็นชิรกุต่ออัลลอฮ์ ﷻ ทั้งสิ้น

7. การทำอิบาดะฮ์ที่มีวัตถุประสงค์อื่นซ่อนเร้นอยู่เช่น การละหมาดเพื่อให้ผู้อื่นยกย่องนับถือ บริจาคสิ่งของเพื่อชื่อเสียง ทำงานเพื่อบุคคลอื่น หรือกล่าวว่า ถ้ากินยาขนานนี้แล้วอาการป่วยจะหายทันที เหล่านี้เป็นต้น